

SRI LANKA YOUTH STATEMENT TO COP30

Local Conference of Youth on Climate Change
August 30th - 31st, 2025
Sri Lanka

Sri Lanka Youth Statement to COP30

Executive Summary

For years, young people in Sri Lanka have worked to ensure that both children and youth aren't just included in climate conversations but are leading them, because they are the ones most affected.

In August this year, four youth-led organizations, with the support of UNICEF and IOM, hosted Sri Lanka's Local Conference of Youth (LCOY), bringing together young people from across the country. They shared how the climate crisis is impacting their lives, families, and communities, what needs to change, and the solutions they're already driving.

The statement that follows is their call to action, a powerful reminder that protecting children and young people from the climate crisis requires bold action at both national and global level. Everyone has a role to play.

This document sets out ten key demands from Sri Lanka's youth, that reflect lived experience, urgency, and vision. They cover the full spectrum of the climate crisis: from justice, finance, and resilience, to health, food security, water, ecosystems, energy transition, and innovation. At their heart is a call for children and young people to be recognized not just as those most affected, but as leaders and equal partners in shaping solutions.

Our Urgent Calls to Action:

- Establish a national grant mechanism that provides sustainable funding for youth-led climate initiatives.
- Institutionalise youth participation in decision-making, including through a National Youth Climate Sounding Board and a Sri Lankan Youth Delegation to COP30.
- Adopt a new Climate Change Act grounded in a rights-based approach, to safeguard communities and embed accountability.
- Ensure direct access to climate finance for local communities and youth-led initiatives
- Deliver timely support for loss and damage to frontline communities for both economic and non-economic losses.
- Integrate mental health and psychosocial support into climate response plans and strengthen climate-resilient health and food systems.
- Halt new fossil fuel exploration, modernize the national grid, and finance the early retirement of coal power plants.
- Establish Green Skills Bootcamps and youth-led climate enterprise incubators to drive a just transition and green economy.

Mainstream youth innovation and climate technologies within the national digital economy to build a future-ready, inclusive, climate-resilient nation. Alongside these demands, Sri Lankan youth make their own commitments: to engage fully in decision-making, to lead climate initiatives, to strengthen literacy and skills among peers, and to hold institutions accountable.

Together, these demands and commitments form a roadmap that includes urgent, fair and inclusive climate action that centres on the rights and leadership of children and young people.

Our Urgent Calls to Action

1. Youth, Children, and Intergenerational Climate Action

Youth demand the establishment of a national grant mechanism that provides sustainable and predictable funding for youth-led climate initiatives. Structured and institutionalized youth participation must be guaranteed in the implementation of Sri Lanka's Nationally Determined Contributions (NDC 3.0) through a National Youth Climate Sounding Board and the inclusion of a Youth Delegation to COP30. Climate education must go further with Action for Climate Empowerment (ACE) fully integrated into national curricula, combining climate literacy with practical green skills at schools, universities, and vocational institutions. Finally, equal opportunities must be ensured by dismantling systemic barriers that exclude women, indigenous youth, persons with disabilities, and marginalized communities, so that no one is left behind.

2. Climate Justice and Human Rights

A new Climate Change Act grounded in a rights-based approach must be adopted to safeguard communities and embed accountability. A formal grievance mechanism must be developed to address human rights violations arising from mitigation, adaptation, and carbon market projects. Corporate accountability must be strengthened in line with the UN Guiding Principles on Business and Human Rights, requiring companies to assess, disclose, and mitigate environmental and social impacts. In addition, targeted programs must empower women as climate leaders through access to finance, training, and policy platforms.

3. Climate Finance and Local Access

Sri Lanka must finalize and implement its Carbon Market Strategy to enable Article 6 is carried out with equitable international partnerships. Innovative financing mechanisms, including debt-for-climate swaps, should be pursued within the sovereign debt restructuring process. Domestic revenue sources for climate action, including a tourism green fee, levies on high-emitting industries, and carbon taxes, must be developed. Most importantly, communities and youth-led initiatives must have direct access to climate finance, with priority given to local community-driven adaptation enterprises.

4. Loss and Damage, Climate Mobility, and Resilience

The Fund for Responding to Loss and Damage must deliver direct and timely support to frontline communities in Sri Lanka. Robust methodologies are needed to measure both economic and non-economic losses, including impacts on culture, health, and mental well-being. A National Youth Climate Mobility Framework should be created to protect young people displaced by climate impacts, supported by an Inter-Ministerial Task Force to coordinate response and resettlement. Youth must also be included in disaster management committees and resilience programs at local, provincial, and national levels.

5. Health, Food Security, Agriculture, and Fisheries

Mental health and psychosocial support must be integrated into national climate response plans to address trauma and eco-anxiety among youth. Climate-resilient health infrastructure should be strengthened so hospitals and clinics remain functional during shocks. Climate-smart agriculture and sustainable fisheries must be advanced through research, farmer training, and investment in

resilient technologies. Families in rural and coastal areas should be supported with livelihood diversification and stronger value chains, reducing reliance on climate-sensitive incomes.

6. Water and Resource Management

A National Youth Water Task Force should be established to ensure young people are actively involved in water governance, budget allocation, and decision-making. Traditional irrigation systems should be restored and modernized, combining indigenous knowledge with contemporary sustainable practices. Youth innovators must be empowered to design digital, community-based water monitoring systems that enhance local stewardship and accountability.

7. Nature-Based Solutions and Ecosystem Protection

Sri Lanka's national target of 32 per cent forest cover must achieve real ecological benefits, rather than harmful monocultures. Environmental Impact Assessments (EIAs) should be strengthened to integrate climate risk and resilience analysis. Legislation must also enforce mandatory remediation, holding polluters accountable for rehabilitating degraded and post-industrial sites.

8. Mitigation, Energy Transition, and Fossil Fuel Phase-Out

The renewable energy transition must be accelerated by modernizing the national grid and halting new fossil fuel exploration. Financing mechanisms should support the early retirement of coal plants, with investments redirected to clean energy. A sustainable public transportation system must be developed to phase out fossil fuels, prioritizing electrification. At the same time, a national program for recycling and safe disposal of renewable energy components should be established to embed circular economy principles in the energy transition.

9. Green Economy and Just Transition

Just Transition principles must be integrated across climate, labor, and development policies to ensure that no worker or community is left behind. Green Skills Bootcamps and vocational training programs should prepare youth for opportunities in renewable energy, sustainable agriculture, and circular economy industries. Climate finance should be channeled directly to youth-led green enterprises through incubation hubs, mentorship, and blended finance models. Corporate sustainability and accountability should also be mandated across supply chains, with transparent disclosure of climate risks and impacts.

10. Innovation, Technology, and Climate Solutions

Youth-driven innovation and climate technologies must be mainstreamed within Sri Lanka's national digital economy strategy. All climate-related digital tools and platforms should be universally accessible, including for persons with disabilities and underserved communities. Placing innovation and technology at the heart of climate action will help Sri Lanka to build a resilient, inclusive, and future-ready digital climate eco

Youth Commitment

Transforming our future requires shared responsibility and intergenerational action. Therefore, as young people, we pledge to:

1. Actively engage in national and international climate processes, including the implementation of NDC 3.0, COP negotiations, and local adaptation planning, ensuring that the voices of youth, children, marginalized groups, and frontline communities are fully represented in decision-making.
2. Lead youth-driven climate initiatives, integrating science, technology, and traditional knowledge to achieve measurable outcomes in mitigation, adaptation, biodiversity protection, and climate-resilient livelihoods. Support community initiatives, sustainable enterprises, and innovation labs as essential contributions to national and global climate ambition.
3. Strengthen climate literacy, green skills, and advocacy capacities among peers, build collaborative networks, and promote intergenerational equity, enabling youth across Sri Lanka to participate meaningfully in climate governance and community resilience initiatives.
4. Track the implementation of national climate policies and youth-led initiatives, evaluate outcomes, and report publicly. Hold governments, institutions, and corporations accountable for climate commitments, promoting transparency, inclusivity, and equitable access to resources while reinforcing the role of youth as active agents in sustainable development.

Acknowledgements

The Sri Lanka Youth Statement to COP30 was developed through a series of four Pre-LCOY Hackathons that brought together over 400 young people from across Sri Lanka in virtual consultations. In addition, in-person youth-led focus group discussions were held in Gampaha, Jaffna, Ampara, and Trincomalee, as well as at the University of Jaffna, University of Uva Wellassa, General Sir John Kotelawala Defence University, University of Sri Jayewardenepura, University of Moratuwa, and Gampaha Wickramarachchi University of Indigenous Medicine to capture the diverse challenges and lived experiences of young people affected by the climate crisis across different regions. The process culminated at the Local Conference of Youth (LCOY) Sri Lanka 2025, a two-day, in-person gathering that convened over 150 youth representatives from all 25 districts of the island. The conference held a dedicated discussion on the statement facilitated by trilingual translations, whereby delegates added comments, clauses, and made amendments to the document. The recommendations and inputs gathered through these consultations were compiled by a drafting committee comprising Bodh Maathura, Tharushi Weerasinghe, Sajini Wickramasinghe, Simra Riyaz, Dilakshi Nanayakkara, Sandev Ferdinando, Fathima Shamla, Chamindri Umesha, Amasha Yatagama, Sara Shibly, Sadiya Reyah, Hamdhan Munawwar, Ishan Jalil, Kanishka Rambukwella, and Tharushalini Sivathurai.

LCOY Sri Lanka 2025 was hosted by the Commonwealth Asia Youth Alliance, Climate Intelligence Network, World Youth for Climate Justice, and The Road to Rights, with the support of UNICEF Sri Lanka and IOM Sri Lanka & Maldives, and endorsed by YOUNGO, the Official Children and Youth Constituency to the UNFCCC.

Sri Lanka Youth Statement to COP30

Preamble

We, the youth of Sri Lanka, recognise that the worsening climate crisis threatens our planet, our future, and the global rules-based order.

This is not a distant threat but a daily reality. In youth consultations across the island, we've heard from students who have missed school because flooding has destroyed roads, farmers whose crops failed under unpredictable droughts, and families who have lost forest gardens as tree cover vanishes. Fishing communities in coastal areas have reported bleaching reefs and disappearing fish stocks. In some villages, wildlife and people are in conflict, competing over shrinking space and water. These are all the lived effects of climate change in Sri Lanka they are not abstract ideas.

At this critical moment, unity and bold collective action are essential to secure justice for present and future generations.

Climate change is not only an environmental emergency but also a profound challenge to equity, peace, and human dignity. Guided by the Paris Agreement's principle of intergenerational equity, we affirm that climate action must safeguard the present while ensuring a sustainable and just future for children, youth, and future generations.

We call for adaptation and climate solutions that are country-driven, inclusive, gender-responsive, participatory, and fully transparent. They must draw on the best available science alongside traditional, indigenous, and local knowledge systems, while integrating into socioeconomic and environmental policies. To be effective, they must ensure meaningful participation of women, youth, rural and indigenous communities, persons with disabilities, and other groups too often left unheard, creating solutions that are bold, accessible, and reflective of diverse realities.

This matters because young people in rural areas often feel their environmental concerns are overlooked or ignored by local authorities, limiting their involvement and leaving them frustrated.

We urge the Government of Sri Lanka (GoSL) to prioritise ambitious, science-based climate policies that actually match the scale of the crisis. Young people must have a voice in the decision-making to ensure resources, knowledge, and opportunities reach the most vulnerable communities. We are ready to lead in solidarity with our peers around the world. We call on the Government and all global leaders to take immediate, systemic, and courageous action to confront the climate crisis.

1. Youth, Children, and Intergenerational Climate Action

- 1.1.** We call on the GoSL and Intergovernmental Organisations to collaborate in facilitating climate finance for young people through a formalised small- and medium-grant mechanism. Young people from across Sri Lanka are asking for seed funding and micro-grants to support youth-led startups in recycling, renewable energy, and climate-smart agriculture.
- 1.2.** We acknowledge the efforts of the Ministry of Environment of Sri Lanka in facilitating youth participation in the consultations for the Nationally Determined Contributions (NDCs) revision process and the Youth Negotiators Training. In line with the Paris Agreement Preamble, which promotes participation and intergenerational equity, and Decision 1/CP.21, paragraph 83, which recognizes non-Party stakeholders including youth, we stress the importance of structured youth engagement. This is also reinforced by the outcomes of the CMA.5 ACE Dialogue. We echo this call by urging the meaningful involvement of young people in the implementation phase of the NDC 3.0 NAPs. This should include defining and institutionalising clear roles and responsibilities for youth. Examples include integrating intergenerational equity indicators into NDC 3.0, setting up a National Youth Climate Sounding Board under the Climate Change Secretariat and facilitating a Youth Delegation to COP30. We also call for collaborative monitoring and a National Youth Stock Take Mechanisms to assess youth contributions to the NDC and GST process.
- 1.3.** We call for the integration of ACE as a core component across Sri Lanka's National Climate Strategies in accordance with Paris Agreement Article 12 and Decision 18/CMA.1 and formally operationalising the National ACE Focal Point to coordinate across education, youth and development sectors, in line with para 10(a) of the Glasgow Work Programme and Doha Work Programme commitments.
- 1.4.** We call on the Ministry of Environment and the Ministry of Education to jointly lead the expansion of Action for Climate Empowerment (ACE). The ongoing education sector reforms provide a crucial starting point to integrate climate change education, aligned with global best practices, into national curricula. This is urgent, as climate-related disruptions such as floods are already creating educational inequality by forcing school closures in vulnerable regions and causing rural students to fall behind their peers in unaffected areas. This should be followed by a coordinated expansion of ACE across sectors in collaboration with other relevant ministries, including, but not limited to, the Ministry of Youth and the Ministry of Mass Media.
- 1.5.** We echo the Sri Lanka Children's Declaration on Disaster Risk Reduction and Climate Change Adaptation in calling for uninterrupted access to education for all children in safe and secure environments. We urge that children's voices, needs, and interests be front and centre in planning and implementing climate change mitigation and adaptation, using an intergenerational approach. This should include tools like child impact assessments which use lessons from past events to shape better emergency responses and stronger future adaptation systems.

- 1.6. We call on the GoSL to ensure that all young people have meaningful opportunities to participate in climate action. This includes being sensitive to their specific vulnerabilities, as well as economic, language, cultural, and religious barriers. An inclusive and accessible environment must be created where young people with disabilities, indigenous youth, and other vulnerable youth are meaningfully engaged. They should be integrated into the development of climate policy, protected from the impacts of the climate crisis, and given a defined role in combating climate change.

2. Climate Justice and Human Rights

- 2.1. We acknowledge the active engagement of the GoSL in the proceedings of the International Court of Justice Advisory Opinion on Obligations of States in respect of Climate Change, where it was determined that the right to a clean, healthy and sustainable environment is a precondition for the enjoyment of many human rights. We call on the GoSL to continue this progress by incorporating these principles into a Climate Change Act that outlines these processes with a 'human rights-based approach' to climate action at all possible events, especially in guaranteeing the meaningful participation and consultation of vulnerable communities, including youth, women, persons with disabilities, LGBTIQ+ local and indigenous communities. A recurring finding from youth consultations was the perception that authorities are often reactive rather than proactive, and that existing environmental laws are poorly enforced.
- 2.2. We are calling on the GoSL to step up and hold corporations accountability for human rights and climate justice. This should follow UN standards like the Guiding Principles on Business and Human Rights and EU Corporate Sustainability Due Diligence Directive. At the same time, local polluters such as industrial workshops dumping effluent into rivers and lakes, must be tackled as a priority.
- 2.3. We call the GoSL to establish an appeals and grievance mechanism for human rights violations caused by carbon market mechanisms, especially in the voluntary carbon market, similar to the appeal and grievance mechanism under the UNFCCC for the Paris Agreement Crediting Mechanism (PACM). We further call on the GoSL to take strict measures against such human rights violations, especially against violations of land rights.
- 2.4. We recognize the GoSL, especially the Ministry of Environment for engaging with young climate advocates. We call for this support to continue, ensuring that advocates and human rights defenders can freely express their views at all events. We call the GoSL to protect people's right to information by sharing accurate and updated data and information on climate action and emission reductions, and to include provisions that guarantee data accuracy in the proposed Climate Change Act.
- 2.5. We highlight that in Sri Lanka, about 74.3 per cent of the economically inactive population are women. This economic inactivity makes women more vulnerable to climate impacts,

as they often lack access to financial resources, land rights, and decision-making platforms that are crucial for adapting to and coping with climate change. We call on the GoSL, NGOs and other agencies to empower women, especially young women, through targeted capacity-building and access to sustainable livelihoods. Special schemes, subsidised financing, and meaningful inclusion in climate policy design can strengthen their ability to adapt capacities while also supporting mitigation efforts. These actions align with the UNFCCC's gender action plan. Youth in the Uva Wellassa region highlighted the potential of such empowerment, proposing women-led initiatives in indigenous seed sovereignty and adaptation planning as powerful tools for building community resilience.

- 2.6. We call on the GoSL to guarantee effective access to justice for the public, especially to youth, through procedures that are streamlined and efficient in protecting human rights. This means making sure justice systems are adequately resourced and climate-responsive. It includes keeping legal proceedings timely and providing continuous training for justice sector staff on climate-related legal issues to strengthen institutional capacity.

3. Climate Finance and Local Access

- 3.1. We urge the GoSL to finalise Sri Lanka's Carbon Market Strategy and Guiding Principles to enable participation in international carbon markets under Article 6 of the Paris Agreement. This should follow the rules and procedures set out in Decisions 2/CMA.3 and 6/CMA.3, which adopt the rules, modalities, and procedures for the Article 6.2 and Article 6.4 mechanisms. This includes establishing robust institutional arrangements, safeguards to avoid double counting, and ensuring that market activities promote sustainable development, uphold human rights, including the rights of indigenous peoples and local communities, and contribute to mitigation and adaptation ambition. We urge the GoSL to pursue bilateral and plurilateral agreements under Article 6.2 of the Paris Agreement prioritising partnerships with countries offering higher carbon prices than the voluntary market, to boost climate finance without compromising Sri Lanka's climate commitments.
- 3.2. We invite Sri Lanka to explore sustainable finance options - including carbon, nature, biodiversity, and plastic credits, and debt-for-climate swaps, - alongside ongoing sovereign debt management and restructuring processes. As International Sovereign Bond (ISB) holders increasingly adopt ESG compliance targets and mandates to limit environmental harm, Sri Lanka has a timely opportunity to leverage high-integrity environmental assets as part of negotiations with bondholders and bilateral or multilateral creditors. This approach aligns with the principles of climate-resilient debt restructuring and the calls under the UNFCCC for increased access to climate finance for vulnerable developing countries, while supporting national fiscal stability and environmental ambition.
- 3.3. We urge the GoSL to avoid relying too heavily on domestic borrowing to bridge the climate finance gap, given the country's exclusion from international capital markets until at least 2028. In line with global calls for innovative financing under the UNFCCC and Paris Agreement, including Decision 8/CMA.1 on access to finance and capacity-building, Sri

Lanka should explore debt-for-nature and debt-for-climate swaps with bilateral and multilateral creditors.

We also call on the Government to actively engage the private sector to source, structure, and mobilise capital through sustainable finance instruments where institutional capacity is limited. In line with UNFCCC guidance on enhancing private sector participation (Decision 9/CP.21), these partnerships should use open, transparent, and non-exclusive Expressions of Interest (EOI) processes to ensure accountability, fair competition, and value for public resources. Leveraging private sector innovation, financial expertise, and global networks will be essential to scaling up climate investments in line with national priorities and the Paris Agreement.

To bridge the knowledge gap at the grassroots level, we also call for the establishment of "Climate Finance Help Desks" at universities to support students and community groups in developing proposals and accessing funds.

- 3.4. We call for Sri Lanka to partner with local banks, giving them a mandate to scale up, prudently manage, and grow climate-related funds to ensure long-term sustainability. These institutions should oversee disbursements in line with decisions from competent national authorities, with full transparency and accountability. Provincial and local government officials must be meaningfully involved in selecting and monitoring recipients, including youth-led initiatives, NGOs, social enterprises, and grassroots organisations, to ensure equitable access and effective local implementation. A well-managed, revolving approach to climate finance can strengthen resilience and create lasting community impact.
- 3.5. We invite the Government to consider introducing domestic climate finance mechanisms, such as a green fee on selected enterprises, including those in the tourism sector, to ensure their contribution to environmental sustainability, and a carbon tax on high-emitting industries to incentivise emission reductions while generating revenue for adaptation and mitigation efforts.

4. Loss and Damage, Climate Mobility, and Resilience

- 4.1. We emphasise that the Loss and Damage Fund must provide direct access for developing countries like Sri Lanka and channel funds to frontline communities, particularly youth, women, persons with disabilities, and Indigenous groups, in line with Articles 8.3 and 8.4 of the Paris Agreement and Decisions 1/CP.28 and 1/CMA.5.

We call for investment in research and feasibility studies to develop comprehensive models to quantify loss and damage. This includes Damage and Loss Assessment economic and non-economic loss assessments, attribution and catastrophe studies, community-led assessments, financial gap analysis, and the integration of slow-onset events and local knowledge.

Young people across the country are seeing severe and direct impacts that must be measured. These include the salinisation of groundwater, threatening drinking water in coastal districts, crop failures from unpredictable weather in agricultural heartlands, and localised flooding that disrupts daily life and education.

- 4.2.** We urge the GoSL to make youth participation central in all Loss and Damage planning and fund allocation processes. We call for a National Youth Climate Mobility Framework that protects young climate migrants through access to education, health, social protection, land rights, and livelihood support. This framework should also include displacement tracking, relocation, and mobility support.

This is urgent: youth consultations in farming and fishing communities revealed that the loss of traditional livelihoods due to climate unpredictability is already driving rural-to-urban migration, with many fearing they may be forced to relocate entirely in the future.

- 4.3.** We urge the meaningful inclusion of youth in adaptation, relocation, early warning, and social protection planning at all decision-making levels, with space for leadership in Disaster Management Committees. This should be implemented through youth-led resilience programmes in disaster-prone areas and in partnership with the Disaster Management Center (DMC), National Apprentice and Industrial Training Authority (NAITA), National Youth Services Council (NYSC), Department of Meteorology, and UN agencies, in line with the National Adaptation Plan and Sendai Framework.

We call for stronger safe, legal migration channels in line with Global Compact for Migration Objective 5. At the same time, we urge investment in raising awareness about the risks of irregular migration and ensuring that climate-affected youth have access to decent work and education. These efforts must be led by young people and be properly funded through national or international sources, and be developed in partnership with labour, protection, and community actors to reduce exploitation and support just transitions, as emphasised in CMA Article 9.1.

- 4.4.** We call on the Government to support the establishment of an Inter-Ministerial Youth Climate Mobility Task Force to back the Youth Climate Mobility Framework. Each district should have at least one youth representative, through the engagement of already existing platforms such as the Youth Accelerator Platform for Climate Action (YAP4C). This initiative should allow the active participation of young people in government, facilitate policy dialogues to discuss the implications of climate mobility and identify strategic interventions.

- 4.5.** We call for mandatory Cultural Impact Assessments (CIAs) in all climate projects, integrated into the Environmental Act, alongside a National Strategy for Climate-Proofing Heritage Sites. This strategy must embed traditional knowledge in adaptation policies, map vulnerabilities, implement engineered and nature-based protection measures, support youth-led monitoring and education programs, and channel climate finance toward community-driven heritage preservation and resilience initiatives.

5. Health, Food Security, Agriculture and Fisheries

5.1. We call for integrated mental health support in climate response plans, including training mental health professionals in climate trauma care, establishing community support systems and counselling hotlines, and creating safe spaces for children and displaced populations to rebuild social networks. We also recommend expanding youth-led mental health initiatives by training young leaders to provide psychosocial care, stress management, and peer counselling, ensuring that mental health services address climate anxiety, displacement, and livelihood loss while promoting holistic well-being alongside physical health. Youth across the country have reported direct health impacts from rising heat, including increased skin diseases, dehydration, and heat exhaustion, which disproportionately affect children and outdoor workers.

5.2. We encourage climate-resilient food systems that address the generational risks of malnutrition driven by policy and climate impacts on food production. This includes promoting climate-smart agriculture, like drought- and flood-resistant crops, and sustainable fisheries management to protect marine ecosystems. It also involves maintaining buffer stocks and strengthening cold chain and storage facilities to reduce post-harvest losses.

We encourage local nutrition programs that draw on indigenous practices, as well as targeted emergency food aid to ensure vulnerable groups, especially children and pregnant women, have access to food during climate shocks. These measures respond directly to concerns raised by youth in the Eastern Province around malnutrition linked to climate-driven food insecurity.

5.3. We call for climate-resilient health systems, including the construction of hospitals and clinics with backup energy and water supplies, the integration of climate risk assessments into facility planning, targeted training for healthcare staff to manage climate-related diseases, and the stockpiling of essential medicines and equipment to prepare for high-risk seasons. We also recommend more short-term solutions, such as air purifiers in hospitals and schools, in order to reduce the impacts of air pollution-induced respiratory health.

5.4. We encourage stronger climate-health governance and collaboration, including the establishment of a national climate-health observatory to collect and share data, active participation in the WHO, UNFCCC, and regional health networks, and the sharing of cross-border disease trend data with neighbouring countries. This needs strong support from interdisciplinary research connecting climate science and public health. Health considerations should be built into all policies—from housing to agriculture—and international funding, partnerships, and capacity-building programs with global health agencies should be mobilised to ensure effective and equitable adaptation efforts.

5.5. We call for stronger communications and public health messaging to build climate resilience across communities. This includes tailoring health information for non-literate

and linguistically diverse populations, raising awareness on heat safety through education on hydration, rest, and safe outdoor work practices, and promoting early warnings for extreme weather events. Clear, accessible messaging should also support disaster preparedness by guiding communities on evacuation plans, first aid, and safe shelter options, while encouraging cleaner energy choices to reduce air pollution risks. These efforts must prioritize marginalized groups to ensure no one is left behind in responding to climate-related health threats.

- 5.6. We call for sustainable fisheries management that prioritizes the protection of traditional fishing livelihoods while preserving marine ecosystems. This includes stricter enforcement of regulations to curb destructive practices such as bottom trawling, which devastates sea beds and depletes fish stocks, alongside the restoration of mangroves and coral reefs to buffer against storm surges and support biodiversity.
- 5.7. We call for investment in training small-scale fishers on climate-resilient and sustainable practices. This will help coastal communities adapt to changing ocean conditions while safeguarding their economic and cultural heritage. Youth consultations have highlighted that destructive fishing practices and pollution are major threats to the livelihoods of traditional fishing communities.
- 5.8. We call for livelihood diversification and stronger value chains in climate-affected districts, supporting rural and coastal families with skills training, microfinance for value-added products such as processed fish or organic rice, and better access to fair trade markets to reduce reliance on climate-vulnerable income sources. This must be paired with investments in cold chain and storage facilities, particularly in regions such as Jaffna, Trincomalee, and the Southern coast, along with improved transport and logistics to minimize post-harvest losses and enhance the resilience of small-scale producers.

6. Water and Resource Management

- 6.1. We recommend the establishment of Water Governance Fellowships/ National Youth Water Task Force, ensuring youth engagement in local water governance. This initiative should embed young professionals and community youth leaders within existing local government authority-level water management committees, enabling them to contribute to water budgeting, catchment protection, and monitoring efforts. Through structured training and mentorship, youth can support data-driven decision-making while gaining hands-on experience in sustainable water management tailored to local watershed challenges. This should include the restoration of traditional irrigation systems such as village tanks (wewa), a key strategy proposed by youth to enhance water security and buffer against drought.
- 6.2. We recommend the introduction of strategies to strengthen the resilience of key water-dependent groups, including farmers, fisherfolk, and rural communities, as drought periods lengthen and precipitation patterns grow increasingly unpredictable due to climate change. This means promoting climate-smart water management, including efficient irrigation

techniques, rainwater harvesting, and community-managed water storage systems. It also involves combining traditional knowledge with modern forecasting tools and providing capacity-building to help communities adapt, protect their livelihoods, and reduce vulnerability to water stress. These efforts aligns with the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction and the National Adaptation Plan (NAP) processes under the UNFCCC.

- 6.3. We recommend that youth innovators are empowered to design and deploy affordable, community-based water monitoring systems using digital sensors, mobile apps, and GIS mapping. Openly accessible water quality and quantity data will strengthen early warning systems, improve accountability in water allocation, and enable evidence-based policymaking. At the same time partnerships with universities and tech hubs can sustain innovation and skills development among young leaders.

7. Nature-Based Solutions and Ecosystem Protection

- 7.1. We welcome Sri Lanka's ambitious target of achieving 32 per cent forest cover by 2030, but stress that the focus should be on real ecological impact and not just reaching a numerical target. This requires adopting a global-standard definition of forests that recognises diverse natural ecosystems, such as rainforests, dry monsoon forests, mangroves, montane forests, and savannas, while making context-specific considerations for monoculture plantations. To ensure accountability and guide adaptive planning, we call for interim annual targets, transparent monitoring mechanisms, and a comprehensive stocktake of existing forest cover. We also urge the Government to restore protections for Other State Forests and implement targeted strategies to tackle human-wildlife conflicts, especially the rising human-elephant conflicts. Young people have flagged this as a pressing issue tied to climate-driven habitat and water source degradation.
- 7.2. We commend the GoSL for signing the Agreement under the United Nations Convention on the Law of the Sea on the Conservation and Sustainable Use of Marine Biological Diversity of Areas Beyond National Jurisdiction (BBNJ). We urge its swift ratification and incorporation into domestic law to safeguard marine ecosystems and prevent ecological harm.

We also call for the prioritisation of well-managed Marine Protected Areas (MPAs) that balance conservation with sustainable economic use. These MPAs should be carefully planned to avoid conflicts with existing shipping lanes and support sustainable revenue generation, including through offshore renewable energy such as tidal and wind power.

This integrated approach aligns with the Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework (Decision 15/COP15) and advances both climate resilience and blue economy development. It also addresses unsustainable tourism practices, such as the overcrowding of boats during whale watching, which causes stress and injury to marine mammals.

- 7.3. We call on the GoSL to strengthen Environmental Impact Assessments (EIAs) by integrating climate impact analysis to address the triple planetary crisis and uphold the right to a safe environment for present and future generations. This includes improving technical and human resources for accurate data and cost analysis, allowing sufficient time for studies on biodiversity migration, rainfall patterns, and soil changes, and ensuring participation through extended public comment periods. Improving community access is also needed, and will help halt the illegal construction and filling of wetlands, an issue that young people identified as major contributors to local flooding and ecosystem loss.
- 7.4. We acknowledge the progress in Sri Lanka's legal landscape through landmark rulings on Wilpattu and the X-Press Pearl, which upheld the polluter pays principle. We call for further strengthening of this principle through legislative amendments and adequate resource allocation.

We also urge stricter regulation of natural resource use by the private sector and the introduction of depletion-based taxes to fund ecosystem rehabilitation. We urge the government to strengthen laws and regulatory bodies overseeing extractive industries. This includes ensuring transparency and inviting public input on bilateral agreements before finalising any Memoranda of Understanding.

We urge the relevant ministries that enter into such agreements to proactively disclose such contents following the Right to Information Act No. 12 of 2016. Clear, research-based guidelines should be published in all local languages, alongside investments in awareness for workers and business owners, to prevent ecosystem damage and unsustainable resource use.

- 7.5. We welcome the GoSL's efforts in conserving wetlands and mangroves, such as the recent declaration of eight mangrove forests as reserves in Puttalam, recognising it as a critical step towards safeguarding these vital carbon sinks. However, this must be matched with strong, sustained action to ensure the effective protection and sustainable management of wetlands and mangroves nationwide.

We call for stronger enforcement backed by adequate resources, training, and inter-agency coordination to stop illegal encroachment, pollution, and unsustainable development. Community-based conservation should be a priority, empowering local youth, fisherfolk, and residents as "wetland/mangrove guardians" through training, livelihood support, and participatory monitoring.

Awareness and education on the ecological, climate resilience, and livelihood benefits of wetlands and mangroves should be integrated into school curricula and nationwide campaigns. Protecting wetland and mangroves must also be part of national climate, biodiversity, and land-use policies, recognising their role in carbon storage flood mitigation, and biodiversity conservation.

- 7.6. We call GoSL to establish mandatory Environmental Remediation and Restoration Policies for post-extraction and post-industrial sites, prioritising the ecological rehabilitation and restoration of mines, abandoned plantation lands, and decommissioned industrial facilities. We urge these policies to include strict measures to prevent improper waste disposal. Policies must also serve to mandate scientific soil restoration of abandoned sites to curb invasive species colonisation, and enforce comprehensive decontamination protocols to mitigate air, water, and soil pollution from chemical leaching at industrial sites.

8. Mitigation, Energy Transition, and Fossil Fuel Phase-Out

- 8.1. While Sri Lanka's greenhouse gas emissions are below 0.03 per cent, we acknowledge that the country must still pursue effective, planned, and measurable emission reductions from fossil fuel use, livestock, deforestation, transport, and other land uses. This is in line with the principle of Common but Differentiated Responsibilities and Respective Capabilities (CBDR-RC). These efforts, along with protecting carbon sinks, must propel the NDCs to limit global warming to below 1.5°C, as required under the Paris Agreement and must be progressively increased, targeting carbon neutrality, with the best available science recognised by the IPCC.
- 8.2. We call for the establishment of a National GHG Inventory, supported by adequate resources and technical capacity, to monitor and implement greenhouse gas reduction targets. This mechanism should regularly track progress toward national mitigation goals and provide recommendations to ensure compliance. It must also enable the investigation, prosecution, and sanctioning of violators, including companies, as private actions that contradict the national mitigation strategy can undermine overall climate efforts
- 8.3. We recognise that fossil fuel imports have widened Sri Lanka's trade deficit. In adherence to the outcomes of the first Global Stocktake (Decision 1/CMA.4), we call for prioritising grid modernisation and the roll-out of scalable energy storage systems. At the same time, fossil fuel production and consumption should be reduced, and exploration licenses or subsidies phased out, to accelerate renewable energy sourcing from rain, sun, wind, and tidal energy.
- 8.4. We call on the GoSL to develop a sustainable public transport system that phases out fossil fuels, in line with the 2050 Net Zero and 2030 Sustainable Development agendas. Transitioning from a fossil fuel-dependent system to one powered by renewable energy will require adequate financing, a clear timeline, and training for workers in the transport sector. We propose achieving 100 per cent renewable public transportation by 2055 to help address severe urban traffic congestion, a major source of emissions and inefficiency.
- 8.5. We commend Sri Lanka's commitment to the Coal Phase-Out through avoiding the development of new coal power plants and the measures taken to remove fossil fuel subsidies. However, we express our concern over the Cabinet approval granted in May

2025 to explore and produce petroleum and natural gas in 04 exploration plots in the Mannar Basin.

Building on this, and in light of the economic and environmental costs of continued fossil fuel reliance, we urge the early decommissioning of the Lakvijaya Power Plant, which imposes a high cost of generation, significant greenhouse gas (GHG) emissions, and considerable local pollution through coal fly ash. In line with the just transition principles emphasised in Decision 1/CMA.4, we propose that Sri Lanka explore innovative financing mechanisms such as transition credits - modelled on the pilot framework developed by the Monetary Authority of Singapore - to support the managed retirement of coal infrastructure while ensuring energy access and economic resilience for affected communities.

- 8.6.** We invite the GoSL to actively support public-private partnerships (PPP) in renewable energy, using transparent tenders and co-development models to attract private investment while maintaining public benefits. Clear incentives like feed-in tariffs and carbon credits and at-cost grid pricing will reduce tariffs, encourage investment, and expand access.

The GoSL must also upgrade the distribution infrastructure to support increased renewable energy and ensure reliability. Any privatisation must be strictly regulated to prevent monopolies, protect jobs, and ensure fair competition, quality of service, and alignment with national economic and climate goals (NDCs). This approach empowers the private sector to innovate while safeguarding public welfare and energy resilience.

- 8.7.** We call the GoSL to establish a robust national program in partnership with the private sector, to track, recycle, and safely dispose of solar panels, batteries, and other renewable energy components—from import to end-of-life. Strengthening and standardising recycling systems is urgent to ensure Sri Lanka’s clean energy transition does not create new environmental hazards.

9. Green Economy and Just Transition

- 9.1.** We welcome the progress made on the Just Transition Work Programme to ensure climate action places justice, dignity, and decent work at its core. We also commend its recognition of the rights of children and intergenerational equity, as well as the identification of high debt burdens as a hindrance to just transition efforts by Parties.

We recognise the gender disparities that exist in the energy sector from training to employment opportunities and call on the GoSL to embed Just Transition principles in its national policy frameworks, such as NDCs and NAPs, following the ILO Just Transition Guidelines, encouraging broad-based partnerships and dialogue across social groups, especially women and youth groups, to build capacity, and upskill and reskill toward green sectors, particularly for women, youth, persons with disabilities, and people in vulnerable communities.

To address the significant green skills gap identified by young people in multiple consultations, we specifically call for the establishment of "Green Skills Bootcamps and Innovation Labs" at universities and all Technical and Vocational Training Institutions to provide practical training in renewable energy, sustainable construction, and the circular economy.

- 9.2. We commend the efforts of the SLTDA in the successful rollout of the National Sustainable Tourism Scheme in the background of ambitious growth targets for tourist arrivals. We call for its expansion, with a focused approach on the certification of youth-led tourism enterprises, with special grants and concessional credit given. This must be coupled with capacity building and technical support, to incentivise their shift towards sustainable practices and position them as key contributors to the green economic transformation, backed by dedicated funding mechanisms for youth-led eco-entrepreneurship.
- 9.3. We welcome government efforts to raise awareness and enforce stricter regulations on tourist developments within buffer zones, given the harm such activities pose to sensitive ecosystems. These efforts can be scaled up by creating inter-agency coordination during the licensing process between the Sri Lankan Tourism Development Authority and environment protective departments such as the Coastal Conservation Department, the Department of Wildlife Conservation, and planning authorities to ensure that buildings on protected spaces are not approved for tourism businesses.
- 9.4. We call for climate finance to be channelled towards youth-led green enterprises and innovations. Youth consultations revealed that current climate entrepreneurship programmes are often inaccessible and disconnected from local needs. Providing seed funding, mentorship, and incubation for climate-focused startups, mirroring initiatives such as UNDP's Youth Co: Lab, which Sri Lankan youth have previously engaged in, can support scalable projects in clean tech, sustainable agriculture, energy efficiency, and climate innovation. Similar successes, such as the EU Climate-KIC Innovation Labs and the UNFCCC's Rwanda Green Fund, demonstrate the potential impact of such investments.
- 9.5. We urge all corporations to take greater accountability by making systematic changes across their operations and supply chains. This means setting science-based target, tracking progress, and using best practices and tools that are locally adaptable, provided by the GoSL and international bodies.

Companies have a unique reach that extends to grassroots communities and can use this to drive meaningful change. Integrating organizational change management with Corporate Social Responsibility (CSR) training is a powerful way to foster a culture of sustainability among employees. This approach can create a ripple effect, leading to a broader societal shift toward sustainable practices.

We therefore call on the government, international bodies and corporations to collaborate and make this a fundamental requirement for all organizations.

10. Innovation, Technology and Climate Solutions

10.1. We urge the GoSL to mobilise youth-driven innovation by embedding climate-resilient technologies and digital tools within its ambition to grow the digital economy fivefold - raising digital GDP contribution from 3-5 per cent today to over 15 per cent by 2030 and tripling digital exports and the ICT workforce. Initiatives should include open access to climate data, AI-powered predictive tools for agriculture and weather forecasting, and digital platforms to support youth-led climate entrepreneurship, leveraging the innovative solutions proposed by university students, such as creating mobile apps for early warnings for farmers, developing dashboards for flood and erosion alerts, and using low-cost drones for disaster monitoring. These efforts must align with Decision 15/CMA.1 under the Paris Agreement's Technology Framework, ensuring innovation is participatory, inclusive, and supports mitigation and adaptation ambition.

10.2. We call on the GoSL and Private Sector to invest in building a robust climate-tech ecosystem by fostering regional partnerships, sharing digital infrastructure, and co-developing technologies tailored to the Global South.

Youth-led startups and innovators must be supported through access to incubation programs, concessional finance, and cross-border knowledge exchange. This approach aligns with the Technology Needs Assessment process (Decision 3/CP.25), which emphasises the importance of enabling environments and regional cooperation in accelerating technology development and transfer for climate action.

10.3. We call on the GoSL, private sector, and international partners to ensure that all climate-related digital tools, platforms, and innovations are universally accessible, including but not limited to screen reader-friendly formats, sign language interpretation, captioning, and easy-to-read communication. Accessible technology is essential for young people with disabilities to fully engage in climate innovation, ICT expansion, and entrepreneurship, ensuring that no one is left behind in the digital transition.

- 10.4.** We call upon the GoSL and the private sector to build a robust climate action ecosystem, transforming our nation from one of the world's most climate-affected countries into a global leader.

Our communities face floods, droughts, and rising seas, yet solutions remain fragmented and underfunded, and billions in climate finance go untapped. Unlike startups, climate innovators lack an ecosystem, ideas die in pilots, and scalable solutions are missing.

We imagine Sri Lanka as a Climate Action Silicon Valley: a hub where innovation labs, finance networks, policy support, community integration, and global collaborations all come together. Youth-led startups must be empowered with incubation, concessional finance, and cross-border knowledge exchange. This vision aligns with the Technology Needs Assessment process (Decision 3/CP.25), highlighting that enabling environments and regional cooperation are key to fast tracking climate solutions.

- 10.5.** The government must run robust computer simulations and models to clearly map the impacts of policy decisions. made by those in power. There must be an extensive study on the consequences across all possible fields, taking both social and environmental metrics as multi-parameter variables.

කොප්30 ශ්‍රී ලංකා තරුණ ප්‍රකාශය

පූර්විකාව

ශ්‍රී ලංකාවේ තරුණ ප්‍රජාව වන අපි, සෘණාත්මක දිශාවකට ගමන් කරන දේශගුණික අර්බුදය අපේ ලෝකයට, අපගේ අනාගතයට සහ ගෝලීය නීති පදනම් කරගත් සම්මතයට තර්ජනයක් වී ඇති බව හඳුනාගෙන සිටිමු.

මෙය දුරස්ථ තර්ජනයක් නොව, දෛනිකව මුහුණ දෙන සත්ත්වයක් වන අතර, අනපේක්ෂිත කාලගුණ තත්ත්ව හේතුවෙන් කෘෂිකර්මාන්තයට බාධා එල්ල වීමේ සිට ප්‍රාදේශීයව ඇති වන ගංවතුර නිසා දරුවන්ට පාසල් යෑමට නොහැකි වීම දක්වා දේශගුණික විපර්යාසවලින් සිදුවන බලපෑම විහිදී ගොස් ඇති බව රට පුරා කෙරුණු තරුණ සාකච්ඡාවලදී අනාවරණය විය.

මෙම තීරණාත්මක මොහොතේදී, වර්තමාන සහ අනාගත පරම්පරා සඳහා යුක්තිය සුරක්ෂිත කිරීමට එකමුතුව සහ නිර්භීත සාමූහික ක්‍රියාමාර්ග අත්‍යවශ්‍ය වේ.

දේශගුණික විපර්යාස යනු හුදෙක් පාරිසරික හදිසි තත්ත්වයක් නොව සමානාත්මතාවයට, සාමයට සහ මානව ගරුවත්වයට එල්ල වී තිබෙන බරපතළ අභියෝගයකි. පැරිස් ගිවිසුම පරම්පරා අතර සමානාත්මතාවය පිළිබඳ මූලධර්මයෙන් මෙහෙයවෙන අතර, දේශගුණික යහපැවැත්ම උදෙසා ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග වර්තමාන දේශගුණික තත්ත්ව ආරක්ෂා කරමින් දරුවන්, තරුණ ප්‍රජාව සහ අනාගත පරම්පරා සඳහා තිරසර හා යුක්ති සහගත අනාගතයක් සුරක්ෂිත කළ යුතු බව අපි තහවුරු කරමු.

රටට ගැලපෙන ආකාරයේ, සියලු දෙනා ඇතුළත් කරගත්, ස්ත්‍රී-පුරුෂ සහ වෙනත් සමාජභාවලට ප්‍රතිචාර දක්වන, සහභාගීත්ව සහ පූර්ණ විනිවිදභාවයෙන් යුතු අනුවර්තනීය සහ දේශගුණික විසඳුම් අපි ඉල්ලා සිටිමු. එම විසඳුම් සමාජ ආර්ථික හා පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිවලට ඒකාබද්ධ විය යුතු අතරම, සාම්ප්‍රදායික, දේශීය සහ දේශීය දැනුම් පද්ධති සමඟ දැනට පවතින හොඳම විද්‍යාව උපයෝගී කර ගත යුතුය. එම විසඳුම් ඵලදායී වීමට නම්, එහිදී කාන්තාවන්, තරුණ තරුණියන්, ග්‍රාමීය සහ ආදිවාසී ප්‍රජා, ආබාධ සහිත පුද්ගලයන් සහ බොහෝ අවස්ථාවලදී ඇහුම්කම් දීමට ලක්වන අනෙකුත් කණ්ඩායම්වල අර්ථවත් සහභාගීත්වය සහතික කළ යුතු අතර, නිර්භීත, ප්‍රවේශ විය හැකි සහ විවිධ යථාර්ථ පිළිබිඹු කරන විසඳුම් නිර්මාණය කළ යුතුය.

ඔවුන්ගේ පාරිසරික ගැටලු බොහෝ විට ප්‍රාදේශීය ආයතන නොසලකා හරින හෝ ප්‍රතික්ෂේප හෝ කරන බවත්, එම නිසා ඔවුන්ගේ සහභාගීත්වය සීමා වන බවත් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල තරුණ තරුණියන් දැඩිව ප්‍රකාශ කර සිටි බැවින් මෙය ඉතා වැදගත් වේ.

අභිලාෂ හා අපේක්ෂා සහිත, විද්‍යාව පදනම් කරගත් දේශගුණික ප්‍රතිපත්තිවලට ප්‍රමුඛත්වය දෙන ලෙසත්, තීරණ ගැනීමේදී තරුණ අදහස් ඊට එකතු කරගන්නා ලෙසත්, සම්පත්, දැනුම, සහ අවස්ථා වඩාත් අවදානමට ලක්විය හැකි ප්‍රජා වෙත ළඟා වන බව සහතික කරන ලෙසත් අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. ලොවපුරා සිටින අපගේ සම වයස් පිරිස් සමඟ සහෝදරත්වයෙන් නායකත්වයට දීමට අප සූදානම්. දේශගුණික අර්බුදයට මුහුණ දීම සඳහා ක්ෂණික, ක්‍රමානුකූල සහ නිර්භීත ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලෙස අපි රජයෙන් සහ සියලු ගෝලීය නායක නායිකාවන්ගෙන් ඉල්ලා සිටිමු.

1. තරුණ තරුණියන්, දරුවන් සහ පරම්පරා අතර දේශගුණික ක්‍රියාකාරකම්

1.1 විධිමත් කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ප්‍රදාන යාන්ත්‍රණයක් ඔස්සේ තරුණ තරුණියන් සඳහා දේශගුණික මූල්‍ය පහසුකම් සැලසීම සඳහා සහයෝගයෙන් කටයුතු කරන ලෙස අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් සහ අන්තර්-රාජ්‍ය සංවිධානවලින් ඉල්ලා සිටිමු. ප්‍රතිවක්‍රීකරණය, පුනර්ජනනීය බලශක්තිය සහ දේශගුණික-සුහුරු කෘෂිකර්මාන්තය යන ක්ෂේත්‍රවල තරුණ නායකත්වය යටතේ ආරම්භ වන ව්‍යාපාරවලට සහාය වීම සඳහා ආරම්භක අරමුදල් සහ ක්ෂුද්‍ර ප්‍රදාන සඳහා නිශ්චිත අවශ්‍යතාවයක් රට පුරා සිටින තරුණ තරුණියෝ හඳුනාගෙන ඇත.

1.2 ජාතිකව නියම කරන ලද දායකත්ව (NDCs) සංශෝධන ක්‍රියාවලිය සහ තරුණ සාකච්ඡාකරුවන්ගේ (Youth Negotiators) පුහුණුව සඳහා තරුණ සහභාගීත්වයට අවස්ථාව සැලසීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා පරිසර අමාත්‍යාංශය ගත් උත්සාහය අපි අගය කරමු. සහභාගීත්වය සහ පරම්පරා අතර සමානාත්මතාවය ප්‍රවර්ධනය කරන පැරිස් ගිවිසුමේ පූර්විකාව සහ 1/CP.21 තීරණය, 83 ඡේදය සමඟ සම්පාත වෙමින්, තරුණ තරුණියන් ඇතුළු පාර්ශව නොවන කොටස්කරුවන් හඳුනා ගනිමින්, ව්‍යුහගත තරුණ සහභාගීත්වය ඉල්ලා සිටින CMA.5 ACE සංවාදයේ ප්‍රතිඵල සමඟ, ජාතික වශයෙන් තීරණය කරන ලද දායකත්ව NDC 3.0 ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අදියරේදී තරුණ තරුණියන්ගේ අර්ථවත් හා ව්‍යුහගත සහභාගීත්වය සහතික කිරීමෙන් එවැනි සහභාගීත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වන මෙම ඉල්ලීම අපි නැවත අනුමත කරමු. ජාතික අනුවර්තන සැලැස්ම (NAPs), ජාතික වශයෙන් තීරණය කරන ලද දායකත්ව (NDC) 3.0 වෙත පරම්පරා අතර සමානාත්මතා දර්ශක ඒකාබද්ධ කිරීම ඇතුළුව සහ ඒවාට සීමා නොවී තරුණ තරුණියන් සඳහා නිශ්චිත භූමිකා සහ වගකීම් හඳුනාගැනීම සහ ආයතන ගත කිරීම, දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ ලේකම් කාර්යාලය යටතේ ජාතික තරුණ දේශගුණික උපදේශක මණ්ඩලයක් පිහිටුවීම, COP30 සඳහා තරුණ නියෝජිත පිරිසකට පහසුකම් සැපයීම, ජාතික වශයෙන් තීරණය කරන ලද දායකත්ව (NDC) සහ GST ක්‍රියාවලියට තරුණ තරුණියන්ගේ දායකත්වය තක්සේරු කිරීම සඳහා සහයෝගීතා අධීක්ෂණ සහ ජාතික තරුණ කොටස් ගැනීමේ යාන්ත්‍රණ (National Youth Stocktake) ස්ථාපිත කරන මෙන් අපි ඉල්ලා සිටිමු.

1.3 පැරිස් ගිවිසුමේ 12 වන වගන්තිය සහ තීරණය වන 18/CMA.1 ට අනුකූලව ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික දේශගුණික උපාය මාර්ගවල මූලික අංගයක් ලෙස දේශගුණික බලගැන්වීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග (ACE) ඇතුළත් කරන ලෙසත්, ග්ලාස්ගෝ කාර්යය වැඩසටහනේ සහ දෝහා කාර්යය වැඩසටහනේ බැඳීම්වල 10 (අ) ඡේදයට අනුකූලව, අධ්‍යාපනය, තරුණ හා සංවර්ධන අංශ සම්බන්ධීකරණය කිරීම සඳහා ජාතික ACE කේන්ද්‍රස්ථානය විධිමත් ලෙස ක්‍රියාත්මක කරන ලෙසත් අපි ඉල්ලා සිටිමු.

1.4 හොඳම ගෝලීය පිළිවෙත් සමඟ අනුකූලව යමින් දේශගුණික විපර්යාස අධ්‍යාපනය ජාතික විෂයමාලාවලට ඇතුළත් කිරීම සඳහා ආරම්භක පියවරක් ලෙස අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ දැනට ක්‍රියාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ භාවිත කර, දේශගුණික බලගැන්වීම සඳහා වන ක්‍රියාමාර්ග පුළුල් කිරීම ඒකාබද්ධව මූලිකත්වය ගන්නා ලෙස අපි පරිසර අමාත්‍යාංශයෙන් සහ අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. ගංවතුර වැනි දේශගුණික ක්‍රියාකාරකම් නිසා ඇතිවන බාධා හේතුවෙන් දැනටමත් අවදානම් සහිත ප්‍රදේශවල පාසල් වසා දැමීම වැනි සිදුවීම් නිසා අධ්‍යාපනික අසමානතාවයක් නිර්මාණය වෙමින් තිබෙන අතර එමඟින් ග්‍රාමීය සිසුන්, බලපෑමට ලක් නොවූ ප්‍රදේශවල සිටින සිය සම වයසේ සිසුන් හා සැසඳීමේදී පසුබෑමකට ලක්ව තිබෙන බැවින් මෙය ඉතා වැදගත් වේ. මෙයින් පසුව, යොමුවන කටයුතු අමාත්‍යාංශය සහ ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය ඇතුළු අනෙකුත් අදාළ අමාත්‍යාංශ සමඟ සහයෝගයෙන් විවිධ අංශ හරහා ACE සම්බන්ධීකරණය කළ යුතුය.

1.5. ආරක්ෂිත සහ ආරක්ෂිත පරිසරයක සිටින සියලුම දරුවන්ට අධ්‍යාපනයට බාධාවකින් තොරව ප්‍රවේශය ඉල්ලා සිටීමේදී, ආපදා අවදානම් අඩු කිරීම සහ දේශගුණික විපර්යාස අනුවර්තනය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ළමා

ප්‍රකාශනය අපි ප්‍රතිරාවය කරමු. පරම්පරා අතර ප්‍රවේශයක් හරහා දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීම සහ අනුවර්තනය සැලසුම් කිරීමේදී සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී දැරුවන්ගේ හඬ, අවශ්‍යතා සහ අවශ්‍යතා ප්‍රමුඛත්වය දෙන ලෙස අපි ඉල්ලා සිටිමු. වඩාත් ඵලදායී හදිසි ප්‍රතිචාර සහ අනාගත අනුවර්තන පද්ධති දැනුම් දීම සඳහා අතීත සිදුවීම් දත්ත මත පදනම් වූ ළමා බලපෑම් තක්සේරු කිරීම් වැනි මෙවලම් භාවිතය මෙයට ඇතුළත් වේ.

1.6. දේශගුණික ක්‍රියාකාරකම්වල සියලුම තරුණ ප්‍රජාවන්ට අර්ථවත් සහභාගීත්වයක් සහ සමාන අවස්ථා සහතික කිරීම සඳහා, ඔවුන්ගේ නිශ්චිත අවදානම් මෙන්ම ආර්ථික, භාෂා, සංස්කෘතික සහ ආගමික බාධක කෙරෙහි සංවේදීතාවයක් ඇතිව අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. ආබාධ සහිත පුද්ගලයින්, ආදිවාසී තරුණ ප්‍රජාව සහ අනෙකුත් අවදානමට ලක්විය හැකි තරුණ ප්‍රජාව අර්ථවත් ලෙස සම්බන්ධ වී, දේශගුණික ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධනයට ඒකාබද්ධ කර, දේශගුණික අර්බුදයේ බලපෑම් වලින් ආරක්ෂා කර, දේශගුණික විපර්යාසවලට එරෙහිව සටන් කිරීමේදී නිශ්චිත කාර්යභාරයක් ලබා දෙන, ඇතුළත් සහ ප්‍රවේශ විය හැකි පරිසරයක් නිර්මාණය කළ යුතුය.

2. දේශගුණික යුක්තිය සහ මානව හිමිකම්

2.1. දේශගුණික විපර්යාස සම්බන්ධයෙන් රාජ්‍යයන්ගේ බැඳීම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර අධිකරණ උපදේශක මතයේ ක්‍රියාදාමයන් සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජයේ ක්‍රියාකාරී මැදිහත්වීම් අපි පිළිගනිමු, එහිදී පිරිසිදු, සෞඛ්‍ය සම්පන්න සහ තිරසාර පරිසරයක් සඳහා ඇති අයිතිය බොහෝ මානව හිමිකම් භුක්ති විඳීම සඳහා පූර්ව කොන්දේසියක් බව තීරණය විය. හැකි සෑම අවස්ථාවකම දේශගුණික ක්‍රියාමාර්ග සඳහා 'මානව හිමිකම් පදනම් කරගත් ප්‍රවේශයක්' සමඟින් මෙම ක්‍රියාවලීන් ගෙනහැර දක්වන දේශගුණික විපර්යාස පනතකට මෙම මූලධර්ම ඇතුළත් කිරීමෙන් සහ විශේෂයෙන් තරුණ ප්‍රජාව, කාන්තාවන්, ආබාධ සහිත පුද්ගලයින්, LGBTIQ+ දේශීය සහ ආදිවාසී ප්‍රජාවන් ඇතුළු අවදානමට ලක්විය හැකි ප්‍රජාවන්ගේ අර්ථවත් සහභාගීත්වය සහ උපදේශනය සහතික කිරීමෙන්, මෙම ප්‍රගතිය දිගටම කරගෙන යන ලෙස අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. පවතින පාරිසරික නීති දුර්වල ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ බලධාරීන් බොහෝ විට පූර්වගාමීව ක්‍රියාශීලී වීමට වඩා ප්‍රතික්‍රියාශීලීව කටයුතු කරන බව තරුණ උපදේශනවල අඛණ්ඩ සොයා ගැනීමක් විය.

2.2. එක්සත් ජාතීන්ගේ ව්‍යාපාර සහ මානව හිමිකම් පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශක මූලධර්ම සහ යුරෝපීය සංගමයේ ආයතනික තිරසාරභාවය නිසි කඩිසරකම පිළිබඳ නියෝගය වැනි මෙවලම් අනුගමනය කරමින්, මානව හිමිකම් සහ දේශගුණික යුක්තිය පිළිබඳ ආයතනික වගවීම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා පියවර සහ යාන්ත්‍රණ ශක්තිමත් කරන ලෙසත්, දේශීය ජල මූලාශ්‍රවල ප්‍රධාන දූෂකයක් ලෙස නිකුත් වන කාර්මික අපද්‍රව්‍ය වැනි දේශීය දූෂණ මූලාශ්‍ර ආමන්ත්‍රණය කරන ලෙසත් අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු.

2.3. පැරිස් ගිවිසුම් ණය යාන්ත්‍රණය (PACM) සඳහා UNFCCC යටතේ ඇති අභියාචනා සහ දුක්ගැන්විලි යාන්ත්‍රණයට සමානව, විශේෂයෙන් ස්වේච්ඡා කාබන් වෙළඳපොළේ (VCM) කාබන් වෙළඳපොළ යාන්ත්‍රණයන් නිසා සිදුවන මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් සඳහා අභියාචනා සහ දුක්ගැන්විලි යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කරන ලෙසත් අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. එවැනි මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන්ට එරෙහිව, විශේෂයෙන් ඉඩම් අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනයන්ට එරෙහිව දැඩි පියවර ගන්නා ලෙස අපි තවදුරටත් රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු.

2.4. ශ්‍රී ලංකාවේ තරුණ දේශගුණික විපර්යාස ක්‍රියාකාරීන් පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් පිළිගැනීම අප අගය කරන අතර, ක්‍රියාකාරීන්ට සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්ට සෑම අවස්ථාවකම ඔවුන්ගේ ප්‍රකාශන

නිදහස සහතික කිරීමට අඛණ්ඩව සහයෝගය ලබා දෙන ලෙස අපි රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. දේශගුණික විපර්යාස ක්‍රියාමාර්ග සහ විමෝචන අඩු කිරීම් පිළිබඳ නිවැරදි හා යාවත්කාලීන දත්ත සහ තොරතුරු ලබා දීමෙන් ජනතාවගේ තොරතුරු අයිතිය සහතික කරන ලෙසත්, යෝජිත දේශගුණික විපර්යාස පනතේ දත්ත නිරවද්‍යතාවය සහතික කිරීම සඳහා විධිවිධාන ඇතුළත් කරන ලෙසත් අපි රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු.

2.5. ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික වශයෙන් අක්‍රීය ජනගහනයෙන් 74.3% ක් පමණ කාන්තාවන් බව අපි රජයට අවධාරණය කරමු. ඔවුන්ට බොහෝ විට මූල්‍ය සම්පත්, ඉඩම් අයිතිවාසිකම් සහ අනුවර්තනය සහ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සඳහා තීරණාත්මක වේදිකා සඳහා ප්‍රවේශය නොමැති අතර මෙම ආර්ථික අක්‍රීයතාවය දේශගුණික බලපෑම් වලට කාන්තාවන්ගේ අවදානම වැඩි කරයි. ඉලක්කගත ධාරිතා වර්ධනය, තිරසාර ජීවනෝපායන් සඳහා ප්‍රවේශය, විශේෂ යෝජනා ක්‍රම, සහනාධාර සහිත මූල්‍ය සහ දේශගුණික ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් වලට ඇතුළත් කිරීම හරහා තරුණ කාන්තාවන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් කාන්තාවන් සවිබල ගැන්වීම සඳහා අපි රජයෙන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවලින් සහ අනෙකුත් ආයතනවලින් ඉල්ලා සිටින්නේ UNFCCC හි ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුකූලව, අවම කිරීමේ උත්සාහයන් සඳහා දායක වන අතරම ඔවුන්ගේ අනුවර්තන හැකියාවන් වැඩි දියුණු කළ හැකි බවයි. උභව වෙල්ලස්ස කලාපයේ තරුණයින් එවැනි බලගැන්වීමේ විභවය ඉස්මතු කළ අතර, ප්‍රජා ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ගොඩනැගීම සඳහා බලගතු මෙවලම් ලෙස දේශීය බීජ ස්වෛරීභාවය සහ අනුවර්තන සැලසුම්කරණය පිළිබඳ කාන්තාවන් විසින් මෙහෙයවනු ලබන මූලපිරීම් යෝජනා කළහ.

2.6. මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා විධිමත් හා කාර්යක්ෂම ක්‍රියා පටිපාටි හරහා මහජනතාවට, විශේෂයෙන් තරුණ ප්‍රජාවට, යුක්තිය සඳහා ඵලදායී ප්‍රවේශයක් සහතික කරන ලෙස අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. මෙයට, අධිකරණ පද්ධති සඳහා ප්‍රමාණවත් ලෙස සම්පත් සැපයීම, අධිකරණ පද්ධති දේශගුණික විපර්යාසයන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන බව සහතික කිරීම, නීතිමය ක්‍රියාමාර්ගවල සාධාරණ කාල සීමාවන් පවත්වා ගැනීම සහ ආයතනික ධාරිතාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා දේශගුණයට අදාළ නීතිමය ගැටළු පිළිබඳව අධිකරණ අංශ සඳහා අඛණ්ඩ පුහුණුවක් ලබා දීම ඇතුළත් වේ.

3. දේශගුණික මූල්‍ය සහ දේශීය ප්‍රවේශය

3.1. පැරිස් ගිවිසුමේ 6 වන වගන්තිය යටතේ ජාත්‍යන්තර කාබන් වෙළඳපොළවල සහභාගීත්වය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ කාබන් වෙළඳපොළ උපායමාර්ගය සහ මාර්ගෝපදේශක මූලධර්ම ස්ථාපිත කරන ලෙස අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. 6.2 වගන්තිය සහ 6.4 වගන්තිය සඳහා නීති, ක්‍රමවේද සහ ක්‍රියා පටිපාටි අනුගමනය කරන තීරණ 2/CMA.3 සහ 6/CMA.3 ට අනුකූලව. මෙයට ශක්තිමත් ආයතනික විධිවිධාන ස්ථාපිත කිරීම, ද්විත්ව ගණන් කිරීම වැළැක්වීම සඳහා ආරක්ෂණ ක්‍රම සහ වෙළඳපොළ ක්‍රියාකාරකම් තිරසාර සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, ආදිවාසීන්ගේ සහ ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන්ගේ අයිතිවාසිකම් ඇතුළුව මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම සහ අවම කිරීම සහ අනුවර්තනය වීමේ අභිලාෂය සඳහා දායක වීම සහතික කිරීම ඇතුළත් වේ. ස්වේච්ඡා වෙළඳපොළේ ඇති ඒවාට වඩා ඉහළ කාබන් මිල ගණන් ලබා දෙන රටවල් සමඟ හවුල්කාරිත්වයන්ට ප්‍රමුඛත්වය දෙමින්, ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණික කැපවීමවලට හානි නොකර දේශගුණික මූල්‍ය ගලා ඒම් උපරිම කරන ලෙස පැරිස් ගිවිසුමේ 6.2 වගන්තිය යටතේ ද්විපාර්ශ්වික සහ බහුපාර්ශ්වික ගිවිසුම් අනුගමනය කරන ලෙස අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු.

3.2. අඛණ්ඩ ස්වෛරී ණය කළමනාකරණය සහ ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ක්‍රියාවලීන් සමඟින්, කාබන් ණය, පාරිසරික ණය, ජෛව විවිධත්ව ණය සහ ප්ලාස්ටික් ණය, සහ දේශගුණය සඳහා ණය හුවමාරු (debt-for-climate swaps) ඇතුළු තිරසාර මූල්‍ය යාන්ත්‍රණයන් ගවේෂණය කිරීමට අපි ශ්‍රී ලංකාවට ආරාධනා කරමු. ජාත්‍යන්තර ස්වෛරී බැඳුම්කර (ISB) හිමියන් පාරිසරික හානිය සීමා කිරීම සඳහා ESG අනුකූලතා ඉලක්ක

සහ නියෝග වැඩි වැඩියෙන් අනුගමනය කරන බැවින්, බැඳුම්කර හිමියන් සහ ද්විපාර්ශ්වික හෝ බහුපාර්ශ්වික ණය හිමියන් සමඟ සාකච්ඡාවල කොටසක් ලෙස ඉහළ අඛණ්ඩතාවයකින් යුත් පාරිසරික වත්කම් උපයෝගී කර ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාවට කාලෝචිත අවස්ථාවක් තිබේ. මෙම ප්‍රවේශය දේශගුණික-ප්‍රතිරෝධී ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ මූලධර්ම සහ අවදානමට ලක්විය හැකි සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් සඳහා දේශගුණික මූල්‍ය සඳහා වැඩි ප්‍රවේශයක් සඳහා UNFCCC යටතේ ඇති ඉල්ලීම් සමඟ සමපාත වන අතර, ජාතික මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය සහ පාරිසරික අභිලාෂයට සහාය වේ.

3.3. අවම වශයෙන් 2028 වන තෙක් ජාත්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන වෙළඳපොළවලින් රට බැහැර කර ඇති බැවින්, දේශගුණික මූල්‍ය පරතරය පියවා ගැනීම සඳහා දේශීය ණය ගැනීම් මත අධික ලෙස රඳා පැවතීමෙන් වළකින ලෙස අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. UNFCCC සහ පැරිස් ගිවිසුම යටතේ නවා මූල්‍යකරණය සඳහා වන ගෝලීය ඉල්ලීම්වලට අනුකූලව, මූල්‍ය ප්‍රවේශය සහ ධාරිතා ගොඩනැගීම පිළිබඳ තීරණය 8/CMA.1 ඇතුළුව, ශ්‍රී ලංකාව ද්විපාර්ශ්වික සහ බහුපාර්ශ්වික ණය හිමියන් සමඟ ස්වභාවධර්මය සඳහා ණය සහ දේශගුණය සඳහා ණය හුවමාරු කිරීම් ගවේෂණය කළ යුතුය. ආයතනික ධාරිතාව සීමිත වන තිරසාර මූල්‍ය උපකරණ හරහා ප්‍රාග්ධනය මූලාශ්‍ර කිරීමට, ව්‍යුහගත කිරීමට සහ බලමූල ගැන්වීමට පුද්ගලික අංශය ක්‍රියාකාරීව සම්බන්ධ කර ගන්නා ලෙස අපි ශ්‍රී ලංකාවෙන් ඉල්ලා සිටිමු. පුද්ගලික අංශයේ සහභාගීත්වය වැඩි දියුණු කිරීම පිළිබඳ UNFCCC මාර්ගෝපදේශයට අනුකූලව (තීරණය 9/CP.21), වගවීම, තරඟකාරීත්වය සහ පොදු සම්පත් සඳහා වටිනාකම සහතික කිරීම සඳහා විවෘත, විනිවිද පෙනෙන සහ සුවිශේෂී නොවන උනන්දුව ප්‍රකාශ කිරීමේ (EOI) ක්‍රියාවලීන් හරහා මෙම හවුල්කාරීත්වයන් ස්ථාපිත කළ යුතුය. ජාතික ප්‍රමුඛතා සහ පැරිස් ගිවිසුමේ අරමුණු සමඟ සමපාත වන දේශගුණික ආයෝජන පරිමාණය කිරීම සඳහා පුද්ගලික අංශයේ නවෝත්පාදන, මූල්‍ය විශේෂඥතාව සහ ගෝලීය ජාල භාවිතා කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වනු ඇත. බිම් මට්ටමේ දැනුම පරතරය පියවීම සඳහා, යෝජනා සංවර්ධනය කිරීමේදී සහ අරමුදල් වෙත ප්‍රවේශ වීමේදී සිසුන්ට සහ ප්‍රජා කණ්ඩායම්වලට සහාය වීම සඳහා විශ්ව විද්‍යාලවල "දේශගුණික මූල්‍ය උපකාරක මේස" පිහිටුවීමට ද අපි ඉල්ලා සිටිමු.

3.4. දිගුකාලීන තිරසාරභාවය සහතික කිරීම සඳහා දේශගුණික ආශ්‍රිත අරමුදල් පරිමාණය කිරීමට, විවක්ෂණශීලීව කළමනාකරණය කිරීමට සහ වර්ධනය කිරීමට ඔවුන්ට වරමක් ලබා දෙමින්, දේශීය බැංකු සමඟ හවුල් වන ලෙස අපි ශ්‍රී ලංකාවෙන් ඉල්ලා සිටිමු. මෙම ආයතන පූර්ණ විනිවිදභාවයකින් සහ වගවීමකින් යුතුව, දක්ෂ ජාතික බලධාරීන්ගේ තීරණවලට අනුකූලව බෙදාහැරීම් අධීක්ෂණය කළ යුතුය. සාධාරණ ප්‍රවේශයක් සහ ඵලදායී දේශීය ක්‍රියාත්මක කිරීමක් සහතික කිරීම සඳහා, තරුණ නායකත්වයෙන් යුත් මූලපිරීම්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, සමාජ ව්‍යවසායන් සහ බිම් මට්ටමේ සංවිධාන ඇතුළුව ලබන්නන් තෝරා ගැනීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා පළාත් සහ පළාත් පාලන නිලධාරීන් අර්ථවත් ලෙස සම්බන්ධ විය යුතුය. දේශගුණික මූල්‍ය සඳහා හොඳින් කළමනාකරණය කරන ලද, චක්‍රීය ප්‍රවේශයක් මගින් ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කළ හැකි අතර කල් පවතින ප්‍රජා බලපෑමක් ඇති කළ හැකිය.

3.5. පාරිසරික තිරසාරභාවය සඳහා ඔවුන්ගේ දායකත්වය සහතික කිරීම සඳහා සංචාරක අංශය ඇතුළු තෝරාගත් ව්‍යවසායන් සඳහා හරිත ගාස්තුවක් සහ අනුවර්තනය සහ අවම කිරීමේ උත්සාහයන් සඳහා ආදායම් උත්පාදනය කරන අතරම විමෝචන අඩු කිරීම් දිරිගැන්වීම සඳහා ඉහළ විමෝචන කර්මාන්ත සඳහා කාබන් බද්දක් වැනි දේශීය දේශගුණික මූල්‍ය යාන්ත්‍රණයන් හඳුන්වා දීම සලකා බලන ලෙස අපි රජයට ආරාධනා කරමු.

4. පාඩු සහ හානි, දේශගුණික සංවලනය සහ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව

4.1 ශ්‍රී ලංකාව වැනි සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවලට අලාභ හා හානි අරමුදල සෘජු ප්‍රවේශයක් ලබා දිය යුතු බවත්, පැරිස් ගිවිසුමේ 8.3 සහ 8.4 වගන්ති සහ තීරණ 1/CP.28 සහ 1/CMA.5 ට අනුකූලව, ඉදිරි පෙළ

ප්‍රජාවලට, විශේෂයෙන් තරුණ තරුණියන්, කාන්තාවන්, ආබාධ සහිත පුද්ගලයන් සහ ස්වදේශීය/ආදිවාසී කණ්ඩායම් වෙත අරමුදල් යොමු කළ යුතු බවත් අපි අවධාරණය කරමු. හානි හා අලාභ තක්සේරුව (DaLA), ආර්ථික හා ආර්ථික නොවන අලාභ තක්සේරු කිරීම්, ආරෝපණය සහ ව්‍යසන අධ්‍යයන, ප්‍රජාව විසින් මෙහෙයවන තක්සේරු කිරීම්, මූල්‍ය පරතරය විශ්ලේෂණය සහ මන්දගාමී සිදුවීම් සහ දේශීය දැනුම ඒකාබද්ධ කිරීම ඇතුළුව පුළුල් අලාභ හා හානි ප්‍රමාණකරණ ආකෘති සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පර්යේෂණ සහ ශක්‍යතා අධ්‍යයන සඳහා ආයෝජනය කරන ලෙස අපි ඉල්ලා සිටිමු. වෙරළබඩ දිස්ත්‍රික්කවල පානීය ජලයට තර්ජනයක් වන භූගත ජලයේ ලවණීකරණය තත්ත්වය, ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික ප්‍රදේශවල ඇතිවන අනපේක්ෂිත කාලගුණික තත්ත්ව හේතුවෙන් හෝග අසාර්ථක වීම සහ දෛනික ජීවිතයට සහ අධ්‍යාපනයට බාධා කරන ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ඇති වන ගංවතුර තත්ත්ව ඇතුළුව, ප්‍රමාණනය කළ යුතු සෘජු හා දැඩි බලපෑම් රට පුරා තරුණ තරුණියන් වාර්තා කර ඇත.

4.2 සියලුම අලාභ හා හානි සැලසුම් කිරීමේ සහ අරමුදල් වෙන් කිරීමේ ක්‍රියාවලි තුළ තරුණ තරුණියන් මුල් කරගත් ප්‍රධාන ව්‍යුහයක් ඇතුළත් කරන්නැයි අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. අවතැන්වූවන් පිළිබඳව සොයාබැලීම, නැවත ස්ථානගත කිරීම සහ සංවලතා මාර්ග ඒකාබද්ධ කරමින්, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍යය, සමාජ ආරක්ෂාව, ඉඩම් අයිතිය සහ ජීවනෝපාය සහාය ලබා ගැනීම හරහා තරුණ දේශගුණික සංක්‍රමණිකයන් ආරක්ෂා කරන ජාතික තරුණ දේශගුණික සංවලතා රාමුවක් ස්ථාපිත කරන්නැයි අපි ඉල්ලා සිටිමු. දේශගුණික තත්ත්වයන්ගේ අවිනිශ්චිතතාව හේතුවෙන් සාම්ප්‍රදායික ජීවනෝපාය අහිමි වීම දැනටමත් ග්‍රාමීය-නාගරික සංක්‍රමණයට හේතු වන බව කෘෂිකාර්මික හා ධීවර ප්‍රජා සමඟ පැවැති තරුණ සාකච්ඡා මගින් හෙළි වී ඇති අතර, අනාගතයේදී ඔවුන්ට සම්පූර්ණයෙන්ම නැවත ස්ථානගත වීමට සිදුවනු ඇතැයි බොහෝ දෙනෙකු බිය වන බැවින් මෙය හදිසි අවශ්‍යතාවයකි.

*අනාගතයේදී ඔවුන්ට සම්පූර්ණයෙන්ම නැවත ස්ථානගත වීමට බල කෙරෙනු ඇතැයි බොහෝදෙනෙකු බිය වන බැවින් මෙය හදිසි අවශ්‍යතාවයක් ලෙස සැලකිය හැකි ය.

4.3 ආපදා කළමනාකරණ කමිටුවල නායකත්වය සඳහා ඉඩකඩ සහිතව, තීරණ ගැනීමේ සියලු මට්ටම්වලදී අනුවර්තනය, නැවත ස්ථානගත කිරීම, පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම සහ සමාජ ආරක්ෂණ සැලසුම්කරණය සඳහා තරුණ තරුණියන් අර්ථවත් ලෙස ඇතුළත් කරගන්නැයි අපි ඉල්ලා සිටිමු. මෙය ආපදා අවදානම් ප්‍රදේශවල තරුණ තරුණියන් මෙහෙයවන ඔරොත්තු දීමේ වැඩසටහන් හරහා සහ ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය (DMC), ජාතික ආධුනිකත්ව සහ කාර්මික පුහුණු අධිකාරිය (NAITA), ජාතික තරුණ සේවා සභාව (NYSC), කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ ආයතන සමඟ හවුල්කාරිත්වයෙන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. 5 වන අරමුණ සඳහා වන ගෝලීය සංක්‍රමණ ගිවිසුමට අනුකූලව ආරක්ෂිත, නීතිමය සංක්‍රමණ මාර්ග ශක්තිමත් කරන ලෙස අපි ඉල්ලා සිටින අතර අක්‍රමවත් සංක්‍රමණ අවදානම් පිළිබඳ දැනුවත්භාවය සඳහා ආයෝජනය කිරීම සහ දේශගුණික විපර්යාසවලට මුහුණ දුන් තරුණ තරුණියන්(ට) වඩාත් යෝග්‍ය රැකියාවක් සහ අධ්‍යාපනයක් ලබා ගැනීම සහතික කිරීම සඳහා අවස්ථාව සලසන්නැයි අපි ඉල්ලා සිටිමු. මෙම උත්සාහයන් තරුණ කේන්ද්‍රීය විය යුතු අතර, ජාතික හෝ ජාත්‍යන්තර මූලාශ්‍ර හරහා ප්‍රමාණවත් ලෙස අරමුදල් සැපයිය යුතු අතර, CMA වගන්තිය 9.1 හි අවධාරණය කර ඇති පරිදි, සුරාකෑම අඩු කිරීම සහ සාධාරණ සංක්‍රාන්ති සඳහා සහාය වීම සඳහා ශ්‍රමය, ආරක්ෂාව සහ ප්‍රජා ක්‍රියාකාරීත්ව සමඟ සංවර්ධනය කළ යුතුය.

4.4 දේශගුණික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා තරුණ ත්වරණ වේදිකාව (YAP4C) වැනි දැනටමත් පවතින වේදිකා සම්බන්ධ කර ගැනීම හරහා, දිස්ත්‍රික්කයකට අවම වශයෙන් එක් තරුණ නියෝජිතයෙකු බැගින් තරුණ දේශගුණික සංවලතා රාමුවට සහාය වන අන්තර් අමාත්‍යාංශ තරුණ දේශගුණික සංවලතා කාර්ය සාධක බලකායක් පිහිටුවීමට සහාය වන ලෙස අපි රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. මෙම මූලපිරීම රජය තුළ තරුණ

ක්‍රියාකාරී සහභාගීත්වය ලබා දිය යුතු අතර, දේශගුණික සංවලනයේ විය හැකි බලපෑම් සාකච්ඡා කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති සංවාද සඳහා පහසුකම් සැලසිය යුතු අතර උපායමාර්ගික මැදිහත්වීම් හඳුනා ගත යුතුය.

4.5 දේශගුණික විපර්යාසවලින් බලපෑමට ලක්වූ උරුම ස්ථාන හඳුනාගැනීම සඳහා වූ ජාතික උපාය මාර්ගයක් පාරිසරික පනතට ඒකාබද්ධ කරන ලද (ඇතුළත් කරන ලද) සියලුම දේශගුණික ව්‍යාපෘතිවල අනිවාර්ය සංස්කෘතික බලපෑම් තක්සේරු කිරීම් (CIAs) ක්‍රියාත්මක කරන්නාය අපි ඉල්ලා සිටිමු. මෙම උපායමාර්ගය අනුවර්තන ප්‍රතිපත්ති, අවදානම් සිතියම්ගත කිරීම, ඉංජිනේරු සහ ස්වභාවධර්මය පදනම් කරගත් ආරක්ෂණ පියවර ක්‍රියාත්මක කිරීම, තරුණ තරුණියන් මෙහෙයවන අධීක්ෂණ සහ අධ්‍යාපන වැඩසටහන් සඳහා සහාය වීම සහ ප්‍රජාව මෙහෙයවන උරුම සංරක්ෂණය සහ ඔරොත්තු දීමේ මූලපිරීම් සඳහා දේශගුණික මූල්‍යකරණය යොමු කිරීම සඳහා සාම්ප්‍රදායික දැනුම ඇතුළත් කළ යුතුය.

5. සෞඛ්‍ය, ආහාර සුරක්ෂිතතාව, කෘෂිකර්මය සහ ධීවර කටයුතු

5.1 සමාජ ජාල නැවත ගොඩනැගීම සඳහා දේශගුණික හදිසි ප්‍රතිකාර/සත්කාර පිළිබඳ මානසික සෞඛ්‍ය වෘත්තිකයන් පුහුණු කිරීම, ප්‍රජා ආධාරක පද්ධති සහ ක්ෂණික උපදේශන දුරකතන සේවා ස්ථාපිත කිරීම, දරුවන් සහ අවතැන් වූ පිරිස් සඳහා ආරක්ෂිත ස්ථාන/අවකාශ නිර්මාණය කිරීම ඇතුළුව දේශගුණික ප්‍රතිචාර සැලසුම්වලට මානසික සෞඛ්‍ය සහාය සමෝධායනය/ඒකාබද්ධ කරන්නාය අපි ඉල්ලා සිටිමු. මානසික සෞඛ්‍ය සේවා මගින් දේශගුණික කාංසාව/සංකාව, අවතැන් වීම සහ ජීවනෝපාය අහිමි වීම යනාදිය ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා ශාරීරික සෞඛ්‍යයට අමතරව සමස්ත යහපැවැත්ම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහතික කරමින්, මනෝ සමාජීය සත්කාර, ආතති කළමනාකරණය, සම වයස් මිතුරු මිතුරියන් සඳහා උපදේශනය ලබාදීම සඳහා තරුණ නායක නායිකාවන් පුහුණු කිරීමෙන් තරුණ තරුණියන්ගේ නායකත්වයෙන් යුතු මානසික සෞඛ්‍ය මූලපිරීම් පුළුල් කිරීම ද අපි මෙයින් නිර්දේශ කරන්නෙමු. සමේ රෝග, විජලනය සහ අධික රක්තය නිසා ඇතිවන වෙහෙස ඇතුළු ඉහළ යන උෂ්ණත්වයෙන් ඇති වන සෘජු සෞඛ්‍ය බලපෑම්, විශේෂයෙන්ම ළමයින්ට සහ එළිමහන් සේවක සේවිකාවන්ට ඒවා අසමාන ලෙස බලපාන ආකාරය රට පුරා සිටින තරුණ තරුණියෝ වාර්තා කළහ.

5.2 ප්‍රතිපත්ති සහ දේශගුණික බලපෑම් හේතුවෙන් ආහාර නිෂ්පාදනයට සිදුවන බලපෑම් නිසා පරම්පරාගතව ඇති විය හැකි මන්දපෝෂණ අවදානම් යනාදිය ආමන්ත්‍රණය කරන දේශගුණික විපර්යාසවලට මුහුණ දිය හැකි ආහාර පද්ධති, අපි දිරිමත් කරන්නෙමු. නියඟයට සහ ගංවතුරට ඔරොත්තු දෙන හෝග වැනි දේශගුණික-සුහුරු කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා සහාය මෙන්ම සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති ආරක්ෂා කිරීම සඳහා තිරසර ධීවර කළමනාකරණය ද මෙයට ඇතුළත් වේ. ඊට අමතරව, පසු අස්වනු පාඩු අවම කිරීම සඳහා අමතර තොග පවත්වා ගැනීම සහ නිෂ්පාදනයේ සිට පරිභෝජනය දක්වා නියමිත උෂ්ණත්ව තත්ත්වල පවත්වාගැනීමේ සැපයුම් දාම සහ ගබඩා පහසුකම් ශක්තිමත් කිරීම ඊට ඇතුළත් වේ. දේශගුණික කම්පනවලදී අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම් සඳහා, විශේෂයෙන් ළමයින් සහ ගර්භනී කාන්තාවන් සඳහා ආහාර ප්‍රවේශය සහතික කිරීම සඳහා, නැගෙනහිර පළාතේ තරුණ තරුණියන් මතු කරන ලද දේශගුණික විපර්යාස නිසා ඇති විය හැකි ආහාර අනාරක්ෂිතභාවයට සම්බන්ධ මන්දපෝෂණය පිළිබඳ ගැටලු විසඳීම සඳහා, දේශීය පිළිවෙත් සහ ඉලක්කගත හදිසි ආහාර ආධාර පද්ධති ඇතුළත් දේශීය පෝෂණ වැඩසටහන් ද අපි දිරිමත් කරමු.

5.3 උපස්ථ බලශක්ති සහ ජල සැපයුම් සහිත රෝහල් සහ සායන ඉදිකිරීම, දේශගුණික අවදානම් තක්සේරු කිරීම් පහසුකම් සැලසුම්කරණයට ඒකාබද්ධ කිරීම, දේශගුණයට අදාළ රෝග කළමනාකරණය කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ඉලක්කගත පුහුණුව සහ අධි අවදානම් සහිත කාලවලට සූදානම් වීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය ඖෂධ සහ උපකරණ ගබඩා කිරීම ඇතුළු දේශගුණයට ඔරොත්තු දෙන සෞඛ්‍ය පද්ධති/පහසුකම් සපයන්නාය අපි ඉල්ලා සිටිමු. ඊට අමතරව, වායු දූෂණයෙන් ඇතිවන ස්වසන

සෞඛ්‍යයේ බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා රෝහල් සහ පාසල් වැනි පොදු ස්ථානවල වායු පවිත්‍රකාරක වැනි කෙටි කාලීන විසඳුම් ද අපි නිර්දේශ කරමු.

5.4 දත්ත රැස් කිරීම සහ බෙදා ගැනීම සඳහා ජාතික දේශගුණික-සෞඛ්‍ය නිරීක්ෂණාගාරයක් පිහිටුවීම, ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය (WHO), දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමු සම්මුතිය (UNFCCC) සහ කලාපීය සෞඛ්‍ය ජාලවල ක්‍රියාකාරී සහභාගීත්වය සහ අසල්වැසි රටවල් සමඟ දේශසීමා රෝග ප්‍රවණතා යනාදී දත්ත බෙදා ගැනීම ඇතුළුව ශක්තිමත් දේශගුණික-සෞඛ්‍ය පාලනය සහ සහයෝගීතාවය අපි දිරිමත් කරමු. දේශගුණික විද්‍යාව සහ මහජන සෞඛ්‍යය සම්බන්ධ කරන අන්තර්- විෂය පර්යේෂණ, නිවාසවල සිට කෘෂිකර්මාන්තය දක්වා සියලුම ප්‍රතිපත්තිවලට සෞඛ්‍ය සලකා බැලීම් ඒකාබද්ධ කිරීම සහ ඵලදායී හා සාධාරණ අනුවර්තන උත්සාහයන් සඳහා ගෝලීය සෞඛ්‍ය ආයතන සමඟ ජාත්‍යන්තර අරමුදල්, හවුල්කාරිත්ව සහ ශක්‍යතා ගොඩනැගීමේ වැඩසටහන් බලමුළු ගැන්වීම මගින් මෙය සහාය විය යුතුය.

5.5 ප්‍රජා අතර දේශගුණික විපර්යාසවලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ගොඩනැගීම සඳහා ශක්තිමත් සන්නිවේදනයක් සහ මහජන සෞඛ්‍ය පණිවුඩ යැවීමක් සඳහා අපි ඉල්ලා සිටිමු. මෙයට සාක්ෂරතාවය නොමැති සහ භාෂාමය වශයෙන් විවිධ ජනගහන සඳහා සෞඛ්‍ය තොරතුරු සකස් කිරීම, සජලනය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යාපනය ලබාදෙමින් අධික උෂ්ණත්වයෙන් ආරක්ෂා වීම සඳහා දැනුවත්භාවය වැඩි කිරීම, විවේකය, සහ එළිමහනේ වැඩ කිරීමේදී ආරක්ෂිත පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම සහ ආන්තික කාලගුණික සිදුවීම් සම්බන්ධයෙන් පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම ඇතුළත් වේ. පැහැදිලි, ප්‍රවේශ විය හැකි පණිවිඩකරණය, වායු දූෂණ අවදානම් අවම කිරීම සඳහා පිරිසුදු බලශක්ති තේරීම් දිරිමත් කරන අතරම, ඉවත් කිරීමේ සැලසුම්, ප්‍රථමාධාර සහ ආරක්ෂිත නවාතැන් විකල්ප පිළිබඳව ප්‍රජාවලට මහ පෙන්වීමත් ආපදා සඳහා සූදානම් වීමේ සැලසුමට ඇතුළත් විය යුතු ය. දේශගුණයට අදාළ සෞඛ්‍ය තර්ජනවලට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේදී කිසිවකු පසුබට නොවන බව සහතික කිරීම සඳහා මෙම උත්සාහයන්හිදී ආන්තික කණ්ඩායම්වලට ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතුය.

5.6 සාම්ප්‍රදායික ධීවර ජීවනෝපාය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ප්‍රමුඛතාවය දෙන තිරසර ධීවර කළමනාකරණයක් සඳහා අපි ඉල්ලා සිටිමු. කුණාටු රළු පහරවලින් ආරක්ෂා වීමට සහ ජෛව විවිධත්වයට සහාය වීමට කඩොලාන සහ කොරල්පර ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට අමතරව, මුහුදු පත්ල කොරල්පර ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට අමතරව, මුහුදු පත්ල විනාශ කරන සහ මත්ස්‍ය තොග ක්ෂය කරන බොටම්ට්‍රෝලින් කිරීම වැනි විනාශකාරී පිළිවෙත් මැඩපැවැත්වීම සඳහා දැඩි රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙයට ඇතුළත් වේ.

5.7 සාම්ප්‍රදායික ධීවර ප්‍රජාවල ජීවනෝපායවලට දැඩි තර්ජන ගෙනෙන විනාශකාරී ධීවර පිළිවෙත් සහ දූෂණය තරුණ තරුණියන්ගේ උපදේශන මගින් හඳුනාගෙන ඇති බැවින්, වෙරළබඩ ප්‍රජාවලට ඔවුන්ගේ ආර්ථික හා සංස්කෘතික උරුම ආරක්ෂා කර ගනිමින් වෙනස් වන සාගර තත්ත්වලට අනුවර්තනය විය හැකි බව සහතික කරමින්, දේශගුණික විපර්යාසවලට මුහුණ දිය හැකි සහ තිරසර භාවිත පිළිබඳ කුඩා පරිමාණ ධීවරයන් සඳහා පුහුණුව සඳහා ආයෝජනය කරන ලෙස අපි ඉල්ලා සිටිමු.

5.8 දේශගුණික විපර්යාසවලට ලක් වූ දිස්ත්‍රික්කවල ජීවනෝපාය විවිධාංගීකරණය සහ ශක්තිමත් වටිනාකම් දාම, කුසලතා පුහුණුව, සැකසූ මාළු හෝ කාබනික සහල් වැනි අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන සඳහා ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණය සහ දේශගුණික විපර්යාසවලට ලක්විය හැකි ආදායම් ප්‍රභව මත යැපීම අඩු කිරීම සඳහා සාධාරණ වෙළෙඳාමක් සිදුවන වෙළෙඳපොළවල් වෙත වඩා හොඳ ප්‍රවේශයක් ලබා දීම සඳහා අපි ඉල්ලා සිටිමු. මෙය ශීතකරණ දාම සහ ගබඩා පහසුකම්වල ආයෝජන සමඟ ඒකාබද්ධ කළ යුතුය, විශේෂයෙන් යාපනය, ත්‍රිකුණාමලය සහ දකුණු වෙරළ තීරය වැනි ප්‍රදේශවල, පසු අස්වනු පාඩු අවම කිරීම සහ කුඩා

පරිමාණ නිෂ්පාදකයන්ගේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වැඩිදියුණු කළ ප්‍රවාහන හා සැපයුම් කටයුතු සමඟ සිදු කළ යුතු ය.

6. ජල හා සම්පත් කළමනාකරණය

6.1 ජල පාලන සහයෝගීතා/ජාතික තරුණ ජල කාර්ය සාධක බලකාය පිහිටුවීම අපි නිර්දේශ කරමු, එමඟින් ප්‍රාදේශීය ජල පාලනයේ තරුණ සහභාගීත්වය සහතික කෙරේ. මෙම මූලපිටිම තරුණ වෘත්තිකයන් සහ ප්‍රජා තරුණ නායක නායකාවන් සිටින පළාත් පාලන අධිකාරිය මට්ටමේ ජල කළමනාකරණ කමිටු තුළට ඇතුළත් කළ යුතු අතර, එමඟින් ජල අයවැයකරණය, ජල පෝෂක ආරක්ෂාව සහ අධීක්ෂණ උත්සාහයන් සඳහා දායක වීමට ඔවුන්ට හැකි වේ. ව්‍යුහගත පුහුණුව සහ උපදේශනය තුළින්, තරුණ තරුණයන්ට දත්ත මත පදනම් වූ තීරණ ගැනීමට සහාය විය හැකි අතරම දේශීය ජල පෝෂක අභියෝගවලට ගැලපෙන තිරසර ජල කළමනාකරණය පිළිබඳ ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් ලබා ගත හැකිය. ජල ආරක්ෂාව සහ නියඟයට එරෙහිව අවරෝධය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා තරුණ තරුණයන් යෝජනා කරන ලද ප්‍රධාන උපාය මාර්ගයක් වන ගම් වැව් වැනි සාම්ප්‍රදායික වාරිමාර්ග පද්ධති ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම ද මෙයට ඇතුළත් විය යුතුය.

6.2 දේශගුණික විපර්යාස හේතුවෙන් නියං කාල දිගු වන අතර වර්ෂාපතන රටා අනපේක්ෂිත ලෙස වර්ධනය වන බැවින්, ගොවීන්, ධීවරයන් සහ ග්‍රාමීය ප්‍රජා ඇතුළු ජලය මත යැපෙන ප්‍රධාන කණ්ඩායම්වල ඔරොත්තු/මුහුණ දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා උපාය මාර්ග හඳුන්වා දීම අපි නිර්දේශ කරමු. කාර්යක්ෂම වාරිමාර්ග ශිල්පීය ක්‍රම, වැසි ජලය රැස් කිරීම සහ ප්‍රජාව විසින් කළමනාකරණය කරන ලද ජල ගබඩා පද්ධති වැනි දේශගුණික-ස්මාර්ට් ජල කළමනාකරණ පිළිවෙත් ප්‍රවර්ධනය කිරීම, නවීන පුරෝකථන මෙවලම් සහ ශක්‍යතා ගොඩනැගීම සමඟ සාම්ප්‍රදායික දැනුම ඒකාබද්ධ කිරීම, මෙම කණ්ඩායම්වලට එලදායි ලෙස අනුවර්තනය වීමට, ඔවුන්ගේ ජීවනෝපාය ආරක්ෂා කිරීමට සහ ජල ආතතියට ඇති අවදානම අඩු කිරීමට උපකාරී වේ. එවැනි ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ගොඩනැගීම UNFCCC යටතේ ආපදා අවදානම් අවම කිරීම සඳහා වන සෙන්ඩායි රාමුව සහ ජාතික අනුවර්තන සැලැස්ම (NAP) ක්‍රියාව සමඟ සම්පාත වේ.

6.3 ඩිජිටල් සංවේදක, ජංගම යෙදුම් සහ භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධති (GIS) සිතියම්ගත කිරීම භාවිතයෙන් දැරිය හැකි මිලකට ප්‍රජා පාදක ජල අධීක්ෂණ පද්ධති සැලසුම් කිරීමට සහ යෙදවීමට තරුණ නවෝත්පාදකයන් බල ගැන්වීම අපි නිර්දේශ කරමු. විවෘතව ප්‍රවේශ විය හැකි ජල ගුණාත්මකභාවය සහ ප්‍රමාණ දත්ත පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති ශක්තිමත් කරනු ඇත, ජල වෙන් කිරීමේදී වගවීම වැඩි දියුණු කරනු ඇත, සහ සාක්ෂි මත පදනම් වූ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සක්‍රීය කරනු ඇත, විශ්ව විද්‍යාල සහ තාක්ෂණික මධ්‍යස්ථාන සමඟ හවුල්කාරිත්ව තරුණ නායක නායකාවන් අතර නවෝත්පාදන සහ කුසලතා සංවර්ධනය පවත්වා ගත හැකිය.

7. ස්වභාවධර්මය පදනම් කරගත් විසඳුම් සහ පරිසර පද්ධති ආරක්ෂාව

7.1 වසර 2030 වන විට සියයට 32 ක වනාන්තර ආවරණයක් ලබා ගැනීමේ ශ්‍රී ලංකාවේ අභිලාෂගත ඉලක්කය අපි සාදරයෙන් පිළිගනිමු, නමුත් මෙම අභිලාෂය සංඛ්‍යාත්මක වාසි පමණක් නොව පාරිසරික වශයෙන් අර්ථවත් ප්‍රතිඵල ලබා දිය යුතු බව අවධාරණය කරමු. මේ සඳහා වැසි වනාන්තර, වියළි මෝසම් වනාන්තර, කඩොලාන, කඳුකර වනාන්තර සහ සැවනා වැනි විවිධ ස්වාභාවික පරිසර පද්ධති හඳුනා ගන්නා වනාන්තර පිළිබඳ ගෝලීය සම්මත අර්ථ දැක්වීමක් අනුගමනය කිරීම අවශ්‍ය වන අතර ඒකවගා වැවිලි සඳහා සන්දර්භය-විශේෂිත සලකා බැලීම් කළ යුතු ය. වගවීම සහතික කිරීම සහ අනුවර්තන සැලසුම්කරණයට මග පෙන්වීම සඳහා, අපි අන්තර් වාර්ෂික ඉලක්ක, විනිවිද පෙනෙන අධීක්ෂණ යාන්ත්‍රණ

සහ පවතින වනාන්තර ආවරණයේ පුළුල් සංගණනයක් ඉල්ලා සිටිමු. අනෙකුත් රාජ්‍ය වනාන්තර සඳහා ආරක්ෂාව නැවත ස්ථාපිත කිරීම සහ මානව-වනජීවී ගැටුම, විශේෂයෙන් උග්‍රවන මිනිස්-අලි ගැටුම, දේශගුණය මගින් මෙහෙයවනු ලබන වාසස්ථාන සහ ජල මූලාශ්‍ර පරිහානිය සමඟ බැඳී ඇති දැවෙන ගැටලුවක් ලෙස තරුණ තරුණියන් හඳුනාගෙන ඇති හදිසි ගැටලුවක් ලෙස අපි සලකන අතර, ඉලක්කගත උපාය මාර්ග ඒකාබද්ධ කිරීම ද අපි ඉල්ලා සිටිමු.

7.2 ජාතික අධිකරණ බලයෙන් ඔබ්බට ප්‍රදේශවල සමුද්‍ර ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණය සහ තිරසාර භාවිතය පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ සාගර නීතිය පිළිබඳ සම්මුතිය (BBNJ) යටතේ ගිවිසුමට අත්සන් කිරීම සම්බන්ධයෙන් අපි ශ්‍රී ලංකා රජයට ප්‍රශංසා කරන අතර සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති ආරක්ෂා කිරීම සහ පාරිසරික හානිය වැළැක්වීම සඳහා එය කඩිනමින් අනුමත කර දේශීය නීතියට ඇතුළත් කිරීම ඉල්ලා සිටිමු. තිරසාර ආර්ථික භාවිතය සමඟ සංරක්ෂණය සමතුලිත කරන හොඳින් කළමනාකරණය කරන ලද සමුද්‍ර ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ (MPA) ප්‍රමුඛතාවය දීම සඳහා වන ඉල්ලීම අපි තවදුරටත් පුළුල් කරමු. පවතින නැව් මාර්ග සමඟ ගැටුම් වළක්වා ගැනීමට සහ උදම් සහ සුළං බලය වැනි අක්වෙරළ පුනර්ජනනීය බලශක්තිය ඇතුළුව තිරසාර ආදායම් උත්පාදනයට සහාය වීම සඳහා මෙම සමුද්‍ර ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ (MPA) උපායමාර්ගිකව සැලසුම් කළ යුතුය. මෙම ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශය කුන්මිං-මොන්ට්‍රියල් ගෝලීය ජෛව විවිධත්ව රාමුව (තීරණය 15/COP15) සමඟ අනුකූල/සමපාත වන අතර දේශගුණික විපර්යාසවලට මුහුණ දීමේ (ඔරොත්තු දීමේ) හැකියාව සහ නිල ආර්ථික සංවර්ධනය යන දෙකම ඉදිරියට ගෙන යන අතරම, තල්මසුන් නැරඹීමේදී බෝට්ටු පිරි ඉතිරි යාම වැනි තිරසර නොවන සංචාරක භාවිත ආමන්ත්‍රණය කරයි, එය සමුද්‍ර ක්ෂීරපායී සතුන්ට ආතතිය හා තුවාල ඇති කරයි.

* දේශගුණික විපර්යාසවලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහ නිල ආර්ථික සංවර්ධනය යන දෙකම ඉදිරියට ගෙන යන අතරම, තල්මසුන් නැරඹීමේදී බෝට්ටු පිරි ඉතිරි යාම නිසා (තල්මසුන් නැරඹීමේදී බෝට්ටු, මඟින් ප්‍රමාණය ඉක්මවා රැගෙන යෑම) නිසා සමුද්‍ර ක්ෂීරපායී සතුන්ට ආතතිය සහ තුවාල ඇති කරන තිරසර නොවන සංචාරක භාවිත/පිළිවෙත් ආමන්ත්‍රණය කරයි/ භාවිතවලට/පිළිවෙත්වලට විසඳුම් ඉදිරිපත් කරයි.

7.3 ත්‍රිත්ව ලෝක අර්බුදයට මුහුණ දීම සඳහා දේශගුණික බලපෑම් විශ්ලේෂණය ඒකාබද්ධ කිරීම මගින් පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරු කිරීම් (EIA) ශක්තිමත් කරන ලෙස අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. වර්තමාන සහ අනාගත පරම්පරා සඳහා ආරක්ෂිත පරිසරයක් සඳහා ඇති අයිතිය තහවුරු කිරීම සඳහා නිවැරදි දත්ත සහ පිරිවැය විශ්ලේෂණය සඳහා තාක්ෂණික හා මානව සම්පත් වැඩිදියුණු කිරීම, ජෛව විවිධත්ව සංක්‍රමණය, වර්ෂාපතන රටා සහ පාංශු වෙනස්කම් පිළිබඳ අධ්‍යයන සඳහා ප්‍රමාණවත් කාලයක් ලබා දීම සහ දීර්ඝ මහජන අදහස් දැක්වීමේ කාල පරිච්ඡේද සහ වඩා හොඳ ප්‍රජා ප්‍රවේශයක් හරහා සහභාගීත්වය සහතික කිරීම මෙයට ඇතුළත් වේ. එමඟින් දේශීය ගංවතුර සහ පරිසර පද්ධති අලාභයට ප්‍රධාන දායක ලෙස තරුණ තරුණියන් හඳුනාගෙන ඇති තෙත්බිම්වල, නීති විරෝධී ලෙස ඉදිකිරීම සහ පිරවීම නැවැත්වීමට උපකාරී වේ.

7.4 විල්පත්තුව සහ එක්ස්-ප්‍රස් පර්ල් සම්බන්ධයෙන් දූෂකයා ගෙවීමේ මූලධර්මය තහවුරු කළ සන්ධිස්ථානාත්මක තීන්දුව හරහා ශ්‍රී ලංකාවේ නීති ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රගතිය අපි පිළිගනිමු. ව්‍යවස්ථාදායක සංශෝධන සහ ප්‍රමාණවත් සම්පත් වෙන් කිරීම තුළින් මෙම මූලධර්මය තවදුරටත් ශක්තිමත් කරන ලෙස අපි ඉල්ලා සිටිමු. පෞද්ගලික අංශය සම්බන්ධයෙන්, ස්වාභාවික සම්පත් භාවිතය දැඩි ලෙස නියාමනය කිරීම සහ පරිසර පද්ධති පුනරුත්ථාපනය සඳහා අරමුදල් සැපයීම සඳහා ක්ෂය වීම මත පදනම් වූ බදු හඳුන්වා දීම අපි ඉල්ලා සිටිමු. නිස්සාරණ කර්මාන්ත අධීක්ෂණය කරන නීති සහ නියාමන ආයතන ශක්තිමත් කරන ලෙස අපි රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. විනිවිදභාවය සහතික කිරීම සහ ඕනෑම අවබෝධතා ගිවිසුමක් (MoU) අවසන් කිරීමට පෙර ද්විපාර්ශ්වික ගිවිසුම් සඳහා මහජන අදහස් ඉල්ලා සිටීම මෙයට ඇතුළත් වේ. 2016 අංක 12 දරන තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම් පනත අනුගමනය කරමින් එවැනි

අන්තර්ගත කල්තියා හෙළි කරන ලෙස අපි එවැනි ගිවිසුම්වලට එළැඹෙන අදාළ අමාත්‍යාංශවලින් ඉල්ලා සිටිමු. පරිසර පද්ධති හානි සහ තිරසර නොවන සම්පත් භාවිතය වැළැක්වීම සඳහා කම්කරුවන් සහ ව්‍යාපාර හිමිකරුවන් දැනුවත් කිරීම සඳහා ආයෝජන සමඟ පැහැදිලි, පර්යේෂණ පදනම් කරගත් මාර්ගෝපදේශ සියලුම දේශීය භාෂාවලින් ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතුය.

7.5 පුත්තලමේ කඩොලාන වනාන්තර 8 ක් රක්ෂිත ලෙස මැනකදි ප්‍රකාශයට පත් කිරීම, මෙම වැදගත් ‘කාබන් සිත්ක්’ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා තීරණාත්මක පියවරක් ලෙස එය හඳුනා ගැනීම ඇතුළුව තෙත්බිම් සහ කඩොලාන සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය දරන උත්සාහයන් අපි සාදරයෙන් පිළිගනිමු. කෙසේ වෙතත්, රට පුරා තෙත්බිම් සහ කඩොලානවල එලදායි ආරක්ෂාව සහ තිරසර කළමනාකරණය සහතික කිරීම සඳහා ශක්තිමත්, තිරසර ක්‍රියාමාර්ග සමඟ මෙය ගැලපිය යුතුය. නීති විරෝධී ආක්‍රමණ, දූෂණය සහ තිරසර නොවන සංවර්ධනය වැළැක්වීම සඳහා ප්‍රමාණවත් සම්පත්, පුහුණුව සහ අන්තර් ආයතන සම්බන්ධීකරණය තුළින් බලාත්මක කිරීම ශක්තිමත් කරන ලෙස අපි ඉල්ලා සිටිමු. පුහුණුව, ජීවනෝපාය සහාය සහ සහභාගීත්ව අධීක්ෂණය තුළින් "තෙත්බිම්/කඩොලාන භාරකරුවන්" ලෙස දේශීය තරුණයන්, ධීවරයන් සහ පදිංචිකරුවන් බලගැන්වීමෙන් ප්‍රජා පාදක සංරක්ෂණයට ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතුය. තෙත්බිම් සහ කඩොලානවල පාරිසරික, දේශගුණික ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහ ජීවනෝපාය ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ දැනුවත්භාවය සහ අධ්‍යාපනය පාසල් විෂයමාලාවලට සහ ජාතික ව්‍යාපාරවලට ඒකාබද්ධ කළ යුතුය. තෙත්බිම් සහ කඩොලාන ආරක්ෂණය ජාතික දේශගුණය, ජෛව විවිධත්වය සහ ඉඩම් පරිහරණ ප්‍රතිපත්තිවලට ඇතුළත් කළ යුතු අතර, කාබන් වෙන් කරගැනීම, ගංවතුර අවදානම් අඩු කිරීම සහ ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය සඳහා ඒවායේ කාර්යභාරය හඳුනා ගත යුතුය.

7.6 පශ්චාත් නිස්සාරණ සහ පශ්චාත් කාර්මික ස්ථාන සඳහා අනිවාර්ය පාරිසරික ප්‍රතිකර්ම සහ ප්‍රතිසංස්කරණ ප්‍රතිපත්ති ස්ථාපිත කරන ලෙස අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු, පතල්, අතහැර දැමූ වතු ඉඩම් සහ ඉවත් කරන ලද කාර්මික පහසුකම් පාරිසරික පුනරුත්ථාපනය සහ ප්‍රතිසංස්කරණයට ප්‍රමුඛත්වය දෙන ලෙස අපි මෙම ප්‍රතිපත්තිවලට බල කරමු. නුසුදුසු අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම වැළැක්වීම සඳහා දැඩි පියවර ඇතුළත් කිරීම, ආක්‍රමණශීලී විශේෂ ජනපදකරණය මැඩපැවැත්වීම සඳහා අතහැර දැමූ ස්ථානවල විද්‍යාත්මක පාංශු ප්‍රතිසංස්කරණය අනිවාර්ය කිරීම සහ කාර්මික ස්ථානවල රසායනික කාන්දුවීම්වලින් වාතය, ජලය සහ පාංශු දූෂණය අවම කිරීම සඳහා පුළුල් නිර්දූෂණ ප්‍රොටෝකෝල ක්‍රියාත්මක කිරීම අපි මෙම ප්‍රතිපත්තිවලින් ඉල්ලා සිටිමු.

8. (අවදානම්) අවම කිරීම, බලශක්ති සංක්‍රාන්තිය සහ පොසිල ඉන්ධන අදියර-නිවා දැමීම

8.1 ශ්‍රී ලංකාවේ හරිතාගාර වායු විමෝචනය සියයට 0.03ට වඩා අඩු වුවද, පොදු නමුත් වෙනස් වගකීම් සහ අදාළ හැකියා (CBDR-RC) මූලධර්මයට අනුකූලව, පොසිල ඉන්ධන භාවිතය, පශු සම්පත්, වන විනාශය, ප්‍රවාහනය සහ අනෙකුත් ඉඩම් භාවිතවලින් එලදායි, සැලසුම් සහගත සහ මැනිය හැකි විමෝචන අඩු කිරීම රට තවමත් අනුගමනය කළ යුතු බව අපි පිළිගනිමු. ‘කාබන් සිත්ක්’ ආරක්ෂා කිරීම සමඟ මෙම උත්සාහයන්, පැරිස් ගිවිසුම යටතේ අවශ්‍ය පරිදි ගෝලීය උණුසුම සෙල්සියස් අංශක 1.5ට වඩා අඩු කිරීමට ජාතික වශයෙන් තීරණය කරන ලද දායකත්ව (NDCs) පෙළඹවිය යුතු අතර, දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ අන්තර්-රාජ්‍ය මණ්ඩලය (IPCC) විසින් පිළිගත් හොඳම විද්‍යාව සමඟ කාබන් උදාසීනත්වය ඉලක්ක කර ගනිමින් ක්‍රමයෙන් වැඩි කළ යුතුය.

8.2 හරිතාගාර වායු අඩු කිරීමේ ඉලක්ක නිරීක්ෂණය කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් සම්පත් සහ තාක්ෂණික ශක්‍යතාවයෙන් සහාය වන ජාතික හරිතාගාර වායු ඉන්වෙන්ටරියක් ස්ථාපිත කරන ලෙස අපි ඉල්ලා සිටිමු. මෙම යාන්ත්‍රණය ජාතික (අවදානම්) අවම කිරීමේ ඉලක්ක කරා යන ප්‍රගතිය නීතිපතා නිරීක්ෂණය කළ යුතු අතර ඒවායේ අනුකූලතාවය සහතික කිරීම සඳහා නිර්දේශ ලබා දිය යුතුය. ජාතික

(අවදානම්) අවම කිරීමේ උපාය මාර්ගයට පටහැණි පෞද්ගලික ක්‍රියාමාර්ග සමස්ත දේශගුණික ප්‍රයත්න අඩපණ කළ හැකි බැවින්, සමාගම් ඇතුළු උල්ලංඝනය කරන්නන් විමර්ශනය කිරීම, නඩු පැවරීම සහ අනුමත කිරීම ද එය මගින් එම යාන්ත්‍රණය සක්‍රීය කළ යුතුය.

8.3 ෆොසිල ඉන්ධන ආනයනය ශ්‍රී ලංකාවේ වෙළෙඳ හිඟය පුළුල් කිරීමට දායක වූ බව අපි හඳුනා ගනිමු. පළමු ගෝලීය කොටස් හුවමාරුවේ ප්‍රතිඵලවලට අනුකූලව, තීරණය 1/CMA.4, ෆොසිල ඉන්ධන නිෂ්පාදනය, පරිභෝජනය අඩු කරන අතරම, ජාලක නවීකරණය, පරිමාණය කළ හැකි බලශක්ති ගබඩා පද්ධති යෙදවීම සහ වර්ෂාව, හිරු එළිය, සුළඟ සහ උදම් බලශක්තියෙන් පුනර්ජනනීය බලශක්ති මූලාශ්‍ර ලබා ගැනීම වේගවත් කිරීම සඳහා ෆොසිල ඉන්ධන ගවේෂණ බලපත්‍ර හෝ සහනාධාර අත්හිටුවීම ප්‍රමුඛතාවය දෙන ලෙස ඉල්ලා සිටීමු.

8.4 වසර 2050 ශුද්ධ ශුන්‍ය සහ 2030 තීරසර සංවර්ධන න්‍යාය පත්‍රවලට අනුකූලව, ෆොසිල ඉන්ධන ක්‍රමයෙන් ඉවත් කරන තීරසර පොදු ප්‍රවාහන පද්ධතියක් සංවර්ධනය කරන ලෙස අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ඉල්ලා සිටීමු. ෆොසිල ඉන්ධන මත යැපෙන පද්ධතියකින් පුනර්ජනනීය බලශක්තියෙන් බල ගැන්වෙන පද්ධතියකට මාරුවීම සඳහා ප්‍රමාණවත් මූල්‍යකරණයක්, පැහැදිලි කාලරාමුවක් සහ ප්‍රවාහන අංශයේ සේවක සේවිකාවන් සඳහා පුහුණුවක් අවශ්‍ය වේ. විමෝචන සහ අකාර්යක්ෂමතාවයේ ප්‍රධාන මූලාශ්‍රයක් වන දැඩි නාගරික රථවාහන තදබදයට විසඳුම් සෙවීම සඳහා 2055 වන විට සියයට 100ක පුනර්ජනනීය පොදු ප්‍රවාහනය සාක්ෂාත් කර ගැනීමට අපි යෝජනා කරමු.

8.5 නව ගල් අඟුරු බලාගාර සංවර්ධනය කිරීමෙන් වැළැකී සිටීම සහ ෆොසිල ඉන්ධන සහනාධාර ඉවත් කිරීමට ගත් පියවර මගින් ගල් අඟුරු ක්‍රමයෙන් ඉවත් කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව දක්වන කැපවීම අපි අගය කරමු. කෙසේ වෙතත්, මන්නාරම් ද්‍රෝණියේ ගවේෂණ බිම් කොටස් 04 ක බනිජ තෙල් සහ ස්වාභාවික වායු ගවේෂණය කර නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා 2025 මැයි මාසයේදී ලබා දුන් කැබිනට් අනුමැතිය පිළිබඳව අපි අපගේ කනස්සල්ල පළ කරමු. මේ මත පදනම්ව, සහ අඛණ්ඩ ෆොසිල ඉන්ධන මත යැපීමේ ආර්ථික හා පාරිසරික පිරිවැය සැලකිල්ලට ගනිමින්, ඉහළ උත්පාදන පිරිවැයක්, සැලකිය යුතු හරිතාගාර වායු (GHG) විමෝචනයක් සහ ගල් අඟුරු මැස්සන් හරහා සැලකිය යුතු දේශීය දූෂණයක් ඇති කරන ලක්විජය බලාගාරය ඉක්මනින් ඉවත් කරන ලෙස අපි ඉල්ලා සිටීමු. තීරණය 1/CMA.4 හි අවධාරණය කර ඇති සාධාරණ සංක්‍රාන්ති මූලධර්මවලට අනුකූලව, බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රජා සඳහා බලශක්ති ප්‍රවේශය සහ ආර්ථික ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහතික කරන අතරම ගල් අඟුරු යටිතල පහසුකම් කළමනාකරණය කළ විශ්‍රාම ගැන්වීමට සහාය වීම සඳහා සිංගප්පූරුවේ මුදල් අධිකාරිය සකස් කරන ලද නියමු රාමුව මත පදනම් වූ සංක්‍රාන්ති ණය වැනි නව්‍ය මූල්‍යකරණ යාන්ත්‍රණ සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව ද අවධානය යොමු කරන ලෙස අපි යෝජනා කරමු.

8.6 මහජන ප්‍රතිලාභ පවත්වා ගනිමින් පෞද්ගලික ආයෝජන ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා විනිවිද පෙනෙන පොදු ටෙන්ඩර් සහ සම-සංවර්ධන ආකෘති භාවිත කරමින්, පුනර්ජනනීය බලශක්ති නිෂ්පාදනය සඳහා රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව (PPP) ආයෝජන ව්‍යුහ සක්‍රීයව පහසුකම් සැලසීමට අපි ශ්‍රී ලංකා රජයට ආරාධනා කරමු. පැහැදිලි දිරිගැන්වීමේ ව්‍යුහයක් (උදා: පෝෂණ ගාස්තු, කාබන් ණය) සහ පිරිවැයට ජාලක මිලකරණය මගින් තීරුබදු අඩු කිරීම, ආයෝජන දිරිමත් කිරීම සහ ප්‍රවේශය පුළුල් කිරීම සිදු කෙරේ. පුනර්ජනනීය ගලා ඒම වැඩි කිරීමට සහ විශ්වසනීයත්වය සහතික කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය බෙදාහැරීමේ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කළ යුතුය. ඒකාධිකාර වැළැක්වීම, රැකියා ආරක්ෂා කිරීම සහ සාධාරණ තරඟකාරිත්වය, සේවාවේ ගුණාත්මකභාවය සහ ජාතික ආර්ථික හා දේශගුණික ඉලක්ක (NDCs) සමඟ පෙළගැස්වීම සහතික කිරීම සඳහා පෞද්ගලිකරණය දැඩි ලෙස නියාමනය කළ යුතුය. මෙම ප්‍රවේශය මහජන සුභසාධනය සහ බලශක්ති අභියෝගවලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ආරක්ෂා කරමින් පෞද්ගලික අංශයට නවෝත්පාදනය කිරීමට බලය ලබා දෙයි.

8.7 ආනයනයේ සිට ආයු කාලය අවසන් වන තෙක් සූර්ය පැනල, බැටරි සහ අනෙකුත් පුනර්ජනනීය බලශක්ති සංරචක නිරීක්ෂණය කිරීම, ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කිරීම සහ ආරක්ෂිතව බැහැර කිරීම සඳහා පෞද්ගලික අංශය සමඟ හවුල්කාරිත්වයෙන් ශක්තිමත් ජාතික වැඩසටහනක් ස්ථාපිත කරන ලෙස අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. ශ්‍රී ලංකාවේ පිරි බලශක්ති සංක්‍රාන්තිය නව පාරිසරික උපද්‍රව ඇති නොකරන බව සහතික කිරීම සඳහා ප්‍රතිවක්‍රීකරණ පද්ධති ශක්තිමත් කිරීම සහ ප්‍රමිතිකරණය කිරීම හදිසි වේ.

9. හරිත ආර්ථිකය සහ සාධාරණ සංක්‍රාන්තිය

9.1 දේශගුණික ක්‍රියාකාරී මධ්‍යස්ථානවල යුක්තිය, ගෞරවය සහ යහපත් වැඩ සහතික කිරීම සඳහා සාධාරණ සංක්‍රාන්ති වැඩ වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය අපි සාදරයෙන් පිළිගනිමු, තවද දරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ පරම්පරා අතර සමානාත්මතාවය පිළිගැනීම මෙන්ම පාර්ශව විසින් සාධාරණ සංක්‍රාන්ති උත්සාහයන්ට බාධාවක් ලෙස ඉහළ ණය බර හඳුනා ගැනීම අපි අගය කරමු. පුහුණුවේ සිට රැකියා අවස්ථා දක්වා බලශක්ති අංශයේ පවතින ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවයේ විෂමතා අපි හඳුනා ගන්නා අතර, ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානය (ILO) සාධාරණ සංක්‍රාන්ති මාර්ගෝපදේශ අනුගමනය කරමින්, සමාජ කණ්ඩායම්, විශේෂයෙන් කාන්තා සහ තරුණ කණ්ඩායම් හරහා පුළුල් පාදක හවුල්කාරිත්ව සහ සංවාද දිරිමත් කරමින්, ශක්‍යතාව ගොඩනැගීමට සහ විශේෂයෙන් කාන්තාවන්, තරුණ තරුණියන්, ආබාධ සහිත පුද්ගලයන් සහ අවදානමට ලක්විය හැකි ප්‍රජාවල පුද්ගලයන් සඳහා හරිත අංශ කෙරෙහි කුසලතා සහ නැවත කුසලතා ඉහළ නැංවීම සඳහා ජාතික වශයෙන් නියම කරන ලද (NDCs) සහ ජාතික අනුවර්තන සැලැස්ම (NAPs) වැනි ජාතික ප්‍රතිපත්ති රාමු තුළ සාධාරණ සංක්‍රාන්ති මූලධර්ම ඇතුළත් කරන ලෙස ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. බහු උපදේශනවලදී තරුණ තරුණියන් හඳුනාගෙන ඇති සැලකිය යුතු හරිත කුසලතා පරතරය පියවා ගැනීම සඳහා, පුනර්ජනනීය බලශක්තිය, තිරසර ඉදිකිරීම් සහ චක්‍රලේඛ ආර්ථිකය පිළිබඳ ප්‍රායෝගික පුහුණුව ලබා දීම සඳහා විශ්වවිද්‍යාල සහ සියලුම තාක්ෂණික හා වෘත්තීය පුහුණු ආයතනවල "හරිත කුසලතා ආරම්භක කඳවුරු සහ නවෝත්පාදන විද්‍යාගාර" ස්ථාපිත කරන ලෙස අපි විශේෂයෙන් ඉල්ලා සිටිමු.

9.2 සංචාරක පැමිණීම සඳහා වූ අපේක්ෂා සහිත වර්ධන ඉලක්ක පසුබිමක, ජාතික තිරසර සංචාරක යෝජනා ක්‍රමය සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා SLTDA දරන උත්සාහය අපි අගය කරමු. තරුණ තරුණියන් මෙහෙයවන සංචාරක ව්‍යවසාය සහතික කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ප්‍රවේශයක්, විශේෂ ප්‍රදාන සහ සහනදායී ණය ලබා දීම, ශක්‍යතා වර්ධනය සහ තාක්ෂණික සහාය සමඟ ඒකාබද්ධව, තිරසර භාවිත කරා ඔවුන්ගේ මාරුව දිරිගැන්වීම සහ තරුණ තරුණියන් මෙහෙයවන පරිසර ව්‍යවසායකත්වය සඳහා කැපවූ අරමුදල් යාන්ත්‍රණ මගින් පිටුබලය ලබන හරිත ආර්ථික පරිවර්තනයට ප්‍රධාන දායකයන් ලෙස ඔවුන් ස්ථානගත කිරීම සමඟ එහි ව්‍යාප්තිය සඳහා අපි ඉල්ලා සිටිමු.

9.3 ස්වාරක්ෂක කලාප තුළ සංචාරක සංවර්ධන පිළිබඳව දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීමට සහ දැඩි රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීමට රජය ගන්නා උත්සාහයන් අපි සාදරයෙන් පිළිගනිමු. එවැනි ක්‍රියාකාරකම් සංවේදී පරිසර පද්ධතිවලට ඇති කරන හානිය සැලකිල්ලට ගෙන, ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය සහ වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වැනි පරිසර ආරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු සහ සැලසුම් බලධාරීන් අතර බලපත්‍ර ක්‍රියාවලිය අතරතුර අන්තර් ආයතන සම්බන්ධීකරණයක් ඇති කිරීමෙන් මෙම උත්සාහයන් පුළුල් කළ හැකි අතර, ආරක්ෂිත ස්ථානවල ගොඩනැගිලි සංචාරක ව්‍යාපාර සඳහා අනුමත නොකිරීමට වග බලාගත යුතු බවට ඉල්ලා සිටින්නෙමු.

9.4 දේශගුණික මූල්‍යකරණය, තරුණ තරුණියන් මෙහෙයවන හරිත ව්‍යවසාය සහ නවෝත්පාදන වෙත යොමු කරන ලෙස අපි ඉල්ලා සිටිමු. වත්මන් දේශගුණික ව්‍යවසායකත්ව වැඩසටහන්වලට බොහෝ විට ප්‍රවේශ විය නොහැකි බවත්, ඒවා දේශීය අවශ්‍යතාවලින් විසන්ධි වී ඇති බවත් තරුණ තරුණියන් සමඟ කෙරුණු උපදේශනවලින් හෙළි විය. දේශගුණික කේන්ද්‍රීය ආරම්භක ව්‍යාපාර සඳහා මූලික අරමුදල්

සැපයීම, උපදේශකත්වය සහ පුර්ව ලියාපදිංචි තක්සේරු කිරීම, ශ්‍රී ලාංකික තරුණයින් මීට පෙර නිරත වී ඇති එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහනේ (UNDP) යූත් කෝ:ලැබ් (Youth Co: Lab) වැනි මූලපිරීම් පිළිබිඹු කිරීම, පිරිසුදු තාක්ෂණය, තිරසර කෘෂිකර්මාන්තය, බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව සහ දේශගුණික නවෝත්පාදනවල පරිමාණය කළ හැකි ව්‍යාපෘති සඳහා සහාය විය හැකිය. යුරෝපා සංගමයේ දේශගුණික-දැනුම් සහ නවෝත්පාදන ප්‍රජාව (EU Climate-KIC) නවෝත්පාදන විද්‍යාගාර සහ දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමු සම්මුතිය (UNFCCC) හි රුවන්ඩා හරිත අරමුදල වැනි සමාන සාර්ථකත්ව එවැනි ආයෝජනවල විභව බලපෑම පෙන්වුම් කරයි.

9.5 සියලුම සංස්ථා ඔවුන්ගේ මෙහෙයුම් සහ සැපයුම් දාම පුරා ක්‍රමානුකූල වෙනසක් ඇති කිරීමෙන් වැඩි වගකීමක් භාර ගන්නා ලෙස අපි ඉල්ලා සිටිමු. මේ සඳහා විද්‍යාව පදනම් කරගත් ඉලක්ක සහ අදාළ සියලු ගැටලු සඳහා ලුහුබැඳීම අවශ්‍ය වන අතර, හොඳම භාවිත සහ ශ්‍රී ලංකා රජය සහ ජාත්‍යන්තර ආයතන විසින් සපයනු ලබන ප්‍රවේශ විය හැකි, දේශීයව අනුවර්තනය කළ හැකි මෙවලම් මගින් සහාය වේ. බිම් මට්ටමේ ප්‍රජා දක්වා විහිදෙන ඔවුන්ගේ පුළුල් ප්‍රවේශය උපයෝගී කර ගැනීමෙන්, සමාගම්වලට මෙම මාරුව මෙහෙයවිය හැකිය. ආයතනික සමාජ වගකීම් (CSR) පුහුණුව සමඟ ආයතනික වෙනස්කම් කළමනාකරණය ඒකාබද්ධ කිරීම සේවක සේවිකාවන් අතර තිරසරභාවය පිළිබඳ සංස්කෘතියක් පෝෂණය කිරීම සඳහා බලවත් ක්‍රමයකි. මෙම ප්‍රවේශය රැළි බලපෑමක් (ripple effect) ඇති කළ හැකි අතර, තිරසර භාවිත කෙරෙහි පුළුල් සමාජ වෙනසකට මග පාදයි. එබැවින් තිරසර සංවර්ධනයක් සඳහා සහයෝගයෙන් කටයුතු කරන ලෙසත් එය සියලුම සංවිධාන සඳහා මූලික අවශ්‍යතාවයක් බවට පත් කරන ලෙසත් අපි රජයෙන්, ජාත්‍යන්තර ආයතනවලින් සහ සංස්ථාවලින් ඉල්ලා සිටිමු.

10. නවෝත්පාදන, තාක්ෂණය සහ දේශගුණික විසඳුම්

10.1 ඩිජිටල් ආර්ථිකය පස් ගුණයකින් වැඩි කිරීමේ අභිලාෂය තුළට දේශගුණික විපර්යාසවලට මුහුණ දීමේ හැකියාව සහ ඩිජිටල් මෙවලම් ඇතුළත් කිරීමෙන් තරුණ තරුණියන් මෙහෙයවන නවෝත්පාදන වඩාත් ශක්තිමත් හා සුදානම් කරන්නැයි අපි ශ්‍රී ලංකා රජයට අවධාරණය කරමු - අද වනවිට සියයට 3ත් 5ත් අතර තිබෙන ඩිජිටල් දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ දායකත්වය 2030 වසර වනවිට සියයට 15ක් දක්වා වැඩි කිරීම සහ ඩිජිටල් අපනයන සහ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ශ්‍රම බලකාය තුන් ගුණයකින් වැඩි කිරීම ද මීට ඇතුළත් වේ.

දේශගුණික දත්ත සඳහා විවෘත ප්‍රවේශය, කෘෂිකර්මාන්තය සහ කාලගුණ අනාවැකි සඳහා කෘත්‍රීම බුද්ධියෙන් (AI) ක්‍රියාත්මක වන පුරෝකථන මෙවලම්, සහ තරුණ තරුණියන් මෙහෙයවන දේශගුණික ව්‍යවසායකත්වයට සහාය වීම සඳහා ඩිජිටල් වේදිකා, ගොවීන්ට පුර්ව අනතුරු ඇඟවීම් සඳහා ජංගම යෙදුම් නිර්මාණය කිරීම, ගංවතුර සහ බාදනය පිළිබඳ අනතුරු ඇඟවීම් සඳහා උපකරණ පුවරු සංවර්ධනය කිරීම සහ ආපදා නිරීක්ෂණය සඳහා අඩු වියදම් චෝන් යානා භාවිත කිරීම වැනි විශ්වවිද්‍යාල සිසු සිසුවියන් යෝජනා කරන ලද නව්‍ය විසඳුම් උත්තේජනය කිරීම යනාදිය ද මූලපිරීම්වලට ඇතුළත් විය යුතු ය.

මෙම උත්සාහයන් පැරිස් ගිවිසුමේ තාක්ෂණික රාමුව යටතේ පවතින 15/CMA.1 තීරණය සමඟ සමපාත විය යුතු අතර, නවෝත්පාදන සියලු දෙනාගේ සහභාගීත්වය, අන්තර්කරණය සහතික කරන අතර අවදානම් අඩු/ අවම කිරීම සහ අනුවර්තන අභිලාෂයට සහාය වීම ද විය යුතු ය.

10.2 කලාපීය හවුල්කාරිත්ව පෝෂණය කිරීම, ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් බෙදා ගැනීම සහ ගෝලීය දකුණට ගැලපෙන තාක්ෂණ සම-සංවර්ධනය කිරීම මගින් ශක්තිමත් දේශගුණික-තාක්ෂණික පරිසර පද්ධතියක් ගොඩනැගීම සඳහා ආයෝජනය කරන ලෙස අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් සහ පෞද්ගලික අංශයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. තරුණ නායකත්වයෙන් යුත් ආරම්භක ව්‍යාපාර සහ නවෝත්පාදකයන්ට පුර්ව ලියාපදිංචි කිරීමේ

වැඩසටහන්, සහනදායී මූල්‍ය සහ දේශසීමා දැනුම හුවමාරුව හරහා සහාය විය යුතුය. මෙම ප්‍රවේශය තාක්ෂණ අවශ්‍යතා තක්සේරු ක්‍රියාවලිය (තීරණය 3/CP.25) සමඟ සමපාත වන අතර, එමඟින් තාක්ෂණ සංවර්ධනය සහ දේශගුණික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මාරුවීම වේගවත් කිරීමේදී පරිසර සහ කලාපීය සහයෝගීතාව සක්‍රීය කිරීමේ වැදගත්කම අවධාරණය කෙරේ.

10.3 තිර කියවන්නාට හිතකර ආකෘති, සංඥා භාෂා අර්ථ නිරූපණය, සිරස්තල යෙදීම සහ කියවීමට පහසු සන්නිවේදනය ඇතුළුව නමුත් ඒවාට සීමා නොවී, දේශගුණයට අදාළ සියලුම ඩිජිටල් මෙවලම්, වේදිකා සහ නවෝත්පාදන විශ්වීය වශයෙන් ප්‍රවේශ විය හැකි බව සහතික කරන ලෙස අපි ශ්‍රී ලංකා රජය, පෞද්ගලික අංශය සහ ජාත්‍යන්තර හවුල්කරුවන්ගෙන් ඉල්ලා සිටිමු. ආබාධ සහිත තරුණ තරුණියන්ට දේශගුණික නවෝත්පාදනය, තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ව්‍යාප්තිය සහ ව්‍යවසායකත්වයේ පූර්ණ නියැලීමට ප්‍රවේශ විය හැකි තාක්ෂණය අත්‍යවශ්‍ය වන අතර, ඩිජිටල් සංක්‍රාන්තිය තුළ කිසිවෙකු පසුබට නොවන බව සහතික කරයි.

10.4 ලෝකයේ වඩාත්ම දේශගුණික බලපෑමට ලක් වූ රටවලින් එකක් වන අපගේ ජාතිය ගෝලීය නායකයකු බවට පරිවර්තනය කරමින්, ශක්තිමත් දේශගුණික ක්‍රියාකාරී පරිසර පද්ධතියක් ගොඩනගන ලෙස අපි ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් සහ පෞද්ගලික අංශයෙන් ඉල්ලා සිටිමු. අපගේ ගංවතුර, නියඟ/නියං සහ ඉහළ යන මුහුදු මට්ටමට මුහුණ දෙන නමුත් විසඳුම් බණ්ඩනය වී අවම අරමුදල් සපයන ලද තත්ත්වයකට මුහුණ දී ඇති අතර බිලියන ගණනක දේශගුණික මූල්‍ය භාවිතයට නොගනී.

ආරම්භක ව්‍යාපාර මෙන් නොව, දේශගුණික නවෝත්පාදකයන්ට සාමූහික පරිසර පද්ධතියක් නොමැත, අදහස් නියමුවන් තුළ ඇතිවන අවස්ථාවේදීම/ජනිත වීමේදීම මිය යයි, සහ පරිමාණය කළ හැකි විසඳුම් අතුරුදන් වේ. ශ්‍රී ලංකාව දේශගුණික ක්‍රියාකාරී සිලිකන් නිම්නය ලෙස අපි සිතමු: නවෝත්පාදන විද්‍යාගාර, මූල්‍ය ජාල, ප්‍රතිපත්ති සහාය, ප්‍රජා ඒකාබද්ධතාවය සහ දේශීය මධ්‍යස්ථානයකට ගලා යන ගෝලීය සහයෝගීතා. තරුණ නායකත්වයෙන් යුත් ආරම්භක ව්‍යාපාර පුර්ව ලියාපදිංචි තක්සේරු කිරීම, සහනදායී මූල්‍යකරණය සහ දේශසීමා හරහා දැනුම හුවමාරුව හරහා බල ගැන්විය යුතුය. මෙය තාක්ෂණික අවශ්‍යතා තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය (තීරණය 3/CP.25) සමඟ සමපාත වන අතර, දේශගුණික විසඳුම් වේගවත් කිරීම සඳහා පදනම ලෙස පරිසරයන් සහ කලාපීය සහයෝගීතාව සක්‍රීය කිරීම අවධාරණය කරයි.

10.5 බලයේ සිටින අය විසින් ගනු ලබන තීරණවල බලපෑම් සහ ප්‍රතිවිපාක නිවැරදිව සිතියම්ගත කරන ප්‍රමාණවත් පරිගණක සමාකරණ රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. සමාජයීය සහ පාරිසරික මිනුම් දෙකම බහු-පරාමිති විචල්‍ය ලෙස ගනිමින්, හැකි සෑම ක්ෂේත්‍රයකම ප්‍රතිවිපාක පිළිබඳව පුළුල් අධ්‍යයනයක් කළ යුතුය.

COP30 இற்கான இலங்கை இளைஞர் கூற்று

நோக்குரை

மோசமடைந்துவரும் காலநிலை நெருக்கடியானது எமது கிரகத்தையும், எமது எதிர்காலத்தையும், அவ்வாறே எமது பூகோள விதிகளின் அடிப்படையிலான மைய ஒழுங்கிணையும் அச்சுறுத்தலுக்கு உட்படுத்துவதாக இலங்கையின் இளைஞர்களாகிய நாம் நன்கு விளங்கியுள்ளோம்.

இது வெறுமனே தொலைதூரத்தில் நிகழும் அச்சுறுத்தல் அல்ல. மாறாக, எமது அன்றாட நடவடிக்கைகளுடன் நேரடியாக சம்பந்தப்படுகின்ற ஒரு நிகழ்வாகும். நாடு முழுவதிலுமுள்ள இளைஞர் ஆலோசகர்கள் கடுமையான வெள்ள அனர்த்தங்களால் கிராமப்புற விவசாயம் பாதிக்கப்படல் முதல் சிறுவர்களுக்கு பாடசாலைக்கு செல்ல முடியாமை வரையான காலநிலை நெருக்கடியின் எதிர்பாராத நேரடித் தாக்கங்களை கோடிட்டுக் காட்டியுள்ளனர்.

எனவே, இவ்வாறான இக்கட்டான நிலைமையில் தற்கால மற்றும் எதிர்கால சந்ததியினருக்கான நீதியை நிலைநாட்டுவதற்கு ஒற்றுமையான துணிச்சல்மிகு கூட்டு நடவடிக்கைகள் அத்தியாவசியமாகின்றன.

காலநிலை மாற்றம் என்பது வெறுமனே சுற்றுச்சூழல் அவசரநிலை மட்டுமல்ல. மாறாக அது சமத்துவம், சமாதானம் மற்றும் மானிடப் பண்புகளை சவாலுக்குட்படுத்துகின்றது. ஆகையினாலேயே, தலைமுறைகளுக்கிடையிலான சமத்துவத்திற்கான பாரிஸ் ஒப்பந்தக் கோட்பாடுகளின் வழிகாட்டுதலின்படி, காலநிலை நடவடிக்கைகள் நிகழ்காலத்தினை பாதுகாக்கின்ற அதேவேளை சிறுவர்கள், இளைஞர்கள் மற்றும் எதிர்கால சந்ததியினருக்கு நிலைபேறானதும் நீதியானதுமான எதிர்காலத்தினையும் உறுதிப்படுத்த வேண்டும் என்பதில் நாம் உறுதியாகவுள்ளோம்.

ஆகவே, நாடளாவிய ரீதியாக நடைமுறைப்படுத்துகின்ற, அனைவரையும் உள்ளடக்கிய, பாலின வேறுபாடுகளை கருத்திற்கொள்கின்ற, பங்கேற்பு மற்றும் முழுமையான வெளிப்படைத்தன்மையை உறுதிசெய்கின்ற இசைவாக்க மற்றும் காலநிலைத் தீர்வுகளை நாம் கோருகின்றோம். குறித்த தீர்வுகளைத் திட்டமிடும் போது பாரம்பரிய, சுதேசிய மற்றும் உள்ளூர் அறிவு முறைமைகளிலுள்ள சிறந்த நுட்பங்களை கருத்திற்கொள்வதுடன் அவற்றை சமூகப் பொருளாதார மற்றும் சுற்றுச்சூழல் கொள்கைகளுடன் இணைக்க வேண்டும். ஆகவே, குறித்த தீர்வுகள் வினைத்திறன்மிக்கதாக இருக்க வேண்டுமெனில் பெண்கள், இளைஞர்கள், கிராம மற்றும் சுதேசிய சமுதாயங்கள், மாற்றுத்திறனாளிகள் மற்றும் முன்னுரிமையளிக்கப்படாத ஏனைய குழுக்கள் என்போரின் அர்த்தமிகு பங்கேற்பினை உறுதிசெய்வதோடு துணிச்சலானதும், அணுகத்தக்கதும் மற்றும் பன்முக யதார்த்தங்களைப் பிரதிபலிப்பதுமான தீர்வுகளை உருவாக்குவது அவசியம்.

இது மிகவும் முக்கியமானது. ஏனெனில், உள்ளூர் அதிகாரிகள் தமது சுற்றுச்சூழல்சார் கரிசனங்களை பெரும்பாலும் கருத்திற்கொள்வதில்லை என்றும் தாம் புறக்கணிக்கப்படுவதாகவும், அதனால் தமது ஈடுபாடு மட்டுப்படுத்தப்பட்டிருப்பதாகவும் கிராமப்புற இளைஞர்கள் தமது உணர்வுகளை வெளிப்படுத்தியுள்ளனர்.

இலட்சியத்துடன் கூடிய, விஞ்ஞான மைய காலநிலைக் கொள்கைகளுக்கு முன்னுரிமையளிக்குமாறும்; தீர்மானம் மேற்கொள்ளலில் இளைஞர்களின் கருத்துக்களை ஒருங்கிணைக்குமாறும்; மிகவும் பின்தங்கிய சமுதாயங்களுக்கு வளங்கள், அறிவு மற்றும் வாய்ப்புக்கள் கிடைக்கப்பெறுவதனை உறுதிப்படுத்துமாறும் நாம் இலங்கை அரசாங்கத்தினைக் கேட்டுக்கொள்கின்றோம். இலங்கை இளைஞர்கள் என்ற வகையில், நாம், உலகளாவிய எமது

தோழர்களுடன் இணைந்து ஒற்றுமையுடன் தலைமை தாங்கி வழிநடத்துவதற்கு உறுதியாக இருக்கின்றோம். ஆகவே, காலநிலை நெருக்கடிகளுக்கு உடனடியானதும், முறைமையானதும், மற்றும் துணிச்சலானதுமான தீர்வுகளை வழங்குமாறு நாம் அரசாங்கத்தினையும் அனைத்து உலகத் தலைவர்களையும் கேட்டுக்கொள்கின்றோம்.

1. இளைஞர், சிறுவர்கள் மற்றும் தலைமுறைகளுக்கிடையிலான காலநிலை நடவடிக்கை

1.1. கட்டமைக்கப்பட்ட சிறிய மற்றும் நடுத்தர மானியப் பொறிமுறைகளினூடாக இளைஞர்களுக்கான காலநிலை நிதியினை வளப்படுத்தக் கூட்டிணையுமாறு இலங்கை அரசாங்கம் மற்றும் அரசு நிறுவனங்களை கேட்டுக்கொள்கின்றோம். மீள்சுழற்சி, புதுப்பிக்கத்தக்க சக்தி, மற்றும் காலநிலை-திறன்கொண்ட விவசாயம் என்பவற்றில் இளைஞர்களின் தலைமையிலான முயற்சிகளுக்கு ஆதரவளிப்பதற்கு ஆரம்ப முதலீடு மற்றும் நுண் மானியங்களின் தேவையினை நாடு முழுவதிலுமுள்ள இளைஞர்கள் அடையாளப்படுத்தியுள்ளனர்.

1.2. தேசிய மட்டத்தில் தீர்மானிக்கப்பட்ட பங்களிப்புக்கள் (NDC) மீளாய்வுச் செயன்முறை மற்றும் இளைஞர் மத்தியஸ்தர் பயிற்சி என்பவற்றுக்கான கலந்துரையாடல்களில் இளைஞர்களின் பங்கேற்பினை வளப்படுத்துவதற்காக இலங்கை சுற்றாடல் அமைச்சு எடுத்துள்ள முயற்சிகளை நாம் பாராட்டுகின்றோம். மேலும், பங்கேற்பு மற்றும் தலைமுறைகளுக்கிடையிலான சமத்துவம் என்பவற்றினை மேம்படுத்துகின்ற பாரிஸ் உடன்படிக்கையின் நோக்குரை, மற்றும் இளைஞர் உள்ளிட்ட கட்சிகளல்லாத நலனுரித்தாளர் பங்கேற்பினை அங்கீகரிக்கும், தீர்மானம் 1/CP.21 இன் பந்தி 83, அதேபோன்று கட்டமைக்கப்பட்ட இளைஞர் பங்களிப்பினை கோருகின்ற CMA 5 ACE கலந்துரையாடலின் பெறுபேறுகள் என்பவற்றுடன் ஒருங்கிணைந்ததாக, NDC 3.0 இற்கான தலைமுறைகளுக்கிடையிலான சமத்துவ குறிகாட்டிகளை ஒருங்கிணைத்தல், காலநிலை மாற்ற செயலகத்தின் கீழ் தேசிய இளைஞர் காலநிலை ஒலிப்பு சபையினை நிறுவுதல், COP30 இற்கான இளைஞர் தூதுக்குழுவை வளப்படுத்தல், தேசிய மட்டத்தில் தீர்மானிக்கப்பட்ட பங்களிப்புக்கள் மற்றும் உலகளாவிய இருப்புக் கணக்கெடுப்புச் செயன்முறைகளுக்கான இளைஞர் பங்களிப்பினை மதிப்பிட கூட்டு கண்காணிப்பு மற்றும் தேசிய இளைஞர் பங்கெடுப்பு பொறிமுறைகள் என்பவற்றை உள்ளடக்கியதும் ஆனால் அவற்றிற்கு மாத்திரம் மட்டுப்படுத்தப்படாததுமாக, இளைஞர்களது விசேட வகிபாகங்கள் மற்றும் பொறுப்புக்களை அடையாளப்படுத்தி நிறுவனமயப்படுத்தல் உள்ளடங்கலாக, தேசிய மட்டத்தில் தீர்மானிக்கப்பட்ட பங்களிப்புக்கள் 3.0 மற்றும் தேசிய தகவமைப்புத் திட்டம் என்பவற்றின் அமுலாக்க கட்டங்களில் இளைஞர்களது அர்த்தமிக்கதும் கட்டமைக்கப்பட்டதுமான பங்கேற்பினை உறுதிப்படுத்தி அத்தகைய ஈடுபாடுகளை வளப்படுத்துவதற்காக இவ்வழைப்பினை நாம் எதிரொலிக்கின்றோம்.

1.3. பாரிஸ் உடன்படிக்கை உறுப்புரை 12 மற்றும் தீர்மானம் 18/CMA.1 என்பவற்றுக்கிணங்க, இலங்கையின் தேசிய காலநிலை மூலோபாயங்கள் ஊடான மையக் கூறாக காலநிலை வலுவூட்டலுக்கான நடவடிக்கையைக் கூட்டிணைப்பதற்கும் கிளாஸ்கோ வேலை நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் பந்தி 10(அ) மற்றும் டோஹா வேலை நிகழ்ச்சித்திட்ட கடப்பாடுகளுக்கிணங்க கல்வி, இளைஞர் மற்றும் அபிவிருத்தி துறைகளை ஒருங்கிணைப்பதற்கும் தேசிய காலநிலை

வலுவூட்டலுக்கான நடவடிக்கை மையத்தின் முறையான செயற்பாட்டினையும் நாம் கோருகின்றோம்.

- 1.4. சிறந்த பூகோள நடைமுறைகளை தேசிய கல்வித் திட்டத்திற்குள் உள்ளீர்ப்பதற்கு, காலநிலை மாற்ற கல்வியை இணைப்பதனை ஒரு ஆரம்ப புள்ளியாகக் கொண்டு தற்போது இடம்பெற்றுக்கொண்டிருக்கும் கல்வித் துறை மறுசீரமைப்புக்களை பயன்படுத்தி காலநிலை வலுவூட்டலுக்கான நடவடிக்கை (ACE) விரிவாக்கத்தினை கூட்டாக வழிநடாத்துமாறு சுற்றாடல் அமைச்சு மற்றும் கல்வி அமைச்சு என்பவற்றை அழைக்கின்றோம். பின்தங்கிய பிராந்தியங்களில் பாடசாலைகளை மூட நிர்ப்பந்தித்தல், பாதிக்கப்படாத பகுதிகளது சக மாணவர்களை விட கிராமப்புற மாணவர்கள் பின்தங்கியிருத்தலுக்கான காரணமாக வெள்ளம் போன்ற காலநிலை தொடர்பான இடையூறுகள் ஏலவே கல்வி சமத்துவமின்மைகளை உருவாக்கியுள்ளமையினால் இது மிகவும் முக்கியத்துவமானது. இது இளைஞர் அலுவல்கள் அமைச்சு மற்றும் ஊடக அமைச்சு என்பவற்றை உள்ளடக்கியதும் அவற்றிற்கு மாத்திரம் மட்டுப்படாததுமாக, ஏனைய தொடர்புடைய அமைச்சுக்களின் கூட்டிணைவுடன் அத்துறை முழுமையிலும் காலநிலை வலுவூட்டலுக்கான நடவடிக்கையின் ஒருங்கிணைக்கப்பட்ட விரிவாக்கத்துடன் முன்னெடுக்கப்படுதல் வேண்டும்.
- 1.5. அனைத்து சிறுவர்களுக்கும் பாதுகாப்பானதும் நம்பகமானதுமான குழலில் இடையூற்றை கல்வியை தடையின்றி பெறுவதற்காக அனர்த்த இடர் குறைப்பு மற்றும் காலநிலை மாற்ற இசைவாக்கங்கள் குறித்த இலங்கை சிறுவர் பிரகடனத்தை நாம் மீளவலியுத்துகின்றோம். மேலும், காலநிலை மாற்ற இழிவளவாக்கம் மற்றும் இசைவாக்கம் என்பவற்றில் தலைமுறைகளுக்கு இடையிலான அணுகுமுறையினூடாக சிறுவர்களின் குரல்கள், தேவைகள் மற்றும் ஆர்வங்கள் என்பவற்றை திட்டமிடவும் நடைமுறைப்படுத்தவும் முன்னுரிமை வழங்கப்படல் வேண்டும் என நாம் வலியுறுத்துகின்றோம். இது மிகவும் வினைத்திறமான அவசரசால் எதிர்வினை மற்றும் எதிர்கால இசைவாக்க முறைமைகளை அறிவிக்க கடந்தகால நிகழ்வுகளின் தரவுகள் தொடர்பாக மேற்கொள்ளப்படும் சிறுவர் தாக்க மதிப்பாய்வுகள் போன்ற கருவிகளையும் உள்ளடக்குகின்றது.
- 1.6. காலநிலை நடவடிக்கையில் அனைத்து இளைஞர்களின் அர்த்தமுள்ள பங்கேற்பு மற்றும் சமமான வாய்ப்புக்களை உறுதிப்படுத்துமாறு இலங்கை அரசாங்கத்தினை கேட்டுக்கொள்கின்றோம். இங்கு அவர்களின் ஏதுநிலைகள், பொருளாதாரம், மொழி, கலாச்சாரம் மற்றும் மத தடைகளுக்கு கவனம் செலுத்தப்படல் வேண்டும். மேலும், விசேடத் தேவையுடையோர், சுதேசிய இளைஞர்கள், மற்றும் ஏனைய பாதிக்கப்படக்கூடிய இளைஞர்கள் ஆகியோர் காலநிலை நெருக்கடிகளது தாக்கங்களிலிருந்து பாதுகாக்கப்பட்டதும், காலநிலை மாற்றத்திற்கு எதிராக போராடுவதற்காக வரையறுக்கப்பட்ட வகிபாகங்கள் வழங்கப்பட்டதுமான, காலநிலை கொள்கை அபிவிருத்தியினில் கணிசமாக பங்கேற்று, ஒருங்கிணையக்கூடிய உள்ளடக்கமானதும் அணுகக்கூடியதுமான சூழலொன்று உருவாக்கப்படுதல் வேண்டும்.

2. காலநிலை நீதி மற்றும் மனித உரிமைகள்

2.1. தூய்மையானதும், ஆரோக்கியமானதும் மற்றும் நிலைபேறானதுமான சூழலானது பல மனித உரிமைகளை அனுபவிப்பதற்கான முன்நிபந்தனையாக காணப்படுகின்றது என்பதனை தீர்மானித்து, காலநிலை மாற்றம் தொடர்பான அரசாங்கங்களின் கடப்பாடுகள் மீதான நீதிக்கான சர்வதேச நீதிமன்ற அபிப்பிராயத்தின் செயன்முறைப்படுத்தல்கள் மீதான இலங்கை அரசாங்கத்தின் செயலாக்கமான பங்கேற்பினை நாம் பாராட்டுகின்றோம். சாத்தியமான அனைத்து நிகழ்வுகளிலும், குறிப்பாக இளைஞர், பெண்கள், மாற்றுத்திறனாளிகள், மாற்றுப் பாலினத்தவர்கள் (LGBTIQA+) மற்றும் கிராமப்புற மற்றும் சுதேசிய சமுதாயங்கள் உள்ளிட்ட பாதிக்கப்படக்கூடிய சமுதாயங்களின் அர்த்தமிக்க பங்கேற்பு மற்றும் ஆலோசனைகளை உறுதிப்படுத்துகின்ற, காலநிலை நடவடிக்கைக்காக, “மனித உரிமைகள் மைய அணுகுமுறை” உடன் இச்செயன்முறையை குறிப்பிடுகின்ற காலநிலை மாற்ற சட்டத்தினுள் இக்கோட்பாடுகளை ஒருங்கிணைப்பதன் வாயிலாக இம்முன்னேற்றத்தினை தொடருமாறு இலங்கை அரசாங்கத்தினை கோருகின்றோம். அதிகார அமைப்புக்களானவை தற்போதிருக்கும் சட்டங்களின் பலவீனமான அமுலாக்கத்துடன், மிகையூக்கத்திற்கு பதிலாக குறையூக்கத்துடன் காணப்படுகின்றன என்பதே இளைஞர்களுடனான கலந்தாலோசனைகளில் மீளவெழும் கருத்தாக்கமாக காணப்பட்டது.

2.2. வியாபாரம் மற்றும் மனித உரிமைகள் குறித்த ஐக்கிய நாடுகளின் வழிகாட்டிக் கோட்பாடுகள் மற்றும் ஐரோப்பிய ஒன்றியத்தின் கூட்டொத்துழைப்பு பேண்தகைமை முயற்சிக்கான வழிகாட்டியுரைப்புகள் போன்ற கருவிகளைப் பின்பற்றி, மனித உரிமைகள் மற்றும் காலநிலை நீதியினில் கூட்டொத்துழைப்புப் பொறுப்புடைமையை வளப்படுத்துவதற்கான நடவடிக்கைகள் மற்றும் பொறிமுறைகளை வலுப்படுத்துமாறும் உள்ளூர் நீர்நிலைகளை மாசுபடுத்துகின்ற வேலைத்தளங்களின் கைத்தொழில் கழிவுநீர் போன்ற உள்ளூர் மாசு மூலங்களை நிவர்த்திக்குமாறும் இலங்கை அரசாங்கத்தினை கேட்டுக்கொள்கின்றோம்.

2.3. கார்பன் சந்தை பொறிமுறைகளினால், குறிப்பாக தன்னிச்சை கார்பன் சந்தையினால் ஏற்படுத்தப்படும் மனித உரிமை மீறல்களுக்காக, பாரிஸ் உடன்படிக்கை நம்பிக்கை பொறிமுறைக்கான (PACM) காலநிலை மாற்றத்தின் ஐக்கிய நாடுகள் சட்டக சமவாயத்தின் இன் கீழான முறைப்பாடு செய்தல் மற்றும் குறைதீர் பொறிமுறைக்கு ஒப்பான முறைப்பாடு மற்றும் குறைதீர் பொறிமுறையொன்றினை தாபிக்க இலங்கை அரசாங்கத்திற்கு அழைப்புவிடுக்கின்றோம். அத்தகைய மனித உரிமை மீறல்கள், குறிப்பாக நில உரிமை மீறல்களுக்கு எதிராக கடுமையான நடவடிக்கைகளை எடுக்குமாறு இலங்கை அரசாங்கத்தினை கோருகின்றோம்.

2.4. இலங்கை அரசாங்கத்தினாலும் குறிப்பாக சுற்றாடல் அமைச்சினாலும் மேற்கொள்ளப்பட்ட இலங்கையின் இளம் காலநிலை மாற்ற பரப்புரையாளர்களது உள்ளீர்ப்பினை நாம் பாராட்டுவதுடன், சட்டத்தரணிகள் மற்றும் மனித உரிமை பாதுகாவலர்களுக்கு விரிவுபடுத்திய ஆதரவினை தொடரவும், அனைத்து நிகழ்வுகளிலும் அவர்களது கருத்துக்களை வெளியிடுவதற்கான சுதந்திரத்தினை உறுதிப்படுத்துவதற்கும் நாம் அழைப்பு விடுக்கின்றோம். காலநிலை நடவடிக்கைகள் மற்றும் மாசுபடுத்தலை குறைப்பது குறித்த துல்லியமானதும்

இற்றைப்படுத்தப்பட்டதுமான தரவுகள் மற்றும் தகவல்களை வழங்கி மக்களின் தகவலறியும் உரிமையை உறுதிப்படுத்துவதற்கும், முன்மொழியப்பட்டுள்ள காலநிலை மாற்ற சட்டத்தினில் தரவுகளின் உண்மைத்தன்மையை உறுதிப்படுத்துவதற்கான ஏற்பாடுகளை உள்ளடக்கவும் இலங்கை அரசாங்கத்திற்கு அழைப்பு விடுக்கின்றோம்.

2.5. இலங்கையில், பொருளாதார ரீதியில் முடங்கியுள்ள சனத்தொகையில், அண்ணளவாக 74.3 சதவீதமானோர் பெண்கள் என்பதனை இலங்கை அரசாங்கத்திற்கு நாம் அறியத்தருகின்றோம். நிதி வளங்கள், நில உரிமைகள் மற்றும் இசைவாக்கத்திற்கும் நெகழ்வுத்தன்மைக்கும் முக்கியமான தீர்மானம் மேற்கொள்ளல் தளங்கள் என்பவற்றை அணுகுவதில் அவர்கள் பின்தங்கியிருப்பதனால், இப்பொருளாதார முடக்க நிலையானது பெண்கள் மத்தியில் காலநிலை தாக்கத்தினால் பாதிக்கப்படக்கூடியத் தன்மையினை இன்னும் அதிகரிக்கின்றது. யுவதிகள் மீதான விசேடக் கவனத்துடன் பெண்களை, இலக்கிடப்பட்ட திறன் கட்டுமானம், நிலைபேண் வாழ்வாதாரத்திற்கான அணுகல், விசேட திட்டங்கள், மானியமளிக்கப்பட்ட நிதிகள் ஊடாக வலுப்படுத்துவதற்கு இலங்கை அரசாங்கம், அரசாசார்பற்ற அமைப்புக்கள் மற்றும் ஏனைய முகவகரங்களை அழைப்பதுடன் காலநிலை கொள்கை வடிவமைப்பிலான உள்ளீர்ப்பானது அவர்களது இசைவாக்கமடையும் திறன்களை வளப்படுத்தும் அதேசமயம், காலநிலை தொடர்பான ஐக்கிய நாடுகள் சட்டக சமவாயத்தின் பாலின செயற்பாட்டு திட்டத்துடன் இணைந்ததாக, இழிவளவாக்கும் முயற்சிகளுக்கும் சமாந்தரமாக பங்களிப்பதாக அமையும். ஊவா வெல்லச பிராந்தியத்திலுள்ள இளைஞர்கள் சாத்தியமான அத்தகைய வலுப்படுத்தல் குறித்து, பெண் தலைமை சுதேசிய விதை தன்னாட்சி மற்றும் சமுதாய நெகிழ்வுத்திறன்களை கட்டமைப்பதற்கான வலுவான கருவிகளாக இசைவாக்க திட்டமிடல்களையும் அறியத்தந்துள்ளனர்.

2.6. மனித உரிமைகளை பாதுகாப்பதில் ஒருமுகப்படுத்தப்பட்டதும் வினைத்திறனானதுமான செயன்முறைகளினூடாக பொதுமக்களுக்கான, குறிப்பாக இளைஞர்களது நீதிக்கான வினைத்திறன்மிக்க அணுகலை உறுதிப்படுத்துமாறு இலங்கை அரசாங்கத்தை கோருகின்றோம். இது நீதி முறைமையானது போதுமானளவில் வளம்மிக்கதாகவும் காலநிலை பொறுப்புடைமைமிக்கதாகவும் காணப்படுதல், வழக்குகளிற்கு நியாயமான காலப்பகுதியை கொண்டுள்ளமை, நிறுவனமய திறனை வலுப்படுத்துவதற்காக காலநிலை தொடர்பான சட்ட பிரச்சினைகள் குறித்து நீதித்துறையினருக்கு தொடர்ச்சியான பயிற்சிகளை வழங்குதல் என்பவற்றை உறுதிப்படுத்துவதனையும் உள்ளடக்குகின்றது.

3. காலநிலை நிதி மற்றும் உள்ளூர் அணுகல்

3.1. பொறிமுறைக்கான உறுப்புரை 6.2 மற்றும் உறுப்புரை 6.4 என்பவற்றின் விதிகள், மாதிரிகள், மற்றும் விதிமுறைகளை ஏற்றுள்ள தீர்மானம் 2./CMA.3 மற்றும் 6/CMA.3 என்பவற்றுக்கு இசைவான பாரிஸ் உடன்படிக்கையின் 6 ஆம் உறுப்புரைக்கமைய, சர்வதேச கார்பன் சந்தைகளில் தனது பங்கேற்பினை செயற்படுத்துவதற்காக, இலங்கையின் கார்பன் சந்தை மூலோபாயம் மற்றும் வழிகாட்டிக் கோட்பாடுகளை இறுதிப்படுத்தமாறு இலங்கை அரசாங்கத்தை கேட்டுக்கொள்கின்றோம். இது வலுவான நிறுவனமய ஒழுங்கேற்பாடுகளை தாபித்தல், பிழைகளை தவிர்ப்பதற்கான காப்புகள், நிலைபேண் அபிவிருத்திகளை

மேம்படுத்துவதும் சுதேசிய மற்றும் உள்ளூர் மக்களின் உரிமைகள் உள்ளடங்கலாக மனித உரிமைகளை பேணுகின்றதும், மற்றும் இழிவளவாக்கம் மற்றும் இசைவாக்கமடைதல் நோக்கத்திற்கு பங்களிப்பதுமான சந்தை நடவடிக்கைகளை உறுதிப்படுத்துதல் என்பவற்றை உள்ளடக்குகின்றது. தன்னார்வ சந்தைகளை காட்டிலும் இலங்கையின் காலநிலை மாற்றத்திற்கான அர்ப்பணிப்புக்களை சமரசப்படுத்தாமல் காலநிலை நிதி உட்பாய்ச்சல்களை பெருக்கும் உயர் கார்பன் விலைகளை நாடுகளுடனான பங்குடைமைகளுக்கு முன்னுரிமையளிக்கும் பாரிஸ் உடன்படிக்கையின் உறுப்புரை 6.2 இன் கீழ் இருதரப்பு மற்றும் பல்தரப்பு ஒப்பந்தங்களை மேற்கொள்ளுமாறு இலங்கை அரசாங்கத்தினை கேட்டுக்கொள்கின்றோம்.

3.2. கார்பன், இயற்கை, உயிர்பல்வகைமை, மற்றும் பிளாஸ்டிக் தனிசு, மற்றும் காலநிலை மாற்றத்துக்கான படுகடன் உள்ளடங்கலாக தற்போதைய இறையாண்மை கடன் முகாமைத்துவம் மற்றும் மீள்கட்டமைப்பு செயன்முறைகளுடன் நிலைபேண் நிதி பொறிமுறைகளை கண்டறியுமாறு இலங்கை அரசாங்கத்திற்கு அழைப்புவிடுக்கின்றோம். சர்வதேச இறையாண்மை முறி (IOB) உடைமையாளர்கள் சுற்றுச்சூழல், சமூக மற்றும் ஆளுகை தகவமைப்பு இலக்குகளை ஏற்றுக்கொள்வது அதிகரித்துள்ளதுடன் சுற்றுச்சூழல் தீங்குகளை மட்டுப்படுத்த கட்டுப்படுகையில், இலங்கையானது முறி உடைமையாளர்கள் மற்றும் இருதரப்பு மற்றும் பல்தரப்பு கடன் வழங்குநர்களுடனான பேச்சுவார்த்தைகளின் ஒரு பகுதியாக உயர்-ஒருமைப்பாட்டு சுற்றுச்சூழல் ஆதனங்களை உயர்த்துவதற்கான காலத்தினாலான வாய்ப்பினை கொண்டுள்ளது. இது காலநிலை-நெகிழ்த்திற கடன் மறுசீரமைப்பு கோட்பாடுகளுடனும் பாதிக்கப்படக்கூடிய அபிவிருத்தியடைந்துவரும் நாடுகளின் காலநிலை நிதிக்கான அதிகரிக்கப்பட்ட அணுகலுக்கான காலநிலை மாற்றம் தொடர்பாக ஐக்கிய நாடுகள் சட்டக சமவாயத்தின் கீழான அழைப்பிற்கும் அமைவாக இணங்குவதோடு, தேசிய நிதி நிலைத்தன்மை மற்றும் சுற்றுச்சூழல் நோக்கங்களுக்கும் ஆதரவளிக்கின்றது.

3.3. குறைந்தபட்சம் 2028 ஆம் ஆண்டு வரையில் சர்வதேச மூலதன சந்தைகளிலிருந்து நாட்டிற்கு வரி விலக்கு வழங்கப்பட்டிருப்பதனால், காலநிலை நிதி இடைவெளியினை நிர்மாணிப்பதற்கு உள்ளூர் கடன்பெறுதலின் மீது மிகையாக தங்கியிருப்பதனை தவிர்க்குமாறு இலங்கை அரசாங்கத்தினை நாம் வலியுறுத்துகின்றோம். காலநிலை மாற்றம் தொடர்பான ஐக்கிய நாடுகள் சட்டக சமவாயம் மற்றும் நிதி மற்றும் திறன் கட்டமைப்பு குறித்த தீர்மானம் 8/CMA.1 உள்ளடங்கலான பாரிஸ் உடன்படிக்கையின் கீழ் புத்தாக்க நிதிக்கான சர்வதேச கோரல்களுடன் இணைந்ததாக, இலங்கை இருதரப்பு மற்றும் பல்தரப்பு கடன்வழங்குநர்களுடன் இயற்கைக்கான கடன் மற்றும் காலநிலை மாற்றத்துக்கான கடன்களை பெறுதல்வேண்டும். இலங்கை, நிறுவன திறன் குறைந்துள்ள இடங்களில், நிலைபேண் நிதி கருவிகள் ஊடாக முதலீடுகளைப் பெறுவதற்கும், கட்டமைப்பதற்கும், இயக்குவதற்கும் தனியார்த் துறையினை வினைபூக்கத்துடன் ஈடுபடுத்தவேண்டும். பொது வளங்களுக்கான பொறுப்பையும், போட்டியையும், மதிப்பையும் உறுதிப்படுத்துவதற்காக, ஐக்கிய நாடுகள் சட்டக சமவாயத்தின் வழிகாட்டுதலுக்கு (தீர்மானம் 9/CP.21) ஏற்ப, இந்தக் பங்குடைமைகள் திறந்த, வெளிப்படையான, பிரத்தியேகமற்ற ஆர்வத்தினை வெளிப்படுத்துதல் மூலம் கட்டமைக்கப்பட வேண்டும். தேசிய முன்னுரிமைகள் மற்றும் பாரிஸ் ஒப்பந்தத்தின்

குறிக்கோள்களுடன் ஒத்திசையும் காலநிலை முதலீடுகளை விரிவுபடுத்த தனியார் துறையின் புத்தாக்கம், நிதி நிபுணத்துவம் மற்றும் உலகளாவிய வலையமைப்புகளை பயன்படுத்துவது முக்கியமானதாகின்றது. அடிமட்டத்தில் உள்ள அறிவு இடைவெளியினை நீக்குவதற்காக, முன்மொழிவுகளை விருத்திசெய்வதற்கும் நிதிகளை அணுகுவதற்குமாக மாணவர்களுக்கும் சமூகக் குழுக்களுக்கும் உதவ, பல்கலைக்கழகங்களில் “காலநிலை நிதி உதவி மையங்கள்” அமைக்கப்பட வேண்டுமென நாம் கோருகின்றோம்.

3.4. நீடித்த நிலைபேண்தன்மையை உறுதி செய்யும் வகையில் காலநிலை தொடர்பான நிதிகளை விரிவுபடுத்தவும், பொறுப்புடன் நிர்வகிக்கவும், அதனை விருத்தியடைய செய்யவும் தேவையான பணிப்பாணையை வழங்கி இலங்கை உள்ளூர் வங்கிகளுடன் பங்குதாரராக வேண்டும் என வலியுறுத்துகிறோம். இந்நிறுவனங்கள், தகுதிவாய்ந்த தேசிய அதிகாரசபைகளால் எடுக்கப்படும் முடிவுகளுக்கிணங்க வெளிப்படாததன்மையுடனும், பொறுப்புடைமையுடனும் நிதி விநியோகத்தினை மேற்பார்வையிட வேண்டும். மாகாண மற்றும் உள்ளூராட்சி அதிகாரிகள், சமமான அணுகல் மற்றும் வினைத்திறனான நடைமுறைப்படுத்தல்களை உறுதிசெய்வதற்காக, இளைஞர்கள் தலைமை வகிக்கும் முன்னெடுப்புக்கள், அரசாபற்ற அமைப்புகள், சமூக தொழில்முயற்சிகள், மற்றும் அடிமட்ட அமைப்புகள் உள்ளடங்கலான நிதி பெறுபவர்களை தேர்ந்தெடுக்கும் மற்றும் கண்காணிக்கும் பணிகளில் பொறுப்புடன் பங்காற்ற வேண்டும். காலநிலை நிதிக்கான நன்கு நிர்வகிக்கப்படும், திருப்பி செலுத்தும் அணுகுமுறையானது, சமூக நிலைத்தன்மையை வலுப்படுத்தவும், நீடித்த மாற்றத்தைக் கொண்டு வரவும் உதவும்.

3.5. சுற்றுச்சூழல் நிலைபேண்தன்மைக்கான தங்களது பங்களிப்பினை உறுதிப்படுத்தும் முகமாக, சுற்றுலாத்துறையில் உள்ளவர்கள் உள்ளிட்ட, தேர்ந்தெடுக்கப்பட்ட தொழில்முயற்சிகளுக்கு பசுமைக் கட்டணம் போன்ற, உள்ளூர் காலநிலை நிதி பொறிமுறைகளை அறிமுகப்படுத்துதல் மற்றும் வாயுவெளியேற்ற குறைப்பினை ஊக்குவிக்கும் அதேவேளை இசைவாக்கமடைதல் மற்றும் இழிவளவாக்கும் முயற்சிகளுக்கு வருமானத்தைப் பெற்றுக்கொள்ளக்கூடியதுமான உயர்-வாயுவெளியேற்ற கைத்தொழிறுறைகளின் மீது கார்பன் வரி விதிப்பது குறித்து ஆலோசிக்குமாறும் அரசாங்கத்தினை கேட்டுக்கொள்கின்றோம்.

4. இழப்பு, சேதம், காலநிலை நகர்வு மற்றும் நெகழ்திறம்

4.1. பாரிஸ் உடன்படிக்கையின் உறுப்புரை 8.3 மற்றும் 8.4 மற்றும் தீர்மான இல. 1/CP/28 மற்றும் 1/CMA.5 என்பவற்றுக்கிசைவாக, இழப்பு மற்றும் சேத நிதியமானது இலங்கை போன்ற அபிவிருத்தியடைந்துவரும் நாடுகளுக்கு நேரடி அணுகலில் வழங்கப்படவேண்டும் என்பதுடன், அந்நிதியானது முன்னிலை சமுதாயங்களிற்கு, குறிப்பாக இளைஞர், பெண்கள், மாற்றுத்திறனாளிகள் மற்றும் சுதேசிய குழுக்கள் போன்றவர்களுக்கு வழங்கப்படுதல் வேண்டும் என நாம் வலியுறுத்துகின்றோம். இழப்பு மற்றும் சேத மதிப்பாய்வு (DaLA), பொருளாதார மற்றும் பொருளாதாரமற்ற இழப்பு மதிப்பாய்வு, விடய நிர்ணய மற்றும் வானிலை கற்கைகள், சமுதாய தலைமை மதிப்பாய்வுகள், நிதி இடைவெளிப் பகுப்பாய்வுகள் மற்றும் மெதுவான தற்போதைய நிகழ்வுகள் மற்றும் உள்ளூர் அறிவுகளின் ஒருங்கிணைப்பு உள்ளிட்ட பொருத்தமான இழப்பு மற்றும் சேத

அளவீட்டு மாதிரிகளை விருத்திசெய்வதற்கான ஆய்வு மற்றும் சாத்தியவளக் கற்றல்களிலான முதலீடுகளையும் நாம் வரவேற்கின்றோம். கரையோர மாவட்டங்களில் குடிநீரை பாதிப்புக்குள்ளாக்கும் நிலத்தடி நீருடன் உப்புக்கலத்தல், விவசாய வள நிலங்களில் கணிக்கமுடியாத வானிலை காரணமாக பயிர் இழப்பு, நாளாந்த வாழ்க்கை மற்றும் கல்வியினைப் பாதிக்கும் உள்ளூர்மய வெள்ளம் போன்ற அளவிடப்படவேண்டிய நேரடி மற்றும் கடுமையான தாக்கங்களை நாடு முழுவதிலுமுள்ள இளைஞர்கள் முறையிட்டுள்ளனர்.

4.2. இலங்கை அரசாங்கமானது அனைத்து இழப்பு மற்றும் சேத திட்டமிடல் மற்றும் நிதி ஒதுக்கீட்டு செயன்முறைகளின் இளைஞர் மைய கட்டமைப்பொன்றை உள்ளீர்க்க வேண்டுமென நாம் வலியுறுத்துகின்றோம். கல்வி, சுகாதாரம், சமூகப் பாதுகாப்பு, நில வாடகை, மற்றும் வாழ்வாதார உதவிகளுக்கான அணுகலை வழங்குவதன் ஊடாக இளம் காலநிலை இடப்பெயர்வாளர்களை பாதுகாப்பதும் அதேசமயம் இடம்பெயர்வு தடமறிதல், மீளிடப்பெயரல், மற்றும் நகர்வுப் பாதைகள் என்பவற்றை ஒருங்கிணைக்கக்கூடியதுமான தேசிய இளைஞர் காலநிலை நகர்வு சட்டகமொன்றுக்கும் அழைப்புவிடுக்கின்றோம். விவசாய மற்றும் மீன்பிடி சமுதாயங்களைச் சேர்ந்த இளைஞர்களுடனான கலந்துரையாடல்கள் காலநிலையின் கணிக்கமுடியாத தன்மையினால் இழந்த பாரம்பரிய வாழ்வாதாரமானது ஏலவே நகர்புறங்களை நோக்கிய இடப்பெயர்வுக்கு இட்டுச்சென்றுள்ளதோடு எதிர்காலத்தில் முற்றாகவே இடம்பெயர் நிர்வகிக்கப்படலாம் என பலர் அச்சப்படுவதாகவும் தெரியப்படுத்தியிருப்பதனால் இது மிக அவசரமானதாக காணப்படுகின்றது.

4.3. அனர்த்த முகாமைத்துவ குழுக்களின் தலைமைத்துவத்திற்கான சந்தர்ப்பத்துடன் அனைத்து தீர்மானம் மேற்கொள்ளல் மட்டங்களிலும் தகவமைப்பு, மீளிடப்பெயர்வு, முற்கூட்டிய எச்சரிக்கை, மற்றும் சமூக பாதுகாப்பு திட்டமிடல் போன்ற சகல அம்சங்களிலும் இளைஞர்களின் அர்த்தமிகு உள்ளீர்ப்பினை நாம் வலியுறுத்துகின்றோம். இவை அனர்த்த-நேர்வு பகுதிகளில் இளைஞர் தலைமைதாங்கும் நெகிழ்த்திற நிகழ்ச்சித்திட்டங்களினூடாக அனர்த்த முகாமைத்துவ மையம் (DMC), தேசிய பயிலுநர் மற்றும் கைத்தொழில் பயிற்சி அதிகாரசபை (NAITA), தேசிய இளைஞர் சேவை மன்றம் (NYSC), வளிமண்டலவியல் திணைக்களம், மற்றும் ஐக்கிய நாடுகளின் முகவர் நிலையங்கள் என்பவற்றுடன் இணைந்து தேசிய தழுவல் திட்டம் மற்றும் செண்டாய் சட்டகத்திற்கு இசைவாக நடைமுறைப்படுத்தப்படவேண்டும். உலக இடப்பெயர்வு ஒப்பந்த நோக்கம் 5 இற்கு இசைவானதாக பாதுகாப்பானதும் சட்டப்பூர்வமானதுமான இடம்பெயர்வு அலைவரிசைகளை வலுப்படுத்துவதற்காக அழைப்பு விடுப்பதுடன், கிரமமற்ற இடப்பெயர்வு அனர்த்தங்கள் குறித்த விழிப்புணர்விற்கும் காலநிலையால் பாதிப்புற்ற இளைஞர்களுக்கு கண்ணியமான வேலை மற்றும் கல்விக்கான அணுகலை கொண்டிருப்பதனை உறுதிப்படுத்துவதற்குமான முதலீடுகளை நாம் வலியுறுத்துகின்றோம். இவை இளைஞர் மைய முயற்சிகளாக இருக்க வேண்டும். இவற்றுக்கு தேசிய அல்லது சர்வதேச மூலங்களினூடாக போதுமானளவில் நிதி வழங்கப்பட வேண்டும். மேலும் CMA உறுப்புரை 9.1 இல் வலியுறுத்தப்பட்டவாறு சுரண்டலை குறைப்பதற்காகவும் வெளிப்படாததன்மைக்கு உதவுவதற்காகவும் ஊழியர், பாதுகாப்பு, மற்றும் சமுதாய செயற்பாட்டாளர்களுடன் விருத்திசெய்யப்பட்டதாகவும் காணப்படுதல் வேண்டும்.

4.4. அமைச்சுகளுக்கிடையில் இளைஞர் காலநிலை அணிதிரட்டல் படையணியொன்றை நிறுவுவதற்கு உதவுமாறு நாம் அரசாங்கத்திடம் கேட்டுக்கொள்கின்றோம். அது காலநிலை செயற்பாட்டுக்கான இளைஞர் துரிதப்படுத்தற் தளங்கள் (YAP4C) போன்ற ஏலவே காணப்படும் தளங்களின் ஈடுபாடுகளினூடாக குறைந்தது மாவட்டத்திற்கு ஒரு பிரதிநிதியுடன் இளைஞர் காலநிலை அணிதிரட்டல் சட்டகத்திற்கு உதவும். இத்துவக்கமானது அரசாங்கத்தில் இளைஞர்களின் செயலாக்கமான பங்களிப்பினை அனுமதிப்பதாகவும் காலநிலை நகர்வு நடைமுறைப்படுத்தல்களை கலந்துரையாடுவதற்கும் மூலோபாய இடைவினைகளை அடையாளங்காணவும் வளப்படுத்தப்படுவதாகவும் காணப்படவேண்டும்.

4.5. அனைத்து காலநிலை செயற்றிட்டங்களிலும், காலநிலை சரிபார்ப்பு கலாச்சார மையங்களுக்கான தேசிய மூலோபாயத்துக்கு அமைய சுற்றுச்சூழல் சட்டத்துடன் இணைந்ததாக கட்டாய கலாச்சார தாக்க மதிப்பாய்வொன்றிற்காக அழைப்புவிடுக்கின்றோம். இம்மூலோபாயமானது தழுவல் கொள்கைகள், பாதிக்கப்படக்கூடியவற்றை அடையாளங்காணல், பொறியியல்மயப்பட்டதும் இயற்கை மையமானதுமான பாதுகாப்பு நடவடிக்கைகளை நடைமுறைப்படுத்தல், இளைஞர் தலைமை கண்காணிப்பு மற்றும் கல்வி நிகழ்ச்சித்திட்டங்களுக்கு ஆதரவளித்தல் மற்றும் சமுதாய மைய மரபுரிமை காப்பு மற்றும் நெகிழ்த்திற துவக்கங்களை நோக்கி காலநிலை நிதிகளை விநியோகிப்பதில் பாரம்பரிய அறிவினை உள்ளடக்கியதாக காணப்படுதல் வேண்டும்.

5. சுகாதாரம், உணவுப் பாதுகாப்பு, விவசாயம் மற்றும் மீன்பிடி

5.1. காலநிலை அதிர்ச்சி தொடர்பான பராமரிப்பு நடவடிக்கைகளில் மனநல நிபுணத்துவமிக்கவர்களை பயிற்றுவித்தல், சமுதாய உதவி முறைமைகள் மற்றும் துரித அழைப்பு ஆலோசனை மையங்களை தாபித்தல், சமூக வலையமைப்புக்களை மீள்கட்டுமானம் செய்வதற்காக சிறுவர்கள் மற்றும் இடம்பெயர்ந்தோருக்கு பாதுகாப்பான இடங்களை உருவாக்குதல் உள்ளடங்கலாக காலநிலை எதிர்வினை திட்டங்களில் ஒருங்கிணைக்கப்பட்ட மனநல உதவிகளையும் கோருகின்றோம். மனநல சேவைகளானது காலநிலை பதட்டம், இடம்பெயர்வு மற்றும் வாழ்வாதார இழப்பு போன்றவற்றுக்கு தீர்வு காண்பதுடன் உடல் ஆரோக்கியத்துடன் முழுதளாவிய நலவாழ்வையும் மேம்படுத்துகின்றது என்பதனை உறுதிப்படுத்தும் முகமாக உளவியல் பராமரிப்பு, மனவழுத்த முகாமைத்துவம் மற்றும் தோழமை ஆலோசனைகளை வழங்குவதற்காக இளந் தலைவர்களை பயிற்றுவிப்பதன் மூலம் இளைஞர் தலைமை மனநல துவக்கங்களை விரிவுபடுத்தவும் பரிந்துரைக்கின்றோம். மேலும், சிறுவர்கள் மற்றும் வெளிக்களப் பணியாளர்களை பாரபட்சமின்றி தாக்கும் தோல் நோய்கள், நீரிழிப்பு, மற்றும் வெப்பச் சோர்வு உள்ளிட்ட வெப்பத்தினால் எழும் நேரடி சுகாதார தாக்கங்கள் குறித்து நாடளாவிய ரீதியில் இளைஞர்கள் முறையிட்டுள்ளனர்.

5.2. உணவு உற்பத்தி மீதான கொள்கை மற்றும் காலநிலைத் தாக்கங்களினால் விளைவாக்கப்படும் மந்தப் போசாக்கின் தலைமுறைசார் இடர்களைத் தீர்க்கும் காலநிலை தாங்குதிறன் உணவு முறைமைகளை நாம் வரவேற்கின்றோம். இது வறட்சி மற்றும் வெள்ள தாங்குதிறன் கொண்ட பயிர்கள், அதேபோன்று கடல் உயிர்ப்பல்வகைமையை பாதுகாப்பதற்கான நிலைபேண் மீன்பிடி முகாமைத்துவம் போன்ற காலநிலை-திறன் விவசாயத்திற்கான உதவியினை உள்ளடக்குகின்றது. மேலதிகமாக, இடைத்தாங்கும் இருப்புக்களை பேணுதல் மற்றும் அறுவடைக்குப்

பின்னரான இழப்புக்களைத் தவிர்ப்பதற்காக குளிர்ச் சங்கிலி மற்றும் களஞ்சிய வசதிகளை வலுப்படுத்துதல் என்பவற்றையும் ஈடுபடுத்துகின்றது. சுதேசிய நடைமுறைகளுடன் இணைந்த உள்ளூர்மயப்பட்ட போசணை நிகழ்ச்சித்திட்டங்களையும் கிழக்கு மாகாண இளைஞர்களினால் எழுப்பப்பட்ட காலநிலை மைய உணவுப் பாதுகாப்பின்மையுடன் தொடர்புடைய போஷாக்கின்மையை நிவர்த்திக்கும் முகமாக காலநிலை அதிர்வுகளின் போது பாதிக்கப்படக்கூடிய குழுக்களுக்கு, குறிப்பாக சிறுவர்கள் மற்றும் கர்ப்பிணித் தாய்மார்களின் உணவுக்கான அணுகலை உறுதிப்படுத்தும் இலக்குவைக்கப்பட்ட அவசரகால உணவு உதவி முறைகளையும் நாம் ஊக்குவிக்கின்றோம்.

5.3. மாற்று மின்சார மற்றும் நீர் வழங்கல்களுடனான வைத்தியசாலைகள் மற்றும் சிகிச்சை நிலையங்களின் கட்டுமானம், வசதி திட்டமிடல்களில் காலநிலை இடர் மதிப்பாய்வுகளினை ஒருங்கிணைத்தல், காலநிலையுடன் தொடர்புடைய நோய்களை முகாமைத்துவம் செய்வதற்கான சுகாதார சேவை பணியாளர்களுக்கான இலக்குவைக்கப்பட்ட பயிற்சி, மற்றும் உயர் இடர் பருவகாலங்களுக்கு தயாராகுவதற்காக அத்தியாவசிய மருந்துகள் மற்றும் கருவிகளை சேமித்துவைத்தல் உள்ளடங்கலாக, காலநிலை தாங்குதிறன்மிக்க சுகாதார முறைமையொன்றை நாம் கோருகின்றோம். மேலதிகமாக, காற்று மாசடைவதனால் தோன்றுகின்ற சுவாச சுகாதார தாக்கங்களை குறைக்கும் முகமாக, வைத்தியசாலைகள் மற்றும் பாடசாலைகள் போன்ற பொது இடங்களில் காற்றை சுத்தப்படுத்தல் போன்ற பல குறுகிய கால தீர்வுகளையும் நாம் பரிந்துரைக்கின்றோம்.

5.4. காலநிலையுடன் தொடர்புடைய தரவுகளை சேகரித்து பகிர்வதற்கும், உலக சுகாதார அமைப்பு மற்றும் காலநிலை மாற்றம் தொடர்பான ஐக்கிய நாடுகள் சட்டக சமவாயம் (UNFCCC) மற்றும் பிராந்திய சுகாதார வலையமைப்புகள் என்பவற்றுடனான செயலாக்கமிக்க பங்கேற்பை வலியுறுத்தவும், மற்றும் அண்மை நாடுகளுடன் எல்லை கடக்கும் நோய்களின் தரவுகளை பகிர்ந்துகொள்ளவும் தேசிய காலநிலை சுகாதார அவதானிப்பு மத்திய நிலையம் ஒன்றை நிறுவி அங்கு பலமான காலநிலை சுகாதார ஆளுகை மற்றும் கூட்டொத்துழைப்பை உறுதிப்படுத்துதல் வேண்டும் என நாம் ஊக்குவிக்கின்றோம். இதனை காலநிலை விஞ்ஞானம் மற்றும் பொது சுகாதாரத்தினை இணைக்கும் துறைகளுக்கிடையிலான ஆய்வு, வீடமைப்பு முதல் விவசாயம் வரை அனைத்து கொள்கைகளுடனும் சுகாதார கருத்துான்றல்களை ஒன்றிணைக்கும் முயற்சிகள், மற்றும் சர்வதேச நிதியளிப்புக்கு ஆதரவு திரட்டுதல் மற்றும் உலக சுகாதார முகவர் நிலையங்களுடனான திறன் விருத்தி நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் என்பவற்றால் பலப்படுத்த வேண்டும். அப்போது வினைத்திறனுடைய சமமான தகவமைப்பு முயற்சிகளை காணக்கூடியதாக இருக்கும்.

5.5. சமுதாயங்களிடையே காலநிலை தாங்குதிறனை கட்டியெழுப்புவதற்காக வலுவான தொடர்புடைய மற்றும் பொதுச் சுகாதார செய்தி சேவைகளை நாம் வரவேற்கின்றோம். இது எழுத்தறிவற்ற மற்றும் மொழிசார் பல்வகைமையுடன் மக்களுக்கான சுகாதார தகவல்களை உருவாக்குதல், நீரிழப்பு, ஓய்வு, மற்றும் பாதுகாப்பான வெளிக்கள வேலை நடைமுறைகள் குறித்த கல்வியின் ஊடாக வெப்ப பாதுகாப்பு குறித்த விழிப்புணர்வை ஏற்படுத்துதல், மற்றும் கடுமையான வானிலை நிகழ்வுகள் தொடர்பில் முன்னெச்சரிக்கைகளை மேம்படுத்துதல் போன்றவற்றை உள்ளடக்குகின்றது. மேலும் ஒரு அனர்த்தத்தின் போது கவனம்

செலுத்த வேண்டிய வெளியேறும் திட்டங்கள், முதலுதவி, மற்றும் பாதுகாப்பான தங்குமிட தெரிவுகள் குறித்த தெளிவான, இலகுவில் கிடைக்கத்தக்க செய்திகளினூடாக சமுதாயங்களுக்கு அனர்த்த தயார்நிலைப்படுத்தல்களுக்கு உதவ முடியும் என்பதோடு, வளி மாசடைதல் இடர்களை குறைப்பதற்கான தூய்மையான வலுத் தெரிவுகளையும் ஊக்குவிக்கும். இம்முயற்சிகள் காலநிலை தொடர்பான சுகாதார அச்சுறுத்தல்களிலிருந்து எவரும் கைவிடப்படுதலாகாது என்பதனை உறுதிப்படுத்தும் முகமாக விளிம்புநிலை மக்களுக்கு முக்கியத்துவமளித்தலும் வேண்டும்.

5.6. பாரம்பரிய மீன்பிடி வாழ்வாதாரத்தினை பாதுகாப்பதற்கு முக்கியத்துவமளிக்கும் அதேவேளை கடல் உயிர்பல்வகைமையை பேணுவதற்கும் முக்கியத்துவமளிக்கும் நிலைபேண் மீன்பிடி முகாமைத்துவத்தினை நாம் வரவேற்கின்றோம். இது கடற்படுகைகளை சேதப்படுத்துவதும் மீன்களின் எண்ணிக்கையை குறைப்பதுமான இழுவை வலை மீன்பிடி போன்ற தவறான நடைமுறைகளை தடுப்பதற்கான விதிகளின் கடுமையான அமுலாக்கத்தினை உள்ளடக்குவதுடன், கடுமையான அலைகளிற்கு தாக்குப்பிடிக்கும் விதமாக கண்டல்கள் மற்றும் முருகை கற்பாறைகளது மீளுருவாக்கத்தினையும் உயிர்பல்வகைமையை பேணுவதனையும் உள்ளடக்குகின்றது.

5.7. சிறியளவிலான மீனவர்களுக்காக மாற்றமுறும் சமுத்திர நிலைமைகளுக்கு இணங்க கரையோர சமூகங்கள் தங்களை தகவமைத்துக்கொள்வதனை உறுதிப்படுத்தும் காலநிலை தாங்குதிறன் மற்றும் நிலைபேண் நடவடிக்கைகள் குறித்து பயிற்சி வழங்குவதற்கும், பாரம்பரிய மீன்பிடி சமுதாயங்களது வாழ்வாதாரத்திற்கு கடும் அச்சுறுத்தலான நாசகர மீன்பிடி நடைமுறைகள் மற்றும் மாசுகளை இளைஞர் ஆலோசனையாளர்கள் அடையாளப்படுத்தியுள்ளமையினால் அவர்களது பொருளாதார மற்றும் கலாச்சார மரபுரிமைகளை பாதுகாப்பதற்குமான முதலீடுகளையும் நாம் வலியுறுத்துகின்றோம்.

5.8. திறன் பயிற்சி, பதப்படுத்தப்பட்ட மீன் அல்லது இரசாயனமற்ற அரிசி போன்ற பெறுமதி சேர்க்கப்பட்ட பொருட்களுக்கான நுண்ணிதி, மற்றும் காலநிலையால் பாதிக்கப்படக்கூடிய வருமான மூலங்களில் தங்கியிருப்பதனை தவிர்ப்பதற்காக வர்த்தக சந்தைகளுக்கான சிறந்த அணுகல் என்பவற்றிற்கு உதவுகின்ற காலநிலையால் பாதிக்கப்பட்ட மாவட்டங்களில் வாழ்வாதாரத்தை பன்முகப்படுத்தல் மற்றும் வலுவான பெறுமதி சங்கிலிகளை நாம் வரவேற்கின்றோம். இது குறிப்பாக யாழ்ப்பாணம், திருகோணமலை, மற்றும் தென் கரையோர பிராந்தியங்களில் குளிர் சங்கிலிகள் மற்றும் களஞ்சிய வசதிகளுடன் அலுவலகங்களை இழப்புகளை குறைப்பதற்காக மேம்படுத்தப்பட்ட போக்குரத்து மற்றும் தளபாடங்களுடன் இணைக்கப்பட வேண்டும் என்பதுடன், சிறியளவிலான உற்பத்தியாளர்களின் தாங்குதிறனையும் வளப்படுத்துதல் வேண்டும்.

6. நீர் மற்றும் வள முகாமைத்துவம்

6.1. உள்ளூர் நீர் நிர்வாகத்தில் இளைஞர்களின் பங்கேற்பினை உறுதிப்படுத்தும் வகையில், நீர் நிருவாக பயிற்சி/ தேசிய இளைஞர் நீர் படையணியை நாம் பரிந்துரைக்கின்றோம். இத்துவக்கமானது தற்போதிருக்கும் உள்ளூராட்சி அதிகாரசபை மட்ட நீர் முகாமைத்துவ குழுக்களில் இளம் தொழில்சார் வல்லுநர்கள் மற்றும் சமுதாய இளந் தலைவர்களை உள்ளீர்த்து, நீர் பாதிடு,

நீரேந்துப் பிரதேச பாதுகாப்பு மற்றும் கண்காணிப்பு முயற்சிகளில் பங்களிக்க இயலச்செய்யவேண்டும். கட்டமைக்கப்பட்ட பயிற்சி மற்றும் வழிகாட்டுதலின் ஊடாக, இளைஞர்கள் தரவுகளின் அடிப்படையில் தீர்மானங்களை மேற்கொள்வதற்கு உதவும் அதேவேளை உள்ளூர் நீர்நிலை சவால்களுக்கென பிரத்தியேகமாக்கப்பட்ட நிலைபேண் நீர் முகாமைத்துவத்திலும் அனுபவத்தினைப் பெறலாம். இது நீர் பாதுகாப்பு மற்றும் வறட்சிக்கான தாங்குநிலையை வளப்படுத்த இளைஞர்களினால் முன்மொழியப்பட்ட முக்கிய மூலோபாயமான, கிராம நீர் நிலைகள் (வாடிகள்) போன்ற பாரம்பரிய நீர்ப்பாசன முறைமைகளின் மீளுருவாக்கத்தினையும் உள்ளடக்குதல் வேண்டும்.

6.2. காலநிலை மாற்றத்தின் காரணமாக வறட்சியான காலப்பகுதியின் நீளம் மற்றும் மழைவீழ்ச்சி முறைமைகள் என்பன கணிக்கமுடியாதவாறு அதிகரித்துள்ளமையினால் விவசாயிகள், மீனவ சமூகங்கள், மற்றும் கிராம சமுதாயங்கள் போன்ற முக்கிய நீரில்-தங்கியிருக்கும் குழுக்கள் தாங்குநிலை வலுப்படுத்துவதற்கான மூலோபாயங்களின் அறிமுகத்தினை நாம் பரிந்துரைக்கின்றோம். இது வினைத்திறனான நீர்ப்பாசன தொழிநுட்பங்கள், மழைநீர் அறுவடை, மற்றும் சமுதாய முகாமைத்துவ நீர் சேகரிப்பு முறைமைகள் போன்ற காலநிலை-திறன் நீர் முகாமைத்துவ நடைமுறைகளை மேம்படுத்தும் அதேநேரம் இக்குழுக்கள் வினைத்திறனான வகையில் தழுவிக்கொள்ளவும், தங்களது வாழ்வாதாரத்தை பாதுகாத்துக்கொள்ளவும், மற்றும் நீர் மனவழுத்தத்தில் பாதிக்கப்படக்கூடியத் தன்மையை குறைப்பதற்காகவும் நவீன எதிர்வுகூறல் கருவிகளுடன் பாரம்பரிய அறிவினை ஒருங்கிணைப்பதனையும் திறன்களை கட்டமைப்பதனையும் உள்ளடக்குகின்றது. அத்தகைய தாங்குநிலை கட்டமைப்பானது காலநிலை மாற்றம் தொடர்பான ஐக்கிய நாடுகள் சட்டக சமவாயத்தின் கீழ் அனர்த்த இடர் குறைப்புக்கான செண்டாய் சட்டகம் மற்றும் தேசிய தகவமைப்புத் திட்டம் (NAP) என்பவற்றுடன் இணைந்ததாக காணப்படுதல் வேண்டும்.

6.3. இளம் புத்தாக்குநர்கள் டிஜிட்டல் உணர்கருவிகள், மொபைல் செயலிகள் மற்றும் GIS வரைபடமில் போன்றவற்றை பயன்படுத்தி விலை குறைந்த சமுதாய மைய நீர் கண்காணிப்பு முறைமையொன்றை வடிவமைத்து செயற்படுத்த பரிந்துரைக்கின்றோம். தங்குதடையின்றி அணுகக்கூடிய நீரின் தரம் மற்றும் அளவுகள் தொடர்பான தரவுகள் முன்னெச்சரிக்கை முறைமைகளை பலப்படுத்தி, நீர் ஒதுக்கீடுகளில் பொறுப்புடைமையை விருத்திசெய்வதுடன், சான்று மைய கொள்கை உருவாக்கங்களை இயலச்செய்யும் அதேவேளை பல்கலைக்கழகங்கள் மற்றும் தொழிநுட்ப மையங்களுடனான பங்குடைமையானது இளந் தலைவர்கள் மத்தியில் புத்தாக்க மற்றும் திறன் விருத்தியினை பேணவும் செய்கின்றது.

7. இயற்கை மைய தீர்வுகள் மற்றும் உயிர்ச்சூழல் பாதுகாப்பு

7.1. 2030 ஆம் ஆண்டளவில் 32% காடு வளர்ச்சியினை எய்துவதற்கான இலங்கையின் குறிக்கோளினை நாம் வரவேற்பதுடன், இந்நோக்கமானது எண்ணிக்கை அளவிலான பெறுபேற்றினைக் காட்டிலும் சூழலியல் நோக்கில் அர்த்தமுள்ள பெறுபேறுகளை கொண்டு வர வேண்டும் என்பதனையும் வலியுறுத்துகின்றோம். இது மழைக்காடுகள், வறண்ட பருவமழைக் காடுகள், கண்டல் தாவரங்கள்,

மலைக்காடுகள் மற்றும் புல்வெளிகள் போன்ற பன்முக இயற்கை உயிர்ச்சூழல்களை அங்கீகரிக்கும் அதேவேளை ஒருமுகத் தாவரங்களிற்காக விடய-மைய கரிசனைகளை வெளிப்படுத்தும் காடுகளின் உலகத்தர வரைவிலக்கணம் ஒன்றை ஏற்றுக்கொள்வதையும் தேவைப்படுத்துகின்றது. பொறுப்புடைமை மற்றும் வழியுரைப்பு தழுவல் திட்டமிடலினை உறுதிப்படுத்துவதற்காக, இடைக்கால வருடாந்த இலக்குகள், வெளிப்படையான கண்காணிப்பு பொறிமுறைகள், மற்றும் தற்போதைய வன தழுவளவு தொடர்பான இருப்பு கணக்கெடுப்பு என்பவற்றை நாம் கோருகின்றோம். ஏனைய அரசு காடுகளுக்கான பாதுகாப்பு மறுசீரமைப்பு மற்றும் மனித-வனவிலங்கு மோதல், குறிப்பாக, காலநிலை மைய வாழிட மற்றும் நீர் நிலை தரமிழப்புக்களுடன் பிணைந்துள்ள முக்கிய பிரச்சினையாக இளைஞர்கள் அடையாங்கண்டுள்ள மனித-யானை மோதல்களை தீர்ப்பதற்கான இலக்குவைக்கப்பட்ட மூலோபாயங்களின் ஒருங்கிணைவையும் நாம் வலியுறுத்துகின்றோம்.

7.2. நாம் இலங்கை அரசாங்கத்தினை தேசிய ஆளுகைக்கு அப்பாற்பட்ட பகுதிகளின் கடல் உயிரியல் பல்வகைமை பாதுகாப்பு மற்றும் நிலைபேண் பயன்பாட்டு கடல் சட்டம் குறித்த ஐக்கிய நாடுகளின் சமவாயத்தின் கீழ் உடன்படிக்கைகளை கைச்சாத்திடுமாறு கருத்துரைப்பதுடன், கடல் உயிர்பல்வகைமையை பாதுகாப்பதற்கும் உயிர்ச்சூழல் தீங்குகளை தடுப்பதற்குமாக உள்ளூர் சட்டங்களுக்குள் இதனிலான விரைவான ஒப்புதல் மற்றும் ஒருங்கிணைவுகளையும் நாம் வலியுறுத்துகின்றோம். நிலைபேண் பொருளாதார பயன்பாட்டுடன் பாதுகாப்பினை சமநிலைப்படுத்துகின்ற நன்கு முகாமைத்துவப்படுத்தப்பட்ட பாதுகாக்கப்பட்ட கடல் பகுதிகளுக்கு (MPA) முன்னுரிமையளித்தலையும் நாம் மேலும் வலியுறுத்துகின்றோம். இப்பாதுகாக்கப்பட்ட கடல் பகுதிகள் தற்போதிருக்கும் கடல் மார்க்கங்களிலான மோதலைத் தவிர்ப்பதால் மற்றும் வற்றுப்பெருக்கு மற்றும் காற்று சக்திகள் போன்ற கடற்கரைகளிலான புதுப்பிக்கத்தக்க சக்தி வளங்கள் ஊடாக நிலைபேண் வருமான உற்பத்திகளுக்கு உதவும் வகையில் மூலோபாய ரீதியில் வடிவமைக்கப்படுதல் வேண்டும். இவ்வொருங்கிணைக்கப்பட்ட அணுகுமுறையானது குன்மிங்-மொன்டிரியல் பூகோள உயிர்பல்வகைமை சட்டகம் (தீர்மானம் 15/COP15) மற்றும் காலநிலை தாங்குதிறன் மற்றும் நீலப் பொருளாதார அபிவிருத்தி என இரண்டினதும் முன்னேற்றங்கள் என்பவற்றுடன் இசைவானதாக அமையும் அதேவேளை, கடல் உயிரினங்களுக்கு அழுத்தத்தினையும் ஊறுகளையும் ஏற்படுத்தும் திமிங்கில பார்வையிடலின் போது படகுகளில் அதிகளவானோரை ஏற்றிச்செல்லல் போன்ற நிலைபேற்றை சுற்றுலா நடைமுறைகளையும் தீர்க்கவேண்டியுள்ளது.

7.3. முக்கோணப் பிரச்சினைகளை தீர்ப்பதற்கும் நிகழ்கால மற்றும் எதிர்கால தலைமுறையினரின் பாதுகாப்பான சுற்றுச்சூழல் உரிமைகளை பேணுவதற்காகவும் காலநிலை தாக்க பகுப்பாய்வினை ஒருங்கிணைப்பதன் ஊடாக சுற்றுச்சூழல் தாக்க மதிப்பாய்வினை (EIA) வலுப்படுத்துமாறு இலங்கை அரசாங்கத்தினை கேட்டுக்கொள்கின்றோம். உயிர் பல்வகைமை இடப்பெயர்வு, மழைவீழ்ச்சி கோலங்கள், மற்றும் மண் மாற்றங்கள் குறித்து கற்பதற்கான போதிய காலத்தினை அளித்தும், விரிவுபடுத்தப்பட்ட பொதுமக்கள் கருத்து வழங்கும் காலப்பகுதி மற்றும் சிறப்பான சமுதாய அணுகல் ஊடாக பங்கேற்பினை உறுதிப்படுத்தியும் துல்லியமான தரவுகள் மற்றும் கடற்கரை பகுப்பாய்வுகளுக்கான தொழிநுட்ப மற்றும் மனித வளங்களை மேம்படுத்துவதனையும் இது உள்ளடக்குகின்றது. இது

உள்நாட்டு வெள்ளப்பெருக்கு மற்றும் உயிர்ச்சூழல் இழப்பிற்கான பிரதான காரணியாக இளைஞர்கள் அடையாளப்படுத்திய சட்டவிரோத கட்டுமானங்கள் மற்றும் ஈரநிலங்களை மூடுதல் போன்றவற்றை நிறுத்த உதவுகின்றது.

7.4. வில்பத்து மற்றும் எக்ஸ்-பிரஸ் பேரல் தொடர்பான முக்கிய தீர்ப்புகளின் ஊடாக மாசுபடுத்துபவர்கள் கட்டணத்தை செலுத்தவேண்டும் என உறுதிப்படுத்தியுள்ளமை தொடர்பாக இலங்கை சட்ட பரப்பின் முன்னேற்றத்தினை நாம் பாராட்டுகின்றோம். இக்கோட்பாடுகளை சட்டத் திருத்தங்கள் மற்றும் போதுமான வள ஒதுக்கீடுகள் ஊடாக மேலும் வலுப்படுத்த நாம் அழைப்பு விடுக்கின்றோம். தனியார் துறையைப் பொருத்தவரையில், இயற்கை வளப் பயன்பாடுகள் மீதான கடுமையான ஒழுங்கு விதிகளையும் உயிர்ச்சூழல் புனருத்தாரணத்திற்கு நிதிபெறுவதற்காக அருகிப்போதல்-மைய வரிவிதிப்பின் அறிமுகத்தையும் வலியுறுத்துகின்றோம். பிரித்தெடுக்கும் கைத்தொழிற்புறைகளினை கண்காணிப்பதற்காக சட்டங்கள் மற்றும் ஒழுங்குபடுத்தல் அங்கங்களை வலுப்படுத்துமாறு அரசாங்கத்தினை வலியுறுத்துகின்றோம். இது இரு தரப்பு உடன்படிக்கைகளில் எந்தவொரு புரிந்துணர்வு ஒப்பந்தத்தினையும் இறுதிப்படுத்துவதற்கு முன்னதாக வெளிப்படைத்தன்மையினை உறுதிப்படுத்துவதனையும் பொதுமக்களின் உள்ளீடுகளை வரவேற்பதனையும் உள்ளடக்குகின்றது. அத்தகைய உடன்படிக்கைகளில் ஈடுபடும் தொடர்புடைய அமைச்சுக்களை 2016 ஆம் ஆண்டின் 2 ஆம் இலக்க தகவலறியும் உரிமைச் சட்டத்தினைப் பின்பற்றி அத்தகைய உள்ளடக்கங்களை முதன்மையாக வெளிப்படுத்துமாறு வலியுறுத்துகின்றோம். தெளிவான, ஆய்வுமைய வழிகாட்டியுரைப்புக்களானவை அனைத்து உள்ளூர் மொழிகளிலும் வெளியிடப்படுதல் வேண்டும் என்பதுடன், உயிர்ச்சூழல் சேத தடுப்பு மற்றும் நிலைப்பேற்ற வளப் பயன்பாடுகளை தடுப்பதற்காக ஊழியர்கள் மற்றும் வியாபார உரிமையாளர்களுக்கான விழிப்புணர்வு ஏற்படுத்துவதிலும் முதலீடு செய்தல் வேண்டும்.

7.5. புத்தளத்தில் பாதுகாக்கப்பட்ட வனங்களாக 8 கண்டல் காடுகளை சமீபத்தில் பிரகடனப்படுத்தியமையை, இம்முக்கிய கார்பன் ஈர்ப்பு மைய பாதுகாப்பினை நோக்கிய முக்கிய முன்னெடுப்பாக பாராட்டி, ஈரநிலங்கள் மற்றும் கண்டல்காடுகளை பாதுகாக்கும் இலங்கை அரசாங்கத்தின் முயற்சிகளை நாம் வரவேற்கின்றோம். எனினும், தேசிய அளவில் ஈரநிலங்கள் மற்றும் கண்டல் காடுகளின் வினைத்திறனான பாதுகாப்பு மற்றும் நிலைபேண் முகாமைத்துவத்தினை உறுதிப்படுத்துவதற்காக இவை வலுவானதும் நிலைபேறானதுமான செயல்கள் மூலம் இணைக்கப்படுதல் வேண்டும். போதுமான வளங்கள்; பயிற்சி, மற்றும் முகவரகங்களுக்கிடையிலான ஒருங்கிணைப்பினூடாக சட்டவிரோத ஆக்கிரமிப்பு, மாசுபடுத்தல், மற்றும் நிலைபேற்றை அபிவிருத்திகளை தடுப்பதற்காக வலுவூட்டப்பட்ட அமுலாக்கம் ஒன்றுக்கு நாம் அழைப்புவிடுக்கின்றோம். பயிற்சி, வாழ்வாதார உதவி மற்றும் பங்குபற்றல் கண்காணிப்பு என்பவற்றினூடாக “ஈரநில/கண்டல்காடு காவலர்களாக” உள்ளூர் இளைஞர்கள், மீனவர்கள் மற்றும் கிராமப்புற மக்களை வலுவூட்டுவதன் மூலம் சமுதாய மைய பாதுகாப்பிற்கு முன்னுரிமையளிக்கப்படுதல் வேண்டும். ஈரநிலங்கள் மற்றும் கண்டல்காடுகளின் உயிர்ச்சூழல், காலநிலை தாங்குதிறன் மற்றும் வாழ்வாதார பலன்கள் குறித்த விழிப்புணர்வு மற்றும் கல்வியானது பாடசாலை பாடத்திட்டம் மற்றும் தேசியரீதியிலான பிரச்சாரங்களில் ஒருங்கிணைக்கப்படுதல் வேண்டும். கார்பன் கடத்தல், வெள்ள இழிவளவாக்கம் மற்றும் உயிர்பல்வகைமை

பாதுகாப்பு என்பவற்றில் ஈரநில மற்றும் கண்டல்காடு பாதுகாப்பதன் வகிபாகத்தினை அறிந்து, தேசிய காலநிலை, உயிர்பல்வகைமை, மற்றும் நிலப் பயன்பாட்டு கொள்கைகள் என்பவற்றிலும் உள்ளடக்கப்படுதல் வேண்டும்.

7.6. சுரங்கங்கள், கைவிடப்பட்ட பெருந்தோட்டங்கள் மற்றும் மூடப்பட்ட கைத்தொழில் வசதிகளின் உயிர்ச்சூழல் புனரமைப்பு மற்றும் மீளருவாக்கத்திற்கு முன்னுரிமையளித்து அகழ்விற்கு பின்னரான மற்றும் கைத்தொழில் தளமாக்கலுக்குப் பிந்தைய நிலைமைகளுக்காக கட்டாய சுற்றுச்சூழல் இழப்பீடு மற்றும் மீளருவாக்க கொள்கைகளை நிறுவுமாறு இலங்கை அரசாங்கத்திற்கு அழைப்புவிடுக்கின்றோம். இக்கொள்கைகள் முறையற்ற கழிவுகற்றலைத் தடுப்பதற்கு கடுமையான நடவடிக்கைகள், ஆக்கிரமிப்பு பயிர்களின் ஆதிக்கத்தினை தடுப்பதற்காக கைவிடப்பட்ட தளங்களில் கட்டாய மண் மீளருவாக்கம், மற்றும் கைத்தொழில் தளங்களில் இரசாயன வெளியேற்றத்திலிருந்து காற்று, நீர் மற்றும் மண் மாசுகளை குறைப்பதற்காக பொருத்தமான தூய்மையாக்கல் நடைமுறைகளை அமுல்படுத்தல் போன்றவற்றை உள்ளடக்க வேண்டுமென நாம் வலியுறுத்துகின்றோம்.

8. குறைத்தல், சக்தி நிலைமாற்றம் மற்றும் படிம எரிபொருள் வெளியேறல் கட்டம்

8.1. இலங்கையின் பச்சைவீட்டு வாயு வெளியேற்றமானது 0.03% இற்கும் குறைவாக காணப்படுவதனை நாம் பாராட்டுவதுடன், இந்நாடானது பொதுவான ஆனால் வேறுபட்ட பொறுப்புகள் மற்றும் தொடர்புடைய திறன்கள் (CBDR-RC) கோட்பாடுகளுடன் இணைந்ததாக, படிம எரிபொருள் பயன்பாடு, கால்நடை, காடழிப்பு, போக்குவரத்து மற்றும் ஏனைய நில பாவனைகளிருந்து வினைத்திறனான, திட்டமிடப்பட்ட மற்றும் அளவிடக்கூடிய வெளியேற்ற குறைப்புக்களை இன்னமும் தொடரவேண்டியதாகவுள்ளது. இம்முயற்சிகள் கார்பன் ஈர்ப்புநிலைகளை பாதுகாப்பதுடன் பாரிஸ் உடன்படிக்கையின் கீழ் தேவைப்படுத்தப்படுமாறு, பூகோள வெப்பமயமாதலை 1.5°C இற்கு கீழ் மட்டுப்படுத்துவதற்காக தேசிய மட்டத்தில் தீர்மானிக்கப்பட்ட பங்களிப்புக்களை (NDC) தூண்டுதல் வேண்டும் என்பதுடன் பருவநிலை மாற்றத்துக்கான பன்னாட்டுக் குழுவினால் (IPCC) அங்கீகரிக்கப்பட்டவாறான சிறந்த விஞ்ஞான முறைப்படி கார்பன் குறைப்பினை இலக்குவைத்து முன்னேற்றகரமாக அதிகரிக்கப்படுதல் வேண்டும்.

8.2. வாயு குறைப்பு இலக்குகளை கண்காணிப்பதற்கும் நடைமுறைப்படுத்துவதற்கும் போதுமான வளங்கள் மற்றும் தொழிநுட்ப திறன்களின் உதவியுடன், தேசிய பச்சை வீட்டு வாயு பொருட்பதிவேடு ஒன்றினை நிறுவுமாறு நாம் அழைப்புவிடுக்கின்றோம். இப்பொறிமுறையானது தேசிய இழிவளவாக்கல் இலக்குகளை நோக்கிய முன்னேற்றங்களை கிரமமாக கண்காணித்தல் வேண்டுமென்பதுடன் இதன் ஒத்திசைவினை உறுதிப்படுத்துவதற்கான பரிந்துரைகளையும் வழங்குதல் வேண்டும். இதற்கு ஒட்டுமொத்த காலநிலை முயற்சிகளை தரமிறக்கக்கூடிய தேசிய இழிவளவாக்கல் மூலோபாயத்திற்கு முரணான தனியார் செயல்களான, கம்பெனிகள் உள்ளிட்ட அத்துமீறுபவர்கள் மீதான விசாரணை, வழக்குத் தாக்கல் மற்றும் தடைசெய்தல்களை இயலச்செய்தலும் வேண்டும்.

- 8.3.** படிம எரிபொருள் இறக்குமதியானது இலங்கையின் வர்த்தக பற்றாக்குறையினை விரிவுபடுத்துகின்றது என்பதுடன், முதலாவது உலக இருப்பு மதிப்பீட்டுத் தீர்மானம் 1.CMA.4 இற்கிணங்க மின்கட்டமைப்பின் நவீனமயப்படுத்தல், அளவிடக்கூடிய சக்தி களஞ்சியப்படுத்தல் முறைமை நடைமுறை என்பவற்றுக்கு முன்னுரிமையளிக்கும் அதேசமயம், படிம எரிபொருள் உற்பத்தி, நுகர்வு குறைப்பு மற்றும் படிம எரிபொருள் அகழ்வு அனுமதிப்பத்திரத்தினை இரத்துச்செய்தல் அல்லது மழை, சூரியவொளி, காற்று மற்றும் வற்றுப்பெருக்கு சக்திகளிலிருந்து புதுப்பிக்கத்தக்க சக்தி வளங்களை துரிதப்படுத்துவதற்காக மானியம் வழங்கலுக்கும் நாம் அழைப்புவிடுக்கின்றோம்.
- 8.4.** 2050 நிகர பூச்சியம் மற்றும் 2030 நிலைபேண் அபிவிருத்தி நிகழ்ச்சிநிரலுடன் இணைந்ததாக, படிம எரிபொருள் பாவனையை படிப்படியாக நிறுத்துகின்ற நிலைப்பேண் பொதுப் போக்குவரத்து முறைமையை விருத்திசெய்வதற்காக இலங்கை அரசாங்கத்தினை நாம் அழைக்கின்றோம். படிம எரிபொருளில் தங்கியிருக்கும் முறைமையிலிருந்து புதுப்பிக்கத்தக்க சக்தியினால் வலுவூட்டப்படும் ஒன்றுக்கு நிலைமாறுவதானது போதுமான நிதியளிப்பு, தெளிவான காலவரையறை மற்றும் போக்குவரத்துத் துறை ஊழியர்களுக்கான பயிற்சி என்பவற்றை தேவைப்படுத்துகின்றது. கார்பன் வெளியேற்றம் மற்றும் வினைத்திறனின்மையின் பிரதான காரணியாகிய கடுமையான நகர போக்குவரத்து நெரிசலை தீர்க்க உதவுவதற்காக 2055 ஆம் ஆண்டளவில் 100% புதுப்பிக்கத்தக்க சக்தி பொதுப் போக்குவரத்தினை எய்துவதற்கு நாம் பிரேரிக்கின்றோம்.
- 8.5.** புதிய நிலக்கரி மின்னுற்பத்தி நிலையங்களின் அபிவிருத்தியினை தவிர்த்தல் மற்றும் படிம எரிபொருள் மானியங்களை நீக்குதலின் ஊடாக நிலக்கரியற்ற கட்டத்திற்கான இலங்கையின் அர்ப்பணிப்புகள் குறித்து நாம் கருத்துரைக்கின்றோம். எனினும், மன்னார் வளைகுடாவில் நான்கு அகழ்வு தளங்களில் பெற்றோலியம் மற்றும் இயற்கை வாயுவினை அகழ்வதற்கும் உற்பத்தி செய்வதற்குமாக 2025 மே மாதத்தில் அமைச்சரவை அனுமதி வழங்கப்பட்டமை குறித்து எமது அவதானங்களை நாம் வெளிப்படுத்துகின்றோம். இதனடியாகவும், தொடருகின்ற படிம எரிபொருள் தங்கியிருத்தலின் பொருளாதார மற்றும் சுற்றுச்சூழல் செலவீனங்களின் வெளிச்சத்திலும், உயர் உற்பத்தி செலவீனங்களைக் கொண்டுள்ளதும், குறிப்பிடத்தக்க பச்சைவீட்டு வாயுக்களை வெளியேற்றுவதும், நிலக்கரி சாம்பல் பறப்பதன் ஊடாக கணிசமான உள்ளூர் மாசுக்கு காரணமாவதுமான, லக்விஜய மின்னுற்பத்தி நிலையத்தினை ஆரம்பத்திலேயே இரத்துச்செய்யுமாறு வலியுறுத்துகின்றோம். தீர்மானம் 1/CMA.4 இனில் வலியுறுத்தப்பட்ட நீதியான நிலைமாறும் கோட்பாடுகளுக்கு இணங்க, சக்தி அணுகல் மற்றும் பாதிக்கப்பட்ட சமுதாயங்களுக்கான பொருளாதார தாங்குதிறனை உறுதிப்படுத்தும் அதேசமயம் நிலக்கரி உட்கட்டுமானங்களின் முகாமைத்துவப்படுத்தப்பட்ட ஓய்வுநிலைக்கு உதவுவதற்காக நிலைமாறும் கடன்கள் - சிங்கப்பூர் நாணய அதிகாரசபையினால் முதன்முதலில் மாதிரி வடிவமைக்கப்பட்டது – போன்ற புத்தாக்க நிதி பொறிமுறைகளை இலங்கை வெளிப்படுத்த வேண்டுமென்றும் நாம் பிரேரிக்கின்றோம்.
- 8.6.** பொது மக்களின் நன்மைகளை பேணுகின்ற அதேவேளை தனியார் முதலீடுகளை ஈர்ப்பதற்காக வெளிப்படையான பொது விலைமனுக்கோரல் மற்றும் கூட்டு-அபிவிருத்தி மாதிரிகளை பயன்படுத்தி, புதுப்பிக்கத்தக்க சக்தி தயாரிப்பில் பொது

-தனியார் பங்காண்மை முதலீட்டு கட்டமைப்புக்களை செயலாக்கத்துடன் வளப்படுத்துமாறு நாம் இலங்கை அரசாங்கத்தினை அழைக்கின்றோம். தெளிவான ஊக்குவிப்புக் கொடுப்பனவுக் கட்டமைப்பு (உம்: நிர்ணயிக்கப்பட்ட விலைகள், கார்பன் கடன்கள்) மற்றும் செலவீனத்தின் மீதான செலவுக் கட்டமைப்பு விலை நிர்ணயம் என்பன தீர்வைகளை குறைத்து, முதலீடுகளை ஊக்குவித்து, அணுகலையும் விரிவுபடுத்தும். இலங்கை அரசாங்கமானது அதிகரிக்கப்பட்ட புதுப்பிக்கத்தக்க சக்தி உட்பாய்ச்சல் மற்றும் நம்பகத்தன்மையை உறுதிப்படுத்த உதவி விநியோக உட்கட்டமைப்பினை இற்றைப்படுத்தியாக வேண்டும். தனியார்மயப்படுத்தலானது தனியாட்சிகளை தடுப்பதற்கும், வேலைகளை பாதுகாத்தல் மற்றும் நியாயமான போட்டி, சேவையின் தரம், மற்றும் தேசிய பொருளாதார மற்றும் காலநிலை இலக்குகளுடன் (NDC) ஒத்திசைவத்தை உறுதிப்படுத்தவும் கடுமையாக ஒழுங்குமுறைக்கு உட்படுத்தப்பட வேண்டும்.

8.7. தனியார் துறையின் பங்கேற்புடன் சூரிய ஒளித்தகடுகள், மின்கலங்கள், மற்றும் ஏனைய புதுப்பிக்கத்தக்க சக்தி அலகுகளினை -இறக்குமதியிலிருந்த ஆயுட்காலம் முடிவடைவது வரையில்- தேடியறிதல், மீள்கழற்சிக்குட்படுத்துதல் மற்றும் பாதுகாப்பான கழிவுகற்றல் என்பவற்றுக்காக தேசிய நிகழ்ச்சித்திட்டத்தினை தாபிக்க இலங்கை அரசாங்கத்தினை அழைக்கின்றோம். மீள்கழற்சி முறைமைகளை வலுப்படுத்தல் மற்றும் தரப்படுத்தலானது புதிய சுற்றுச்சூழல் அபாயங்களை உருவாக்காத இலங்கையின் தூய்மையான சக்தி நிலைமாற்றத்தினை உறுதிப்படுத்த அவசரமானதாக காணப்படுகின்றது.

9. பசுமைப் பொருளாதாரம் மற்றும் நீதியான நிலைமாற்றம்

9.1. காலநிலை நடவடிக்கை அடிப்படையிலமைந்த நீதி, கண்ணியம், மற்றும் ஒழுக்கமான வேலை என்பனவற்றை உறுதிப்படுத்துவதற்காக நீதியான நிலைமாற்ற நிகழ்ச்சித்திட்டத்தில் மேற்கொள்ளப்பட்ட முன்னேற்றத்தினை நாம் வரவேற்பதுடன், சிறுவர்கள் மற்றும் தலைமுறைகளுக்கிடையிலான சமத்துவத்தினை அங்கீகரித்தமையும் கட்சிகளின் நீதியான நிலைமாறு முயற்சிகளுக்கு தடையாகவிருந்த உயர் கடன் சுமைகளை அடையாளப்படுத்தியமையும் குறிப்பிடத்தக்க அம்சங்களாகும். சக்தி வலுத்துறைகளில் பயிற்சி முதல் தொழில் வாய்ப்புகள் வரையில் காணப்படும் பாலின சமமின்மைகளை நாம் அவதானித்துள்ளதுடன் திறன்களை கட்டமைப்பதற்கும் குறிப்பாக பெண்கள், இளைஞர்கள், மாற்றுத் திறனாளிகள் மற்றும் பாதிக்கப்படக்கூடிய சமுதாய மக்களிடம் பசுமைத் துறைகளை நோக்கிய திறனுயர்த்தல் மற்றும் மீள்திறனாக்கங்களை மேற்கொள்வதற்கும் சமூகக் குழுக்கள் மத்தியில், குறிப்பாக பெண்கள் மற்றும் இளைஞர் குழுக்கள் மத்தியில் விரிவு மைய பங்குடைமைகள், மற்றும் கலந்துரையாடல்களை ஊக்குவிக்கின்ற சர்வதேச தொழிலாளர் அமைப்பின் நீதியான நிலைமையும் வழிகாட்டியுரைப்புக்களை பின்பற்றி தேசிய மட்டத்தில் தீர்மானிக்கப்பட்ட பங்களிப்புக்கள் மற்றும் தேசிய தகவமைப்புத் திட்டம் போன்ற அதன் தேசிய கொள்கைச் சட்டகங்களில் நீதியான நிலைமாறு கோட்பாடுகளை உள்ளீர்ப்பதற்கும் இலங்கை அரசாங்கத்திற்கு அழைப்புவிடுக்கின்றோம். பல்வேறு கலந்தாலோசனைகளில் இளைஞர்களால் அடையாளங்காணப்பட்ட குறிப்பிடத்தக்க பசுமைத் திறன் இடைவெளிகளை தீர்ப்பதற்காக, புதுப்பிக்கத்தக்க சக்தி, நிலைபேண் கட்டுமானம் மற்றும் சுற்றுப் பொருளாதாரம் என்பவற்றில் செயன்முறை

பயிற்சிகளை அளிப்பதற்காக பல்கலைக்கழகங்கள் மற்றும் அனைத்து தொழிநுட்ப மற்றும் தொழிற் பயிற்சி நிறுவனங்களிலிலும் “பசுமைத் திறன்கள் ஊக்குவிப்பு முகாம்கள் மற்றும் புத்தாக்கக் கூடங்களை” தாபிக்க நாம் விசேடமாக அழைப்புவிடுக்கின்றோம்.

9.2. சுற்றுலா பயணிகளின் வருகைக்காக குறிக்கோளுடைய வளர்ச்சி இலக்குகளின் பின்னணியில் தேசிய நிலைபேண் சுற்றுலா திட்டத்தனை வெற்றிகரமாக நடைமுறைப்படுத்தியமையில் இலங்கை சுற்றுலா அபிவிருத்தி அதிகார சபையின் (SLTDA) முயற்சிகளினை நாம் பாராட்டுகின்றோம். அதன் நீட்சியினை இளைஞர் தலைமை சூழல்சார்-தொழில்வாண்மைக்காக அர்ப்பணிக்கப்பட்ட நிதிவழங்கல் பொறிமுறையின் உதவியுடன் நிலைபேண் நடைமுறைகளை நோக்கி மாறுவதற்கும் பசுமைப் பொருளாதார நிலைமாற்றத்திற்கான முக்கிய பங்காளர்களாக அவர்களை நிலைப்படுத்துவதற்குமாக திறன் கட்டுமானம் மற்றும் தொழிநுட்ப உதவிகளுடன் இணைந்ததாக வழங்கப்பட்ட விசேட மானியங்கள் மற்றும் சலுகை கடன்களுடன், இளைஞர் தலைமை சுற்றுலா தொழில் முயற்சி சான்றளித்தல் குறித்து கவனமான அணுகுமுறையுடன் அதன் விரிவாக்கலை நாம் கோருகின்றோம்.

9.3. தாங்கு வலயங்களில் மேற்கொள்ளும் சுற்றுலா அபிவிருத்தி நடவடிக்கைகள் கூருணர்வுமிக்க உயிர்ச்சுழலியலுக்கு அச்சுறுத்தலாக இருக்கலாம் என கருதி அது தொடர்பாக விழிப்புணர்வை ஏற்படுத்துவதற்கும் கடுமையான ஒழுங்குவிதிகளை அமுல்படுத்துவதற்கும் அரசாங்கத்திற்கு அழைப்புவிடுக்கின்றோம். பாதுகாக்கப்பட்ட பகுதிகளிலுள்ள கட்டிடங்கள் சுற்றுலா வர்தகவர்களுக்காக அனுமதிக்கவில்லை என்பதனை உறுதிப்படுத்தும் முகமாக, கரையோர பாதுகாப்புத் திணைக்களம், வனவிலங்குகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களம், மற்றும் திட்டமிடல் அதிகாரிகள் போன்ற சூழல் பாதுகாப்புத் திணைக்களங்களுக்கும் இலங்கை சுற்றுலா அபிவிருத்தி அதிகாரசபைக்கும் இடையில் அனுமதிப்பத்திரம் வழங்கும் செயன்முறைகளில் முகவர் நிலையங்களுக்கு இடையிலான ஒருங்கிணைப்பினை உருவாக்குவதன் மூலம் இந்த முயற்சிகளை மேலும் விரிவுபடுத்தலாம்.

9.4. காலநிலை நிதிகளை இளைஞர் தலைமை தொழில் முயற்சிகள் மற்றும் புத்தாக்கங்களுக்கு வழங்க நாம் அழைப்புவிடுக்கின்றோம். தற்போதைய காலநிலை சுயதொழில்வாண்மை நிகழ்ச்சித்திட்டங்களானவை பெரும்பாலும் அணுகமுடியாததாகவும் மற்றும் உள்ளூர் தேவைகளிலிருந்து துண்டிக்கப்பட்டதாகவும் காணப்படுவதாக இளைஞர்களுடனான கலந்தாலோசனைகளில் வெளிப்படுத்தப்பட்டுள்ளது. மேலும், ஆரம்ப முதலீடுகளை வழங்குதல், வழிநடாத்துதல், காலநிலை குவிமைய துவக்க முயற்சிகளுக்கு பாதுகாப்பினை வழங்குதல், மற்றும் இலங்கை இளைஞர்கள் ஏலவே பங்குபற்றியுள்ள ஐக்கிய நாடுகளின் அபிவிருத்தி நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் (UNDP) Youth Co: Lab போன்ற துவக்கங்களை வெளிப்படுத்தல் போன்ற நடவடிக்கைகள் தூய்மை தொழிநுட்பம், நிலைபேண் விவசாயம், வலு வினைத்திறன், மற்றும் காலநிலை புத்தாக்கங்களின் குறிப்பிடத்தக்க செயற்றிட்டங்களுக்கு உதவும். ஐரோப்பிய ஒன்றியத்தின் காலநிலை-KIC புத்தாக்க கூடம் மற்றும் காலநிலை மாற்றம் தொடர்பான ஐக்கிய நாடுகள் சட்டக சமவாயத்தின் (UNFCCC) ருவாண்டா பசுமை நிதியம் போன்ற வெற்றிகள் அத்தகைய முதலீடுகளின் சாத்தியமிக்க தாக்கங்களை வெளிப்படுத்துகின்றன.

9.5. அனைத்து கூட்டுத்தாபனங்களும் அவற்றின் தொழிற்பாடுகள் மற்றும் விநியோக சங்கிலிகளில் முறைமைசார் மாற்றங்களை ஊக்குவிப்பதன் மூலம் பாரிய பொறுப்புடைமைகளை ஏற்றுக்கொள்ள வேண்டுமென நாம் வலியுறுத்துகின்றோம். இது இலங்கை அரசாங்கம் மற்றும் சர்வதேச அமைப்புக்களினால் வழங்கப்பட்ட உள்ளூர் தகவமைந்த கருவிகளின் சிறந்த நடைமுறைகள் மற்றும் அணுகலின் உதவியுடன், விஞ்ஞான அடிப்படையிலான இலக்குகள் மற்றும் தொடர்புடைய அனைத்து சிக்கல்களுக்குமான பின்தொடருதலை தேவைப்படுத்துகின்றது. அடிமட்ட சமுதாயங்கள் வரையில் முழுமையாக செல்லக்கூடியதான அவர்களது பரந்த வீச்சினை விரைவுபடுத்துவதன் ஊடாக, கம்பெனிகள் இம்மாற்றத்தினை முன்கொண்டு செல்லலாம். நிறுவனமய மாற்ற முகாமைத்துவத்தினை கூட்டு சமூகப் பொறுப்புக்களுடன் (CSR) ஒருங்கிணைப்பதில் ஊழியர்களிடையே நிலைபேண் கலாச்சாரத்தினை வளர்த்தெடுப்பதற்கு பயிற்சியளித்தலானது சக்திவாய்ந்த வழியாக காணப்படுகின்றது. இவ்வணுகுமுறையானது அலையலையான தாக்கத்தினை உருவாக்கி, நிலைபேண் நடைமுறைகளை நோக்கிய பரந்த சமூகஞ்சார் மாற்றத்திற்கு வழிவகுக்கின்றது. அதன் காரணமாக கூட்டிணைவதற்கும் இவ்வடிப்படைத் தேவைப்பாட்டினை அனைத்து அமைப்புகளுக்குமானதாக ஆக்குவதற்கும் அரசாங்கம், சர்வதேச அமைப்புகள் மற்றும் கூட்டுத்தாபனங்களை அழைப்பிடுக்கின்றோம்.

10. புத்தாக்கம், தொழிநுட்பம் மற்றும் காலநிலைத் தீர்வுகள்

10.1. டிஜிட்டல் பொருளாதாரத்தினை ஐந்து மடங்காக வளர்க்கும் அதனது நோக்கத்திற்காக காலநிலை தாங்குதிற தொழிநுட்பங்கள் மற்றும் டிஜிட்டல் கருவிகளை உள்ளீர்ப்பதன் ஊடாக இளைஞர் தலைமை புத்தாக்கங்களை பரவலாக்க இலங்கை அரசாங்கத்திற்கு அழைப்புவிடுக்கின்றோம். அதாவது, இன்றைய 3-5% எனும் டிஜிட்டல் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியினை 2030 ஆம் ஆண்டளவில் 15% ஆக அதிகரித்தல், மற்றும் டிஜிட்டல் ஏற்றுமதி மற்றும் தகவல் தொழிநுட்ப ஊழியப்படையை மும்மடங்காக உயர்த்துதல் போன்ற அடைவுகளை இலக்காகக்கொண்டு டிஜிட்டல் பொருளாதாரத்தின் முன்னேற்றத்திற்கு தேவையான நடவடிக்கைகளை எடுக்க வேண்டும் என நாம் அழைக்கின்றோம். அந்த வகையில், இந்த முன்னெடுப்புக்களில் விவசாயிகளின் முன்னெச்சரிக்கைக்கான மொபைல் செயலிகளை உருவாக்குதல், வெள்ளம் மற்றும் மண்ணரிப்பு எச்சரிக்கைகளுக்காக டேஷ்போர்டுகளை விருத்திசெய்யதல், மற்றும் அனர்த்த கண்காணிப்பிற்கு குறைந்த செலவுடைய பறக்கும் கமராக்களை (Drone) பயன்படுத்துதல் போன்ற பல்கலைக்கழக மாணவர்களினால் முன்மொழியப்பட்ட புத்தாக்க தீர்வுகளையும், அத்துடன் காலநிலைத் தரவுகளுக்கான திறந்த அணுகல், விவசாயம் மற்றும் வானிலை எதிர்வுகூறல்களுக்காக செயற்கை நுண்ணறிவினால் வலுவூட்டப்பட்ட கணிக்கும் கருவிகள், இளைஞர் தலைமை காலநிலை தொழில்வாண்மைகளுக்கு உதவும் டிஜிட்டல் தளங்கள் என்பவற்றை உள்ளடக்குதல் வேண்டும். இம்முயற்சிகளின் புத்தாக்கம் என்பது பங்கேற்பானதும், உள்ளடக்கமானதும், மற்றும் இழிவளவாக்கல் மற்றும் தழுவல் நோக்கங்களுக்கு உதவுவதுமாகும் என்பதனை உறுதிப்படுத்துகின்ற, பாரிஸ் உடன்படிக்கையின் தொழிநுட்ப சட்டகத்தின் கீழான தீர்மானம் 15.CMA.1 இற்கு இசைவானதாதல் வேண்டும்.

10.2. பங்குடைமைகளை வளர்த்தல், டிஜிட்டல் உட்கட்டுமானங்களை பகிர்ந்துக்கொள்ளல், மற்றும் தென் பூகோளத்திற்கென பிரத்தியேகமாக

தயாரிக்கப்பட்ட தொழில்நுட்பங்களை கூட்டாக அபிவிருத்திசெய்தல் என்பவற்றினால் வலுவான காலநிலை-தொழில்நுட்ப உயிர்ச்சூழல் முறைமையை கட்டமைப்பதில் முதலிடுமாறு இலங்கை அரசாங்கம் மற்றும் தனியார் துறையினருக்கு அழைப்பு விடுக்கின்றோம். இளைஞர்களின் தலைமையிலான ஆரம்பகட்ட முன்னெடுப்புக்கள் மற்றும் புத்தாக்குநர்களுக்கு பாதுகாப்பு நிகழ்ச்சித்திட்டம், சலுகை நிதி, மற்றும் எல்லை கடந்த அறிவு பரிமாற்றத்திற்கான அணுகலுக்கு தேவையான ஒத்துழைப்புக்களை வழங்குதல் வேண்டும். இவ்வணுகுமுறையானது தொழிநுட்ப அபிவிருத்தியை துரிதப்படுத்தல் மற்றும் காலநிலை செயலுக்காக மாறுவதில் சுற்றுச்சூழல் மற்றும் பிராந்திய கூட்டுறவினை இயலச்செய்வதன் முக்கியத்துவத்தினை வலியுறுத்தும் தொழில்நுட்ப தேவைகள் மதிப்பாய்வுச் செயன்முறையுடன் (தீர்மானம் 3/CP.25) இணைந்ததாக காணப்படுகின்றது.

10.3. காலநிலையுடன் தொடர்புடைய டிஜிட்டல் கருவிகள், தளங்கள், மற்றும் புத்தாக்கங்கள் என்பன காட்சித்திரை வாசிப்பு நேய வடிவங்கள், சைகை மொழி விளக்கங்கள், தலைப்புக்கள், மற்றும் வாசிப்பதற்கு இலகுவான தொடர்பாடல்கள் என்பவற்றை உள்ளடக்கியதும் ஆனால் அவற்றிற்கு மாத்திரம் மட்டுப்பாடாததுமான முறைகளில் அனைவராலும் அணுகத்தக்கதாக காணப்படுவதனை உறுதிப்படுத்துமாறு இலங்கை அரசாங்கம், தனியார் துறையினர் மற்றும் சர்வதேச பங்காளர்களுக்கு அழைப்புவிடுக்கின்றோம். டிஜிட்டல் பரிமாற்றத்தின் பின்னணியில் ஒருவரும் புறக்கணிக்கப்படவில்லை என்பதனை உறுதிப்படுத்துவதாக, மாற்றுத் திறனாளிகள் காலநிலை புத்தாக்கம், தகவல் தொழிநுட்ப விரிவாக்கம், மற்றும் சுயதொழில்வாண்மைகளில் முழுமையாக ஈடுபடுவதற்காக அனைவருக்கும் இலகுவில் அணுகக்கூடிய தொழிநுட்பம் அத்தியாவசியமானதாகும்.

10.4. எமது தேசத்தினை உலகின் காலநிலை தாக்கத்தினால் மிகவும் பாதிக்கப்பட்ட நாடு எனும் நிலையிலிருந்து உலகத் தலைவர் எனும் நிலைக்கு மாற்றுவதற்காக வலுவான காலநிலை நடவடிக்கை உயிர்ச்சூழல் ஒன்றினை கட்டமைக்க இலங்கை அரசாங்கம் மற்றும் தனியார் துறையினருக்கு அழைப்பு விடுக்கின்றோம். எமது சமூகங்கள் வெள்ளம், வறட்சி மற்றும் உயரும் கடல் மட்டம் என்பவற்றை எதிர்கொண்டிருந்தாலும், தீர்வுகளானவை ஒழுங்கற்றதாகவும் குறைவான நிதியளிக்கப்படுவனவாகவும் காணப்படுவதுடன், பில்லியன் கணக்கான காலநிலை நிதிகள் பயன்படுத்தப்படாமல் காணப்படுகின்றன. துவக்க முயற்சிகள் போலன்றி, காலநிலை புத்தாக்குநர்களிடம் உயிர்ச்சூழல் முறைமை ஒன்று இல்லை. சிந்தனைகள் ஆரம்ப கட்டத்திலேயே மடிந்துப் போகின்றன, அத்துடன் குறிப்பிடத்தக்க தீர்வுகள் காணாமற் போகின்றன. நாம் இலங்கையை காலநிலை நடவடிக்கை சிலிக்கன் பள்ளத்தாக்காக கனவுகாணுகிறோம். அதாவது காலநிலையுடன் தொடர்புடைய புத்தாக்க ஆய்வகங்கள், நிதி வலையமைப்புகள், கொள்கை உதவிகள், சமுதாய ஒருங்கிணைவுகள், மற்றும் உலக கூட்டிணைவுகள் குவியும் உள்ளூர் மையமாக கனவு காண்கின்றோம். இளைஞர்களின் தலைமையிலான துவக்க முயற்சிகளை பேணிக்காத்தல், சலுகை நிதிகள் மற்றும் எல்லை கடந்த அறிவு பரிமாற்றம் என்பவற்றின் ஊடாக வலுவூட்டப்படல் வேண்டும். இது காலநிலைத் தீர்வுகளை துரிதப்படுத்துவதற்கான அடிப்படையாக சுற்றுச்சூழல் மற்றும் பிராந்திய கூட்டிணைவுகளை இயலச்செய்வதனை வலியுறுத்தும், தொழிநுட்ப தேவைகள் மதிப்பாய்வுச் செயன்முறையுடன் (தீர்மானம் 3/CP/25) இணைந்ததாக காணப்படுகின்றது.

10.5. அரசாங்கமானது அதிகாரத்தில் உள்ளவர்களினால் மேற்கொள்ளப்பட்ட தீர்மானங்களின் தாக்கங்களையும் எதிரொலிகளையும் துல்லியமாக காட்டும் உருவகப்படுத்தல்களை (கணிணி உருவாக்கிய உருவகப்படுத்தல்கள்/மாதிரிகள்) செயற்படுத்த வேண்டும். சமூக மற்றும் சுற்றுச்சூழல் அளவுகோல்களை பத்துறைசார் அளவீடுகளின் மாறிகளாக கருதி, சாத்தியமான அனைத்து துறைகளிலும் அதன் விளைவுகளை விரிவாக ஆய்வுசெய்தல் வேண்டும்.

This cover features the Warming Stripes, created by climate scientist Ed Hawkins.
The colour of each stripe represents Sri Lanka's average annual temperature for each year from 1865 to 2024 relative to the baseline average temperature of 1961 to 2010. Blue stripes are for relatively cooler years and red for relatively warmer ones, showing the clear trend of a warming climate.

Source: showyourstripes.info

මෙම කවරයේ තිරුපණය කොට ඇත්තේ දේශගුණ විද්‍යාඥ එඩ් හෝකින්ස් විසින් තිර්මාණය කරන ලද 'Warming Stripes' හෙවත් උණුසුම් රේඛාවන්ය. මේ රේඛාවලින් නියෝජනය වන්නේ 1961 සිට 2010 දක්වා වාර්ෂික මධ්‍යන්‍ය උෂ්ණත්වයට සාපේක්ෂව 1865 සිට 2024 දක්වා සෑම වසරකම ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යන්‍ය උෂ්ණත්වයයි. සාමාන්‍යයට වඩා සීතල වසර නිල් පැහැති රේඛාවලින්ද, උණුසුම් වසර රතු පැහැති රේඛාවලින්ද තිරුපණය වන අතර මෙය ක්‍රමයෙන් උණුසුම් වන දේශගුණයක පැහැදිලි ප්‍රවණතාව පෙන්නුම් කරයි.

මූලාශ්‍රය: showyourstripes.info

இந்த அட்டைப்படத்தில் உள்ள வெப்பக் கோடுகள் காலநிலை விஞ்ஞானி எட் ஹாகின்ஸினால் உருவாக்கப்பட்டவை. ஒவ்வொரு கோடும் 1865 முதல் 2024 வரையிலான இலங்கையின் வருடாந்த சராசரி வெப்பநிலையை குறிக்கின்ற அதேவேளை, 1961 முதல் 2010 வரையிலான சராசரி வெப்பநிலையை அடிப்படை ஒப்பீடாக கொண்டுள்ளன. அதன்படி நீலக்கோடுகள் குளிர்மையான ஆண்டுகளையும் சிவப்பு கோடுகள் வெப்பமான ஆண்டுகளையும் குறிக்கின்றன. இவை காலநிலை வெப்பமாகி வரும் போக்கை தெளிவாக எடுத்துக்காட்டுகின்றன.

மூலம்: showyourstripes.info

Supported by

